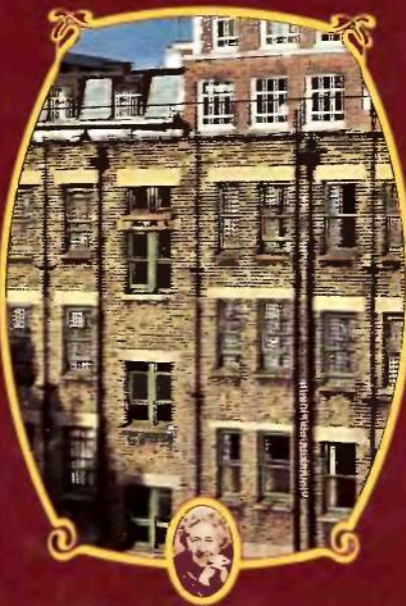

AGATHA CHRISTIE

GYILKOSSÁG A DIÁKSZÁLLÓBAN

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Agatha Christie: Hickory Dickory Dock
Fontana, London, 1958

Copyright © Agatha Christie Mallowan, 1955
Hungarian translation © Sarlós Zsuzsa, 1994

Harmadik kiadás
Magyar Könyvklub, Budapest 1994
Felelős kiadó: Dr. Kratochwill Balázs igazgató
Irodalmi vezető: Ambrus Éva
Műszaki vezető: Szedlák György
Felelős szerkesztő: Gspann Veronika
Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
A sorozatot és a bontót tervezte: Pintér László
Megjelent 9,1 (A/5) ív terjedelemben

Szedte és nyomta: Kossuth Nyomda Rt, Budapest
Felelős vezető: Székely Károly vezérigazgató
A nyomdai rendelés törzsszáma: 94.0178

ISBN 963 548 108 X

Hercule Poirot a homlokát ráncolta.

- Miss Lemon - mondta.

- Igen, M. Poirot?

- Ebben a levélben három hiba van.

Poirot hangjában hitetlenkedés csendült. Miss Lemon, ez a csúnya, megbízható nő ugyanis sohasem hibázott. Soha nem volt beteg, fáradt, izgagtott vagy pontatlan. Ami azt illeti, egyáltalán nem volt nő: gép volt - a tökéletes titkárnök. Mindenről tudott és mindennel megbirkózott. Ő szervezte meg Hercule Poirot életét, és az mechanikus pontossággal működött Rend és rendszeresség, ez volt Poirot jelszava hosszú évek óta. Tökéletes inasa, George, és tökéletes titkárnökje, Miss Lemon segítségével élete a rend és rendszeresség jegyében telt. Most, hogy nem csak kerek, hanem szögletes teasüteményhez is hozzá lehetett jutni, semmire sem lehetett panasza.

És mégis: ma reggel Miss Lemon három hibát vétett egy egészen egyszerű levél legépelésében - mi több, ezeket a hibákat észre sem vette. Vége a világnak!

Hercule Poirot felmutatta a szemet bántó dokumentumot. Nem bosszankodott - megijedt. Ez egyike azon dolgoknak, amik nem fordulhatnak elő - és lám, mégis előfordult!

Miss Lemon átvette a levelet és megnézte. Poirot életében először látta elpirulni; sötét, csúf, előnytelen pír futotta be őszbe vegyülő haja tövéig az arcát.

- O, istenem - mondta. - Nem is tudom, hogyan... de igen, tudom. A nővérem miatt történt.

- A nővére?

Újabb megrázkódtatás. Poirot el nem tudta képzelni, hogy Miss Lemonnak nővére lenne. Vagy, ami azt illeti: apja, anyja vagy esetleg nagyszülei. Miss Lemon valahogy olyan tökéletesen gépies volt - úgyszólván precíziós műszer -, hogy nevetséges lett volna elgondolni, hogy érzelmei, gondjai, családi problémái lennének. Köztudott volt, hogy Miss Lemon - szabad idejében - szívét-lelkét beleadta egy új kartotékrendszer tökéletesítésébe, amelyet szabadalmaztatni fog, és amely az ő nevét viseli majd.

- A nővére? - ismételte hitetlenkedve Hercule Poirot.

Miss Lemon hevesen bólintott.

- Igen - mondta. - Azt hiszem, soha nem említettem magának. Majdnem egész életét Szingapúrban töltötte. Férje az ottani gumiszakmában tevékenykedett.

Hercule Poirot megértően bólintott. Helyénvalónak látszott, hogy Miss Lemon nővére életének nagy részét Szingapúrban töltse. Az olyan helyek, mint Szingapúr, épp erre valók. A Miss Lemon nővéréhez hasonló nők oda mentek férjhez, hogy az e világi Miss Lemonok gépies hatékonysággal és odaadással szolgálhassák munkaadóikat (és szabad idejüket természetesen új kartotékrendszerek feltalálásának szentelhessék).

- Megértem - mondta. - Folytassa.

Miss Lemon folytatta.

- Férje négy évvel ezelőtt hunyt el. Gyereke nincs. Csinos kis lakást szereztem itt neki, egész ésszerű áron...

(Miss Lemonnak, természetesen, ezt a majdnem lehetetlen dolgot is sikerült megoldani.)

- Elég tisztességesen elvan, noha nincs annyi pénze, mint korábban, de nincsenek költséges passziói, és okosan gazdálkodik, rendesen megél.

Miss Lemon kicsit hallgatott, majd így folytatta:

- De persze az igazság az, hogy magányos. Soha nem élt Angliában, nincsenek régi barátnői vagy ismerősei, és persze rengeteg a szabad ideje. Mindenesetre, úgy fél évvel ezelőtt közölte, azon gondolkodik, elfogadja-e ezt a bizonyos állást.

-Állást?

- Gondnoknői állást egy diákszálláson. A tulajdonosa egy félig görög nő, aki valaki másra akarta bízni a vezetést, aki megszervezi az étkezést, és ügyel arra, hogy minden simán menjen. Régimódi, tágas ház a Hickory Roadon, biztos tudja, hogy hol van. - Poirot nem tudta. - Valaha nagyon előkelő környéknek számított, tisztességesen megépített házakkal. A nővéremnek igen kényelmes elhelyezést ígértek: hálószobát, nappalit, kis fürdőszobával és saját teakonyhával...

Miss Lemon megint elhallgatott. Poirot bátorítónan hümmögött. Az eddig hallottak nem hatottak rémisztően.

- Magam sem voltam biztos, hogy helyesen cselekszik, de érvelése helytálló volt. Soha nem volt az a fajta, aki ölbe tett kézzel ül egész nap, gyakorlatias nő és jó szervező. És persze szóba se jött, hogy anyagi részesedést vagy ehhez hasonlót vállaljon benne. Fizetett állás - a fizetés nem magas, de nincs is rá szüksége, hogy az legyen. Emellett nem kemény fizikai munkáról van szó. A nővérem mindig kedvelte a fiatalokat, jól is tudott velük bánni, és mivel olyan sokáig élt Keleten, megértő a faji különbségekkel és érzékeny-

seggel szemben. Mert a szálló diákjai a legkülönbözőbb nemzetiségűek; főként angolok, de azt hiszem, feketék is vannak köztük.

- Természetesen - mondta Hercule Poirot.

- Manapság kórházainkban az ápolónők majdnem fele fekete - mondta bizonytalanul Miss Lemon —, és tudomásom szerint sokkal kedvesebbek és figyelmesebbek, mint az angolok. De ez most nem tartozik ide. Megvitattuk a tervet, és a nővérem végül beköltözött. Sem neki, sem nekem nem tetszett különösebben a tulajdonos, Mrs. Nicoletis, egy igen kiegyensúlyozatlan természetű nő, néha kedves, és néha sajnos éppen az ellenkezője: szórszálhasogató, ugyanakkor cseppet sem gyakorlatias. Persze, ha igazán rátermett volna, nem lenne szüksége segítségre. De a nővérem nem az a fajta, aki mások hisztériáiból és hóbortjaiból gondot csinál magának. Bárkivel bátran szembeszáll, s nem tűri, hogy a bolondját járassák vele.

Poirot bólintott. E beszámolóból halvány hasonlóságot vélt Miss Lemon és Miss Lemon nővére között felfedezni. A nővérben, akit a házaselet és Szingapúr éghajlata némileg meglágyított, ugyanaz a kemény józanság honolt.

- A testvére elfoglalta az állást?

- Igen, körülbelül fél évvel ezelőtt beköltözött a Hickory Road 26-ba. Egészeben kedvelte és érdekesnek tartotta ottani munkáját.

Hercule Poirot figyelt. Miss Lemon nővérenek eddigi története kiábrándítóan unalmasnak hatott.

- De már egy ideje komolyan aggódik. Nagyon komolyan.

- Miért?

- Tudja, M. Poirot, nincsenek ínyére az ott zajló események.

- Mindkét nembeli diákok vannak a szállón? - kérdezte Poirot tapintatosan.

- Ó, nem, M. Poirot, nem arra gondolok! Az effajta nehézségekre mindig fel lehet készülni! Nem, az a helyzet, hogy különféle tárgyak eltűnnek.

- Eltűnnek?

- Igen. És olyan fura tárgyak... És meglehetősen természetellenes módon.

- Amikor azt mondja: eltűnnek, úgy érti, hogy ellopták őket?

- Igen.

- Értesítették a rendőrséget?

- Nem. Még nem. A nővérem reméli, hogy nem lesz szükség rá. Kedveli ezeket a fiatalokat - legalábbis néhányat közülük -, és nagyon szeretné saját maga rendbe hozni a dolgot.

- Igen - mondta töprengve Poirot -, igen, értem. De - ha szabad megjegyeznem - ez nem magyarázat a maga aggodalmára, amelyről feltételezem, hogy a nővére aggodalmát tükrözi.

- Nem tetszik nekem a helyzet, M. Poirot. Egyáltalán nem tetszik. Nem tehetek róla, de úgy érzem, valami olyasmi folyik ott, amit nem értek. Nincs rá kézenfekvő magyarázat - és egyáltalán nem tudom elképzelni, hogy milyen más magyarázatot lehetne rá találni.

Poirot elgondolkozva bólintott.

Miss Lemon Achilles-sarka a képzelőereje volt. Annak teljes hiánya. Ténykérdésekben legyőzhetetlen volt. Feltételezések esetében: elveszett. Valószínűleg már gyerekkorában sem értette a meséket.

- Nem egyszerű, apró tolvajlások? Talán egy kleptomániás?

- Nem hinném. Tanulmányoztam a tárgyat az *Encyclopaedia Britannicában* és egy orvosi szakkönyvben - közölte a lelkiismeretes Miss Lemon -, de egyik sem győzött meg.

Hercule Poirot másfél percig hallgatott.

Bele akar-e keveredni Miss Lemon nővérének a bajaiba, a soknyelvű diákszállóban zajló szenvedélyekbe és sérelmekbe? ugyanakkor nagyon bosszantó és kellemetlen, hogy Miss Lemon hibásan gépeli le a leveleit. *Ha* belekeveredik, ez lesz az oka. Magának sem akarta bevallani, hogy az utóbbi időben meglehetősen unatkozik, és épp az ügy jelentéktelensége vonzza.

- „A petrezselyem egy forró napon a vajba süllyedt” - mormolta magának.

- Petrezselyem? Vaj? - nézett rá megütközve Miss Lemon.

- Idézet a maguk egyik klasszikusából — mondta Poirot. - Nem kétséges, hogy maga is ismeri Sherlock Holmes kalandjait, hőstetteiről nem is szólva.

- Minden bizonnyal azokra a Baker Street-i társaságokra meg ilyesmire gondol - mondta Miss Lemon. - Hogy felnőtt emberek ilyen ostobák legyenek! Hát igen. Ilyenek a férfiak. Olyan ez, mint amikor a játék vasúttal szórakoznak. Nekem sosem volt időm ilyen történeteket olvasni. Ha van időm olvasni - ami nem nagyon gyakran fordul elő -, ismeretterjesztő művet veszek kézbe.

Hercule Poirot megértően bólintott.

- Miss Lemon, mit szólna ahhoz, ha a nővérét meghívnánk egy alkalmas frissítőre - mondjuk egy délutáni teára? Lehet, hogy talán a segítségére lehetnék.

- Nagyon kedves öntől, M. Poirot. Igazán nagyon kedves. Testvérem délutánjai szabadok.

- Akkor mondjuk, holnap délután, ha el tudja intézni.

És így a hűséges George a megfelelő időben utasítást kapott, hogy készítse elő egy dús angol délutáni tea kellékeit: vastagon vajazott, szögletes, meleg teasüteményt, szimmetrikus szendvicseket és egyéb hozzávalókat.

MÁSODIK FEJEZET

Mrs. Hubbard, Miss Lemon nővére határozottan hasonlított a hűgára. Bőre jóval sárgább volt, teste gömbölyűbb, frizurája lazább, modora kevésbé határozott, de kedves, kerek arcában csillogó szeme ugyanolyan okos szempár volt, mint amilyen a Miss Lemon cvikkere alól villogott.

- Milyen kedves öntől, M. Poirot - mondta. - Nagyon kedves. És milyen pompás vendéglátás! Többet ettem, mint kellene - nos, talán még egyetlen szendvicset. - Teát? Tényleg csupán fél csészével.

- Először szépen jóllakunk - mondta Poirot - utána megtárgyaljuk az ügyet.

Barátságosan rámosolygott a hölgyre, és megpödörte a bajuszát. Mrs. Hubbard így szólt:

- Tudja, ön pontosan olyan, mint amilyennek Felicity leírása után elképzeltem.

Poirot egy pillanatra meghökkenve konstátálta, hogy Felicity a szigorú Miss Lemon keresztneve; majd azt válaszolta, hogy - tekintettel Miss Lemon rátermettségére - ebben tökéletesen biztos volt.

- Felicityt természetesen sose érdekelték annyira az emberek, mint engem - mondta szórakozottan, újabb szendvics után nyúlva Mrs. Hubbard. - Ezért vagyok annyira zaklatott.

- Megmagyarázná pontosan, mi aggasztja?

- Igen. Elég természetes volna, ha pénz tűnne el - itt-ott egy kisebb összeg. Vagy ha ékszer: az is világos dolog volna - persze, nem úgy gondolom,

hogy becsületes, epp ellenkezőleg - de az beleil-
ne a képbe. Kleptomániával vagy tisztességtelen-
séggel, lenne magyarázható. De felolvasom magá-
nak - itt van nálam - az eltűnt holmik jegyzékét
Kinyitotta a táskáját, és egy kis noteszt vett elő:

Fél pár új, estélyi cipő
Bizsu karperec
Gyémántgyűrű (előkerült egy tányér levesből)
Pudrié
Ajakrúzs
Sztetoszkóp
Egy pár fülbevaló
Öngyújtó
Ócska flanelnadrág
Villanykörték
Doboz csokoládé
Selyemsál (megtalálva darabokra vágva)
Hátizsák (ugyancsak darabokra vágva)
Bórsavpor
Fürdőszó
Szakácskönyv.

Hercule Poirot hosszú, mély lélegzetet vett.
- Figyelemre méltó, és nagyon, nagyon elragadó.
Egészen átszellemült. Miss Lemon szigorú,
rosszalló arcáról Mrs. Hubbard kedves, zavarodott
arcára nézett.

- Gratulálok - szólt melegen az utóbbihoz.
Mrs. Hubbard megdöbbsent.
- Mihez, M. Poirot?
- Ehhez az egyedülálló, gyönyörű problémához.
- M. Poirot, ön talán látja értelmét, de én...
- Semmi logikát nem látok benne. Leginkább
arra a játékra emlékeztet, amelybe fiatal barátaim
karácsonykor bevontak. Ha jól értettem, Három-

szarvú Hölgynék hívják. Minden egyes személy úgy kezdte, hogy: „Párizsba mentem és ott vásároltam egy...”, és megnevezett egy tárgyat. A következő játékos megismételte, és újabb tárgyat tett hozzá. A játék célja az volt, hogy a felsorolt tárgyakat a helyes sorrendben memorizálják. A tárgyak, persze, iszonyúak és nevetségesek voltak: egy darab szappan, egy fehér elefánt, egy kecskelábú asztal, egy pekingi kacsa és a többi. A memorizálás nehézsége éppen abban rejlett, hogy a tárgyak nem voltak összefüggésbe hozhatók - hogy úgy mondjam, nem következtek egymásból. Eppen úgy, mint ezen a jegyzéken, amit most mutatott. Mondjuk mire tizenkét tárgynál tartottak, szinte lehetetlen volt a helyes sorrendben felsorolni őket. Annak a játékosnak, aki nem tudta felsorolni, papírszarvat nyomtak a kezébe, és mikor rá került a sor, úgy kellett kezdenie, hogy: „Én, az egyszarvú hölgy, Párizsba mentem és” stb. Ha valaki három szarvat kapott, kiesett a játékból, és aki utolsónak maradt, az lett a győztes.

- Biztos vagyok benne, hogy ön lett a győztes, M. Poirot - mondta Miss Lemon a lojális alkalmazott meggyőződésével.

Poirot csak úgy ragyogott.

-Valóban így történt. Mert még a taláломra összehordott tárgyak között is rendet lehet csinálni, és némi találékonysággal, hogy úgy mondjam, összefüggést lelni. Tehát: valaki azt mondja magában: - Egy darab szappannal lemosom a nagy fehér márványelefánt piszkos lábát, amely egy kecskelábú asztalon áll - és így tovább.

- Talán ezzel a jegyzékkel is végig tudná csinálni ugyanezt - mondta tiszteletteljesen Mrs. Hubbard.

- Nem kétséges, hogy végig tudnám. Jobb lábán cipőt viselő hölgy karperecet tesz a bal

karjára, majd púdert és rúzszt rak fel, elmegy vacsorázni, gyűrűjét a levesbe ejti, és így tovább - a jegyzéken lévő tárgyakat így vésném az emlékezetembe. De nem ezt keressük. Miért loptak el ilyen találmásra összejött dolgokat? Van benne rendszer? Valakinek a fixa ideája? Az elemzés folyamatában az első lépés a jegyzék alapos tanulmányozása.

Mialatt Poirot a tanulmányozásnak szentelte magát, a másik kettő hallgatott. Mrs. Hubbard olyan elragadtatással figyelt, mint egy kisfiú, aki a bűvészt nézi, remélve, hogy egy nyuszt, vagy legalább színes szalagcsokrot varázsol elő. A közönyös Miss Lemon gondolatai a kartotékrendszer tökéletesítése körül forogtak.

Amikor Poirot végre megszólalt, Mrs. Hubbard összerezzent.

- Az első feltűnő dolog a következő: az eltűnt holmik majd mindegyike csekély értékű (egyesek teljesen értéktelenek), kivéve kettőt, a sztetoszkópot és a gyémántgyűrűt. Félretéve egy pillanatra a sztetoszkópot, a gyűrűvel szeretnék foglalkozni. Ön azt állítja, hogy a gyűrű értékes - mennyire értékes?

- Hát, nem tudnám pontosan megmondani. Szoliterkő volt benne, felül és alul kisebb briliánsokkal. Tudomásom szerint Miss Lane anyjának az eljegyzési gyűrűje volt. Nagyon elkeseredett, amikor eltűnt, és mindnyájan fellélegeztünk, amikor ugyanaznap este előkerült Miss Hobbouse levesestányérból. Otromba tréfának véltük.

- Lehet, hogy az volt. De véleményem szerint az eltűnése és a megkerülése a lényeges. Ha egy rúzs, egy pudrié vagy egy könyv tűnik el, az nem elegendő ahhoz, hogy kihívják a

rendőrséget. De egy értékes gyémántgyűrű esetében más a helyzet. Minden esély megvan arra, hogy *igenis* feljelentést tesznek. Ezért a gyűrű megkerül.

- De minek ellopni, ha amúgy is vissza akarja adni? - kérdezte homlokát ráncolva Miss Lemon.

- Igen, minek - mondta Poirot. - De pillanatnyilag tegyük félre a kérdéseket. Először szeretném osztályozni ezeket a lopásokat, és a gyűrűt veszem elsőnek. Ki ez a Miss Lane, akitől ellopták?

- Patrícia Lane? Nagyon helyes lány. Hogyishívjákot, diplomát akar szerezni történelemből vagy régészetből, vagy ilyesmiből.

- Jómódú?

- Ó, nem. Van egy kis pénze, de nagyon takarékos. A gyűrű, mint mondtam, az anyjáié volt. Van egy-két csinos kis ékszere, de új ruhát alig vásárol, és nemrég abbahagyta a dohányzást is.

- Milyen a lány? írja le a saját szavaival.

- Hát, olyan seszínű. Fakó külsejű. Csendes és tisztességes, de nincs benne sok spiritusz. Minek is nevezzem - nos, az a komoly fajta.

- És a gyűrű Miss Hobhouse leveséből került elő. Ki ez a Miss Hobhouse?

- Valerie Hobhouse? Fekete hajú, okos lány, meglehetősen gúnyos modorral. Szépségszalonban dolgozik. A Sabrina Fairben - talán hallott már róla.

- A két lány jóban van egymással?

Mrs. Hubbard fontolgatta a választ.

- Azt hiszem, igen. Nincs sok dolguk egymással. Patrícia mindenkivel jól kijön, anélkül hogy különösebben népszerű lenne. Valerie-nek az éles nyelve miatt vannak ellenségei, de nem kevés a követője sem, ha érti, mire gondolok.

- Azt hiszem, értem - mondta Poirot.

Patrícia Lane tehát kedves, de unalmas, Valerie Hobbouse viszont egyéniség. Poirot tovább tanulmányozta a listát

-Azaz érdekes ebben a jegyzékben, hogy annyi különféle kategória van benne. Apróságok, amik kísértésbe ejthetnek egy hiú, de szegény lányt: a rúzs, a bizsu, a pudrié, a fürdőszó - talán a doboz csokoládé. És akkor itt a sztetoszkóp, amely sokkal inkább férfi tettesre vall, aki tudja, hogy hol adhatná el, vagy hol csaphatná zálogba. Ez kié volt?

- Mr. Batesoné. Nagydarab, barátságos fiatalember.

- Orvostanhallgató?

- Igen.

- Nagyon dühös volt?

- Tajtékozott. Igen heves vérmérsékletű - egy pillanat alatt a plafonon van, de hamar lecsillapodik. Nem az a fajta, aki jámboran túri, ha valamijét elcsórják.

- Miért, van olyan is?

- Hát, például Mr. Gopal Ram, az egyik indiai diákunk. Ő mindenben mosolyog. Legyint, és azt mondja: az anyagi javak nem számítanak.

- Tőle is loptak valamit?

- Nem.

- Aha. Kié volt a flanelnadrág?

- Mr. McNabbé. Nagyon ócska volt, és mindenki más azt mondta volna, hogy nem kár érte, de Mr. McNabb erősen ragaszkodik a régi holmijához, soha semmit nem dob el.

- így tehát elérkeztünk azokhoz a dolgokhoz, amiket látszólag nem érdemes ellopni: elhordott flanelnadrág, villanykörték, bórsavpor, fürdőszó, szakácskönyv. Lehet, hogy fontosak, de valószínűbb, hogy nem. A bórsavat talán tévedésből

emelték el; valaki kicsavarhatott egy kiégett vil-
lanykörtét, azzal a szándékkal, hogy újat rak be
helyette, de elfelejtette; a szakácskönyvet esetleg
kölcsonvették, és nem adták vissza. Valamelyik
takarítónő elvihette a nadrágot.

- Két nagyon megbízható takarítónő jár hoz-
zánk. Biztos vagyok benne, hogy kérés nélkül
egyikük sem vitte volna el.

- Lehet, hogy igaza van. És akkor itt van ez a fél
pár új estélyi cipő. Kié?

- Sally Finché. Amerikai lány, aki Fulbrite-
ösztöndíjjal tanul ideát.

- Biztos, hogy nem keveredett el valahova? Fel
nem foghatom, hogy mit kezd valaki egy fél pár
cipővel.

- Nem keveredett el, M. Poirot. Felforgattuk az
egész házat Tudja, Miss Finch partira indult, esté-
lyi, ahogy ő mondja, alkalmi ruhában volt, és a
cipő valóban létfontosságú volt - ez volt az egyet-
len pár estélyi cipője.

- Tehát kényelmetlenséget - és bosszúságot -
okozott... igen... igen, ezen töröm a fejem. Eb-
ben talán van valami...

Poirot egy-két pillanatig hallgatott.

- És itt ez a másik két tétel: a darabokra vágott
hátizsák és a hasonló állapotban megtalált se-
lyemsál. Ezekben az esetekben nincs szó sem
hiúságról, sem nyereségvágyról - hanem kifeje-
zett bosszúról. Kié volt a hátizsák?

- Majdnem minden diáknak van hátizsákja;
tudja, sokat utazgatnak autóstoppal. És a hátizsá-
kok többsége nagyon hasonló - ugyanabban az
üzletben vásárolják, szóval, nehéz megkülönböz-
tetni őket. De majdnem biztos, hogy a szóban
forgó darab Leonard Bateson vagy Colin McNabb
tulajdona volt.

- Es az ugyanígy összevagdalt selyemsál kinek a tulajdona volt?

- Valerie Hobhouse-é. Karácsonyi ajándékba kapta - smaragdzöld volt és valóban kitűnő minőség.

Poirot behunyta a szemét. Lelki szemeivel kaleidoszkópot látott, nem többet, nem kevesebbet. Szétvagdosott sálak és hátizsákok darabkáit, szakácskönyveket, rúzsokat, fürdősókat, neveket, furcsa diákok rögtönzött arcképvázlatait, összefüggéstelenül, alaktalanul. Emberek és események keringtek a térben. De Poirot nagyon jól tudta, hogy valahol, valahogy összefüggenek... a kérdés az, hogy hol kezdje...

Kinyitotta a szemét.

- Ez az ügy elmélkedést kíván. Hosszas töprengést.

- Ó, ebben biztos vagyok, M. Poirot - helyeselt élénken Mrs. Hubbard. - És igazán nem szeretném fárasztani vele.

- Nem fáraszt. Nagyon is érdekel. De mialatt gondolkodom, vessünk egy pillantást a dolgok gyakorlati oldalára. Elindulhatnánk... A cipő, az estélyi cipő... igen, elindulhatnánk azon a nyomon. Miss Lemon.

- Igen, tessék, M. Poirot? - Miss Lemon abbahagyta ábrándozását a kartotékrendszerrel, kihúzta magát, és gépiesen jegyzetfüzete és ceruzája után nyúlt.

- Mrs. Hubbard talán elő tudja keríteni a diákszállón maradt fél pár cipőt. Maga elmegy vele a Baker Street-i állomásra, a talált tárgyak osztályára. Mikor is vezett el?

Mrs. Hubbard elgondolkodott.

- Nem emlékszem pontosan. Talán két hónappal ezelőtt. Közelebbi dátumot nem tudok. De megkérdezhetem Sally Finchet.

- Jó. Nos - fordult Poirot ismét Miss Lemon felé -, legyen kicsit bizonytalan. Mondja azt, hogy a cipőt a földalattin hagyta - ez a legvalószínűbb. Vagy talán az autóbuszon. Hány autóbusz jár a Hickory Road felé?

- Csak kettő.

- Helyes. Ha nem találja a Baker Streeten, próbálkozzon a Scotland Yardon, és mondja azt, hogy egy taxiban felejtette.

- De miből gondolja, hogy... - próbált Mrs. Hubbard közbeszólni.

Poirot félbeszakította.

- Először lássuk, milyen eredményre jutunk. Akár negatív az eredmény, akár pozitív, ön, Mrs. Hubbard, meg én ismét tanácskozunk. Akkor elmondja nekem mindazokat a dolgokat, amiket tudnom kell.

- Azt hiszem, mindent elmondtam.

- Nem, nem. Nem értek egyet. Itt együtt van egy csomó, mindkét nembeli, eltérő vérmérsékletű fiatal. *A* szereti *B*-t, de *B* *C*-t szereti, és *D* meg *E* feszült viszonyban van, talán *A* miatt. És nekem *mindezt* tudnom kell. Az emberi érzelmek kölcsönhatását. A veszekedéseket, féltékenységeket, barátságokat, rosszakaratot, könnyörtelenséget.

- *Semmi* ilyesmiről nem tudok - feszengett kényelmetlenül Mrs. Hubbard. - Nem vegyülök közéjük. Igazgatom a szállót, gondoskodom az ellátásról meg ilyesmiről.

- De érdeklik az emberek. Ön mondta. Kedveli a fiatalokat. Nem az anyagiak miatt fogadta el az állást, hanem mert emberi problémákkal foglalkozhat. Vannak diákok, akiket kedvel, és vannak, akiket kevésbé, vagy egyáltalán nem. El fogja nekem mondani - igen, igen, el fogja mondani!

Mert aggasztja, nem az, ami történt - azzal a rendőrséghez is fordulhatna...

- Biztosíthatom, hogy Mrs. Nicoletis nem szeretné, ha belekevernénk a rendőrséget.

Poirot nem törődött a közbeszólással, lendületesen folytatta.

- Nem, maga *valaki* miatt aggódik - valaki miatt, akit talán felelősnek vél, vagy attól tart, hogy belekeveredett. Tehát olyan valaki miatt, akit kedvel.

- De M. Poirot!

- Igen, és azt hiszem, jogosan aggódik. Mert a selyemsál szétvágása nem szép dolog. És az a feldarabolt hátizsák, az se szép dolog. A többi olyan gyermetegnek tűnik, és mégis, nem biztos, hogy az. Egyáltalán nem biztos!

Mrs. Hubbard sietve ment fel a Hickory Road 26. bejárati ajtajához vezető lépcsőkön. A kulcsot a zárba dugta, és épp amikor kinyílt az ajtó, nagydarab, lángoló vörös hajú fiatalember robogott föl mögötte.

- Hello, Mama - üdvözölte szokott módján. Len Bateson barátságos lélek volt, cockney kiejtéssel beszélt, és hál' istennek mentes volt minden kisebbrendűségi érzéstől. - Csavarogni volt?

- Teázni voltam, Mr. Bateson. Ne tartson fel, mert sietek.

- Csuda helyes hullát boncoltam ma - mondta Len. - Pompásat.

- Rossz kölyök, ne legyen ilyen gusztustalan. Helyes hulla! Micsoda ötlet. Rögtön émelyegni kezdek.

Len Bateson elnevette magát, hangos hahotáját visszaverték az előtér falai.

- Celiához képest ez semmi - mondta. - Bementem a patikába, és azt mondtam neki: Azért jöttem, hogy egy hulláról meséljek. Falfehér lett, és azt hittem, mindjárt elájul. Ehhez mit szól, Hubbard Mama?

- Nem csodálkozom. Micsoda ötlet! Celia valószínűleg azt hitte, hogy *valódi* hulláról van szó.

- Hogy érti azt, hogy valódi? Mit gondol, miből vannak a hulláink? Műanyagból?

A jobb oldali szobából sovány, hosszú hajú, borzas fiatalember jött elő, és szúrósan megjegyezte:

- Ja, csak te vagy az? Azt hittem, egy egész csapat. A hang egyetlen férfi hangja, de az erőssége olyan, mintha tízen lennétek.

- Remélem, hogy nem megy az idegeidre.

- Nem jobban, mint máskor - mondta Nigel Chapman, és visszavonult.

- A mi kis mimózánk - mondta Len.

- Ne veszekedjete - szólt Mrs. Hubbard. - Önmérséklet és kölcsönös engedmények - ez az én jelszavam.

A testes fiatalember szeretettel vigyorgott rá.

- Nekem nincs kifogásom a mi Nigelünk ellen - mondta.

- Mrs. Hubbard, Mrs. Nicoletis fent van a szobájában, és azt üzenete, hogy amint megjön, azonnal látni akarja.

Mrs. Hubbard sóhajtva indult fel a lépcsőn. A magas, sötét hajú lány, aki az üzenetet átadta, a falhoz húzódott, hogy elmehessen mellette.

Len Bateson, miközben kibújt esőkabátjából, megkérdezte: - Mi az ábra, Valerie? A tulaj beszámoltatja Mrs. Hubbardot rossz magaviseletünkről?

A lány felvonta elegáns, törékeny vállát. Lejött a lépcsőn, és átvágott a halion. - Ez a hely napról napra jobban emlékeztet egy bolondokházára - szólt vissza a válla fölött

Beszéd közben átment a jobb oldali ajtón. Azzal a hetyke, könnyed kecsességgel mozgott, ami a hivatásos manökenekre jellemző.

A Hickory Road 26. tulajdonképpen két házból állt, a 24-ből és a 26-ból. A földszinten épültek egybe, ott volt a közös nappali és a tágas, közös ebédlő, továbbá a két ruhatár s a ház végében egy kis iroda. Az emeletre két külön lépcsőház vezetett. A lányok hálószobái a ház jobb oldalán voltak, a fiúkéi a másikon, az eredeti 24. szám alatt.

Mrs. Hubbard felfelé menet meglazította kabátja gallérját. Sóhajtva fordult Mrs. Nicoletis szobájának irányába.

Kopogtatott és bement.

- Gondolom, megint rájött a dili - mormolta.

Mrs. Nicoletis nappalijában rettenetes hőség volt. A nagy villanykályha minden izzószála égett, az ablakok szorosán becsukva. Mrs. Nicoletis a pamlagon ülve dohányzott, körülötte temérdek, meglehetősen piszkos selyem és bársony díszpárna. Nagydarab, sötét hajú asszony volt, még mindig szép vonásokkal, durcás szájjal és óriási, barna szemekkel.

- Ah! Szóval, megjött - Mrs. Nicoletis száján e megállapítás úgy hangzott, mintha vád lenne.

Mrs. Hubbard, híven a Lemon-vérhez, higgadtan válaszolt.

- Igen - mondta fanyarul -, megjöttem. Azt mondták, hogy azonnal látni akar.

- De még mennyire! Ez szörnyűség!

- Mi szörnyűség?

- Ezek a számlák! A maga elszámolásai! - Mrs. Nicoletis úgy varázsolt elő néhány ívet az egyik párna alól, mint egy sikeres bűvész. - Mivel etetjük ezeket a nyomorult diákokat? Libamájjal és osztrigával? Azt hiszik, a Ritzben vannak? Hát mit gondolnak ezek a diákok, kicsodák ők?

- Egészséges étvágyú, fiatal emberek - válaszolta Mrs. Hubbard. - Jó reggelit és tisztességes vacsorát kapnak, egyszerű, de tápláló eledelt. Az egész nagyon gazdaságosan működik.

- Gazdaságosan? Gazdaságosan? Ezt meri nekem mondani? Amikor teljesen tönkretesz?

- Mrs. Nicoletis, ez a hely nagyon szép hasznot hoz magának. A diákoknak meglehetősen drága.

- De nem vagyok mindig tele? Van-e üres helyem, amelyre nincs háromszoros túljelentkezés? Nem, küld-e nekem diákot a British Council, a londoni egyetem diákelhelyező irodája, a követségek, a Francia Intézet? Nincs mindig három jelentkező egy üres helyre?

- Főként azért, mert az itteni étkezés ízletes és bőséges. Fiatal embereket rendesen kell táplálni.

- ugyan már! Ezek az összegek botrányosak. Az az olasz szakácsnő meg a férje. Becsapják magát.

- Ó nem, Mrs. Nicoletis. Biztosíthatom, hogy nincs az a külföldi, aki *engem* átejtene.

- Akkor meg maga - maga rabol ki engem. Mrs. Hubbard higgadtan válaszolt:

- Nem megengedhető, hogy ilyesmiket mondjon - jelentette ki olyan hangon, amelyet egy régi-módi nőrsz használna nehezen kezelhető gondozottjával. - Ez nem szép dolog, és egyszer majd bajba keveredik miatta.

- Ah! - szórta szét Mrs. Nicoletis drámai mozdulattal a számlákat; ott lebegtek a levegőben, míg földre nem értek. Mrs. Hubbard összeszorított ajakkal hajolt le és szedegette össze a papírokat. - Magára vagyok nagyon mérges - kiáltotta munkaadója.

- Azt látom, de nem tesz jót magának, ha mérgebe gurul - mondta Mrs. Hubbard. - A dühkitörések ártanak a vérnyomásnak.

- Elismeri, hogy ezek az összegek magasabbak a múlt hetieknél?

- Természetesen. A Lampson áruházak tetemes árleszállítást hajtottak végre. Ezt használtam ki. A jövő heti végösszeg az átlagosnál alacsonyabb lesz.

Mrs. Nicoletis duzzogott.

- Maga mindent olyan jól meg tud magyarázni.
Mrs. Hubbard az összeszedett számlákat csinos kis kupacban az asztalra tette. - Van még valami?

-Az amerikai lány, Sally Finch, azt mondja, hogy elmegy, nem akarom, hogy elmenjen. Fulbrite-ösztöndíjas, idehozhat más ösztöndíjasokat is. Nem szabad, hogy elmenjen.

- Mivel okolja a távozását?

Mrs. Nicoletis megvonta terjedelmes vállát.

- Nem emlékszem. De nem volt őszinte. Azt biztosan tudom. Mindig tudom.

Mrs. Hubbard töprengve bólintott. Hajlott rá, hogy ez esetben Mrs. Nicoletisnek adjon igazat.

- Nekem Sally nem mondott semmit.

- De beszél majd vele?

- Természetesen.

- És ha ezek a színesbőrűek az okai, ezek a hinduk, ezek a négerek - ezek mind elmehetnek, érti? A faji megkülönböztetés, ez az amerikaiak mindene - és nekem az amerikaiak számítanak-, a színes bőrűek eltűnhetnek a fenébe!

Drámai mozdulatot tett.

- Addig nem, amíg én itt vagyok - szólt jegesen Mrs. Hubbard. - Egyébként is, téved. Nincs ilyen-fajta ellenérzés a diákok között, és Sally biztosan nem ilyen. Ő meg Mr. Akibombo gyakran ebédelnek együtt, nála feketébbet aligha találni.

- Akkor meg a kommunisták - tudja, hogy mit gondolnak az amerikaiak a kommunistákról. Itt ez a Nigel Chapman - ő valódi kommunista.

- Kétlem.

- Igenis az. Nem hallotta, hogy mit mondott egyik este?

- Nigel kimond bármit, amivel másokat bosszanthat. Ebből a szempontból nagyon idegcsináló.

- Milyen jól ismeri őket! Maga csodálatos, drága Mrs. Hubbard. Megint és megint mondogatom magamnak, mihez kezdenék Mrs. Hubbard nélkül? Mindenben magára támaszkodom. Maga egy csodálatos, csodálatos asszony.

- A korbács után a méz - mormolta Mrs. Hubbard.

- Mit mondott?

- Me aggódjon. Megteszem, amit lehet.

Félbeszakítva a köszönetáradatot, távozott.

Magában azt morogta: - Lopja az időmet, mi csoda dühítő nőszemély! - A folyosón át a saját nappalijába sietett.

De egyelőre itt sem várt rá békesség. Belépésekor magas női alak emelkedett fel:

- Szeretnék néhány percig beszélni önnel, asszonyom.

- Semmi akadály, Elizabeth.

Mrs. Hubbard kissé meglepődött. Elizabeth Johnston a Karib-tengeri szigetekről származó joghallgató volt. Keményen dolgozó, ambiciózus, zárkózott teremtés. Mindig nagyon kiegyensúlyozottnak, komolynak tűnt; Mrs. Hubbard a szálló egyik legmegbízhatóbb lakójának tartotta.

Most is tökéletesen uralkodott magán, sötét vonásai semmit nem árultak el, de hangjában remegés érződött.

- Valami baj van?

- Igen. Lenne szíves a szobámba jönni?

- Egy pillanat. - Mrs. Hubbard ledobta a kabátját és a kesztyűjét, és a lány mögött felment a lépcsőn. A lány szobája a felső emeleten volt. Elizabeth kinyitotta az ajtót, és az ablak előtt álló asztalhoz ment.

- Itt vannak a jegyzeteim. Több hónap kemény munkája fekszik bennük. Látja, mit tettek velük?

Mrs. Hubbard lélegzete elállt.

Tintát öntöttek az asztalra. A tinta végigfolyt rajta, és eláztatta a jegyzeteket. Mrs. Hubbard megérintette az ujjá hegyével: még nedves volt.

Tudta, hogy a kérdése nagyon ostobán hangzik:

- Nem te öntötted le véletlenül?
- Nem. Akkor történt, amikor nem voltam a szobában.

- Nem gondolod, hogy Mrs. Biggs...

Mrs. Biggs takarította az emeleti hálósobákat.

- Nem Mrs. Biggs volt. Még csak nem is a saját tintám. Az enyém ott áll az ágy melletti polcon. Hozzá se nyúltak. Idehozták a tintát, és szándékosan lelocsolták.

Mrs. Hubbard meg volt döbbenve.

- Nagyon gonosz és kegyetlen tett volt.
- Igen, így van.

A lány csendesen beszélt, de Mrs. Hubbard nem esett abba a hibába, hogy alábecsülje az érzéseit.

- Elizabeth, nem is tudom, hogy mit mondjak. Mélyen meg vagyok rendülve, és mindent elkövetek, hogy kiderítsem, ki hajtotta végre ezt a gonosz, rosszindulatú tettet. Neked nincs valami elképzelésed?

A lány azonnal válaszolt.

- Mint látja, a tinta zöld.
- Igen, észrevettem.
- A zöld tinta meglehetősen ritka. Egyetlen személyről tudok, aki ilyet használ: Nigel Chapman.
- Nigel? Gondolod, hogy Nigel ilyesmit tette?
- Eddig nem gondoltam volna. De ő írja zöld tintával a leveleit és a jegyzeteit.

- Mindenkit kikérdezek. Nagyon sajnálom, hogy ilyesmi előfordulhatott ebben a házban, és

csak annyit mondhatok, mindent megteszek, hogy kiderítsem az igazságot.

- Köszönöm. Mostanában, ugye, egyéb dolgok is előfordultak?

- Igen... ööö... igen.

Mrs. Hubbard távozott, a lépcső felé indult. De hirtelen megtorpant, megfordult, és a folyosó végén lévő ajtó felé tartott. Kopogott, és Miss Sally Finch kiszólt, hogy szabad.

Kellemes szoba volt, és maga Sally, a vidám, vörös hajú lány is kellemes egyéniség.

Jegyzetfüzetébe írt, és felfújt képpel nézett fel. Nyitott bonbonsdobozt nyújtott oda, és teli szájjal mondta:

- Otthoni édesség. Vegyen belőle.

- Köszönöm, Sally, de most nem. Meglehetősen fel vagyok dűlva. - Elhallgatott. - Hallottad, mi történt Elizabeth Johnstonnal?

- Mi történt Fekete Böskével?

Kedveskedő becenév volt, és maga a becézett is elfogadta.

Mrs. Hubbard elmesélte, mi történt. Sally méregbe gurult.

- Micsoda aljasság! Nem hittem volna, hogy bárki ilyet tesz a mi Böskénkkel. Mindenki kedveli. Csendes és magának való, de biztos vagyok benne, hogy nincs senki, aki utálná.

- Én is ezt gondoltam.

- Nos, ez is összevág a többivel, nem? Éppen ezért...

- Éppen ezért micsoda? - kérdezte Mrs. Hubbard, amikor a lány hirtelen elhallgatott.

Sally vonakodva mondta:

- Ezért költözöm el innen. Mrs. Nick nem mondta még magának?

- De igen. Nagyon elszomorította. Azt gondolja, hogy nem mondtad meg neki az igazi okot.

- Nem is. Nem lenne értelme, hogy a plafonig ugorjon. Tudja, milyen. De az igazi ok az, hogy nincs ínyemre, ami itt folyik. Eltűnik az egyik cipőm, fecnikre vágják Valerie sálját, majd Len hátizsákját... nem annyira az elcsórt dolgokról van szó - az végül is bármikor előfordulhat -, nem rendes dolog, de nagyjából természetes - de ez a másik *nem az*. - Egy pillanatig hallgatott, elmosolyodott, majd hirtelen vigyorogni kezdett. - Akibombo meg van rémülve. Mindig olyan fölényes és civilizált - de ha egy kicsit megkaparjuk, előjön a jó öreg afrikai mágia.

- ugyan már! - mérgelődött Mrs. Hubbard. - Nem hiszek ezekben a babonás ostobaságokban. Itt csak valami hétköznapi emberi lény okoz másoknak kellemetlenséget. Ez van, és semmi több.

Sally szája még szélesebb vigyorra szaladt.

- A hangsúly - mondta - a *hétköznapin* van. Az az érzésem, hogy ebben a házban van valaki, aki egyáltalán nem hétköznapi.

Mrs. Hubbard lement a lépcsőn, és befordult a diákok földszinti társalgójába. Négyen voltak bent: Valerie Hobhouse egy pamlagon ült, csinos, elegáns lábát átvette a karfán; Nigel Chapman az asztalnál foglalt helyet, előtte nagy nyitott könyv; Patrícia Lane a kandallóhoz támaszkodott, egy esőköpenyes lány pedig épp akkor lépett be, és gyapjúsapkáját vette le a fejről. Zömök, szőke lány volt, távol ülő, barna szemekkel; szája mindig egy kicsit nyitva volt, s ettől állandóan riadtnak látszott.

Valerie kivette szájából a cigarettát, és lusta, elnyújtott hangon kérdezte:

- Hello, Mama, sikerült nyugtató szirupot önteni abba a vén boszorkányba, a nagyra becsült tulajdonosnőbe?

Patrícia Lane megkérdezte:

- Megint kiásta a csatabárdot?

- De még mennyire - kuncogott Valerie.

- Valami nagyon kellemetlen dolog történt - mondta Mrs. Hubbard. - Nigel, szeretném, ha segítenél nekem.

- Én, asszonyom? - Nigel felnézett és becsukta a könyvet. Keskeny, gunyoros arcán hirtelen huncut, de meglepően édes mosoly futott át. - Mit követtem el?

- Remélem, semmit - válaszolta Mrs. Hubbard.

- De Elizabeth jegyzeteit valaki szándékos rosszindulatból leöntötte tintával, méghozzá zölddel. Nigel, te használsz zöld tintát.

Nigel rámeredt, a mosolya lehervadt.

- Igaz, zöld tintával írok.

- Förtelmes - mondta Patrícia -, minek kell neked azt használni? Mindig mondtam, hogy szörnyen feltűnő.

- Szeretek feltűnni - mondta Nigel. - Azt hiszem, hogy lila tinta még jobb lenne. Megpróbálok szerezni. Komolyan gondolja, Mama? Már mint a szabotázst?

- Igen, komolyan. Nigel, te követted el?

- Természetesen nem. Mint tudja, szeretem bosszantani az embereket, de soha nem követnék el ilyen ocsmány trükköt - és semmiképp sem Fekete Böskével szemben, aki - másokkal ellentétben - példamutató módon csak a saját dolgával törődik. Hol az én tintám? Emlékszem, hogy tegnap este töltöttem meg a tollam. Amott, a polcon szoktam tartani. - Fel pattant és átvágott a szobán. - Igaza van. Szin-

te teljesen üres az üveg, holott majdnem tele kéne lennie.

Az esőköpenyes lánynak egy pillanatra elállt a lélegzete.

- Ó, istenem - lihegte -, ó, istenem, ez egyáltalán nem tetszik nekem...

Nigel megperdült és vádlón meredt rá.

- Celia, van alibid? - kérdezte fenyegetően.

A lánynak elakadt a lélegzete.

- Nem én tettem. Igazán nem én. Egyébként is, egész nap a kórházban voltam. Nem tettem...

- Jaj, Nigel, ne ugrasd Celiát - szólt Mrs. Hubbard.

Patrícia Lane mérgelődött:

- Nem látom be, miért kellene Nigelt gyanúsítani. Csak azért, mert az ő tintáját vették el...

Valerie alattomosan közbeszólt:

- Helyes, drágám, védj csak a kicsinyedet.

- Annyira nem *fair*.

- De nekem igazán semmi közöm hozzá - védekezett őszintén Celia.

- Jaj, te gyerek, senki sem hiszi, hogy te tetted - mondta türelmetlenül Valerie. Egyetértő pillantást váltott Mrs. Hubbardsal. - Mindazonáltal ez már nem tréfa. Tenni kell valamit.

- Meglesz - mondta komoran Mrs. Hubbard.

- Itt van, M. Poirot

Miss Lemon barna papírba burkolt kis csomagot tett le Poirot elé. Poirot kibontotta, és alaposan megnézte a csinos ezüst estélyi cipőt.

- Ahogy mondta, a Baker Streeten volt.

- Ezzel megtakarítottuk a további fáradságot; egyúttal igazolja a feltételezésemet.

- ügy van - mondta Miss Lemon, akiben a kíváncsiság szikrája sem lobbant.

Családi érzelmek azonban buzogtak benne, így hát megjegyezte:

- Ha nem zavarom túlságosan, M. Poirot, levelet kaptam a nővéremtől. Új fejlemények akadtak.

- Megengedi, hogy elolvassam?

Miss Lemon átnyújtotta a levelet, Poirot elolvasta és utasította titkárnőjét, hogy azonnal hívja fel a nővérét. Amikor Miss Lemon közölte, hogy az összeköttetés létrejött, Poirot felvette a kagylót.

- Mrs. Hubbard?

- Igen, M. Poirot. Olyan kedves öntől, hogy azonnal felhívott. Igazán nagyon el vagyok...

Poirot félbeszakította.

- Honnan beszél?

- Hát, természetesen a Hickory Roadról. Ó, értem már, mire gondol. A saját nappalimból.

- Van ott mellékállomás?

- Ez a mellékállomás. A fővonal odalent van a hallban.

- Van valaki a házban, aki belehallgathat?

- A diákok ilyenkor mind házon kívül vannak. A szakácsnő vásárolni ment. Férje, Geronimo, alig tud angolul. Van itt még egy takarítónő, de ő süket, és aligha veszi a fáradságot, hogy hallgatóz-zék.

- Nagyon jó. Akkor nyugodtan beszélhetek. Es-ténként szoktak-e tartani néha előadást vagy film-vetítést, vagy valamiféle közös szórakozást?

- Időnként vannak előadások. Nemrég itt volt Miss Baltrout, a felfedező, színes diaképeket vetí-tett. És megkeresett bennünket a Távols-keleti Missziós Társaság, de a diákok nagy részét sajnos nem érdekelte, aznap este sokan elmentek hazul-ról.

- Ah. Akkor ma estére kérje fel M. Hercule Poirot-t, húga főnökét, hogy jöjjön el és tartson előadást a diákoknak a legérdekesebb eseteiről.

- Nagyon kedves öntől, de azt hiszi, hogy...

- Ez nem *hit* kérdése. Biztos vagyok benne!

Aznap este a társalgóba lépő diákok a követke-ző meghívót találták az ajtó belsejére erősített hirdetőtáblán:

M. Hercule Poirot, a neves magánnyomozó volt szíves eleget tenni a felkérésnek, hogy ma este előadást tartson a sikeres bűnüldö-zés elméletéről és gyakorlatáról, különös te-kintettel néhány kiemelkedő' büntényre.

A hazatérő diákok különbözőképpen reagáltak az eseményre.

- Ki ez a magánhekus? - Sose hallottam róla.

- Én pedig hallottam: volt egy férfi, akit a takarító-nő meggyilkolásáért halálra ítélték és ő az utolsó percben megmentette, mert előkerítette a valódi bűnöst. - Valami hülyeség lesz. - Szerintem egész

muris lesz. - Colin élvezni fogja. Bolondul a kriminálpszichológiáért. - Ezt azért nem mondanám, de nein tagadom, hogy érdekes lehet elbeszélgetni egy olyan emberrel, aki közélről ismeri a bűnözőket.

Fél nyolckor szolgálták fel a vacsorát, és a diákok nagy része már asztalnál ült, amikor Mrs. Hubbard bejött a nappalijából (ahol sherryvel kínálta előkelő vendégét), mögötte alacsony, idősebb férfi, gyanúsán fekete hajjal és káprázatosan nagy bajusszal, amit állandóan pödörgetett.

- M. Poirot, ők a mi diákjaink. Az úr M. Hercule Poirot, aki volt kedves elfogadni a meghívásunkat.

A kölcsönös üdvözlések után Poirot leült Mrs. Hubbard mellé, és azon igyekezett, hogy bajusza ne érjen bele a pompás minestroneba, amit egy fürge kis olasz felszolgáló osztogatott a hatalmas levestáblából.

utána forrón gőzölgő spagetti következett húsgombóccal; ekkor szólította meg szégyenlősen a jobbján ülő lány.

- Igaz, hogy Mrs. Hubbard testvére magának dolgozik?

Poirot odafordult.

- Nagyon is igaz. Miss Lemon hosszú évek óta a titkárnőm. A legrátermettebb nő, aki valaha élt a földön. Olyannyira, hogy néha félek tőle.

- Ó, értem. Azon töprengtem...

- Min töprengett, mademoiselle?

Atyai mosollyal nézett a lányra, miközben magában megjegyezte: *csinos, ijedt, nem nagyon okos, meg van ijedve...*

- Szabad tudnom a nevét és hogy mit tanul? - kérdezte.

- Celia Austin. Nem vagyok diák. A St. Catherine Kórház gyógyszerésztárában dolgozom.

- Érdekes a munka?

- Hát, nem is tudom, lehet, hogy az - mondta a lány bizonytalanul.

- És a többiek? Mondana róluk valamit? úgy tudtam, ez a külföldi diákok szállása, de az itt ülők jobbra angolnak néznek ki.

- A külföldiek némelyike nincs itthon. Mr. Chandra Lal és Mr. Gopal Ram - ők hinduk -, Miss Reinjeer, a holland lány, és Mr. Ahmed Ali, aki egyiptomi és rettenetesen sokat politizál!

- És az itt ülők? Meséljen róluk.

- Nos, Mrs. Hubbard balján Nigel Chapman ül, középkori történelmet és olasz nyelvet tanul a londoni egyetemen. Mellette az a szemüveges Patrícia Lane, régészetet tanul. Az a nagydarab, vörös hajú fiú Len Bateson, orvostanhallgató, a sötét hajú lány Valerie Hobhouse, szépségszalonban dolgozik. Mellette ül Colin McNabb, posztgraduális pszichiátriai képzésben vesz részt.

Amikor Colinről beszélt, a hangja kissé megváltozott. Poirot éles szeme azt is észrevette, hogy pír önti el az arcát.

Szóval, szerelmes belé, és nehezen tudja titkolni - gondolta magában.

Észrevette, hogy a McNabb fiú egyetlen pillanást sem vet errefelé, túlságosan belemerül egy nevető, vörös hajú lánnyal folytatott beszélgetésbe.

- Az ott Sally Finch. Amerikai, Fulbrite-ösztöndíjas. Mellette Geneviève Maricaud, francia, itt tanul angolt, csakúgy, mint a mellette ülő René Halle. Az a kis szőke lány Jean Tomlinson - ő is a St. Catherine Kórházban dolgozik, a fizioterápián. Az a fekete, Akibombo, Nyugat-Afrikából jött és irtó aranyos. Elizabeth Johnston Jamaicából jött, joghallgató. Tőlem jobbra két török diák ül, körülbelül egy hete érkeztek. Alig tudnak angolul.

- Köszönöm. Es valamennyien jól kijönnek egymással? Vagy veszekszenek néha?

Könnyed hangon mondta, hogy ne érződjék a kérdés komolysága.

- Ó, túlságosan elfoglaltak vagyunk ahhoz, hogy egymással csatázzunk - noha...

- Noha micsoda, Miss Austin?

- Hát, Migel, aki Mrs. Hubbard mellett ül, szereti ugratni és feldühíteni a népséget. Len Bateson meg valóságos méregzsák. Néha teljesen megvadul. De igazából nagyon édes fickó.

- És Colin McMabb - ő is sokat mérgeződik?

- Ó, nem. Felvonja a szemöldökét, és úgy tesz, mintha mulattatná.

- Értem. És önök, fiatal hölgyek, nem szoktak veszekedni?

- Ó, nem, nagyon jól kijövünk egymással. Geneviève néha kimutatja az érzelmeit. Azt hiszem, a franciák túlságosan érzékenyek, jaj, nem úgy gondoltam - elnézést...

Celia rémes zavarba jött.

- Én a magam részéről belga vagyok - közölte Poirot ünnepélyesen. Mielőtt Celia összeszedhette volna magát, gyorsan folytatta: - Miss Austin, mit értett az imént azon, hogy töprengett? Min töprengett?

Celia idegesen morzsolgatta a kenyerét.

- Ó, semmin, igazán semmin, csak azon, hogy az utóbbi időben elkövettek néhány otromba tréfát, és azt gondoltam, hogy Mrs. Hubbard - de ez tényleg ostobaság. Nem gondoltam semmire.

Poirot nem erőltette. Mrs. Hubbard felé fordult, és hamarosan háromoldalú vitába keveredett vele és Nigel Chapmannel, aki kihívón bedobta azt az ellentmondásos véleményét, hogy a bűnözés valójában az alkotóművészet egy formája - és a

társadalmi deviánsok igazából a rendőrök, akik csak titkolt szadizmusukat élik ki ebben a hivatásban. Poirot jót mulatott a mellette ülő szemüveges fiatal nőn, aki Nigel minden elhangzott mondatát igyekezett azon nyomban kimagyarázni. Nigel azonban rá se hederített.

Mrs. Hubbard jóindulatúan mosolygott.

- Ti, fiatalok semmi másra nem tudtok manapság gondolni, mint politikára és pszichológiára - mondta. - Lánykoromban mi sokkal gondtalanabbak voltunk. Sokat táncoltunk. Ha a társalgó szőnyegét felcsavarnátok, egész jó táncparkett lenne, és rádióra táncolhatnátok, de sose teszitek.

Celia kicsit gunyorosan nevetett:

- De Nigel, valaha te is táncoltál. Én is táncoltam veled egyszer, noha bizonyára nem emlékszel rá.

- Táncoltál velem? - kérdezte Nigel hitetlenkedve. - Hol?

- Cambridge-ben, a májusi ünnepségen.

- Ó, az a májusi ünnepség! - hessentette el Nigel a fiatalkori bolondozást. - Az embernek át kell esnie a kamaszkoron, szerencsére hamar vége van.

Nigel most aligha lehetett több, mint huszonöt. Poirot jót somolygott a bajsza alatt.

Patrícia Lane komolyan fejtegette:

- Tudja, Mrs. Hubbard, olyan sok a tanulnivaló. Az előadások hallgatása és a jegyzetkészítés mellett csak az igazán fontos dolgokra marad idő.

- Hát, kedvesem, csak egyszer fiatal az ember - mondta Mrs. Hubbard.

A spagettit csokoládépuding követte, majd mindnyájan átmentek a társalgóba, és ki-ki kávéval töltött magának az egyik asztalon álló termoszból. Aztán felkérték a detektívet, hogy kezdje meg az előadását. A két török diák udvariasan elnézést

kért és távozott. A többi helyet foglalt és várakozva nézett.

Poirot felállt és lendületesen beszélni kezdett. Szerette hallani a saját hangját, és háromnegyed órát beszélt könnyed, szórakoztató stílusban; azokat az eseményeket idézte fel, amelyekbe némi túlzást is belevihetett. Megpróbálta nagyon finoman azt a látszatot kelteni, mintha afféle kókler lenne.

- Szóval - fejezte be -, közöltem ezzel a városi úriemberrel, hogy egy liége-i szappangyárosra emlékeztet, aki megmérgezte a feleségét, hogy elvehesse a szép szőke titkárnökjét. Nagyon könnyedén mondtam, de ő azonnal reagált. Kezembe nyomta a lopott pénzt, amit visszaszereztem neki. Elsápadt, szemében félelem bujkált. - A pénzt - közöltem vele - a rászorulóknak adom. - Csináljon vele, amit akar - mondta ő. És akkor én azt mondtam neki, még hozzá nagyon nyomatékosan: - Monsieur, ajánlom, hogy legyen *nagyon* óvatos. Hangtalanul bólintott, és miközben távoztam, láttam, hogy a homlokát törölgette. Komoly ijedségen esett át, és én - én megmentettem az életét. Mert noha szőke titkárnökje elbűvölte, most már nem fog azzal próbálkozni, hogy ostoba és kellemetlen feleségét megmérgezze. Mert a megelőzés mindig hasznosabb, mint a gyógyítás. A gyilkosságot meg kell előzni - nem megvárni, amíg bekövetkezik.

Meghajolt és széttárta karját.

- Mos, elég soká untattam önöket.

Lelkesen megtapsolták. Poirot meghajolt. És ekkor, amikor leülni készült, Colin McMabb kivette foga közül a pipát és megjegyezte:

- És most talán beszéljen arról, hogy valójában miért van itt.

Pillanatnyi csend támadt, Patrícia szemrehányóan rászólt: - Colin!

- Ki lehetett találni, nem? - nézett körül megvetően Colin. - M. Poirot igen szórakoztató kis előadást tartott, de nem ezért jött ide, hanem nyomozni. Valóban azt gondolja, M. Poirot, hogy nincs annyi eszünk, hogy rájövünk erre?

- A magad nevében beszélj - mondta Sally.

- De igaz, nem? - kérdezte Colin.

Poirot beismerő mozdulattal tárta szét a kezét.

- Elismerem - mondta -, hogy kedves vendég látóm elárulta nekem, hogy bizonyos események aggodalmat keltettek benne.

Len Bateson komor, vad arccal ugrott talpra.

- Hallja csak, mi ez az egész? Trükk volt az előadás?

- Csak most jöttél rá, Bateson? - kérdezte Nigel kedélyesen.

Celia riadtan felsóhajtott: - Tehát nekem volt igazam!

Mrs. Hubbard határozottan kijelentette:

- Én kértem fel M. Poirot-t, hogy tartson nekünk előadást, de tanácsot is akartam kérni tőle az utóbbi időben lezajlott eseményekről. Tenni kell valamit, és úgy tűnt, hogy nincs más választás: vagy ő, vagy a rendőrség.

Heves vita tört ki. Geneviève szapora franciasággal kikelt: - Szégyen, gyalázat lenne a rendőrséghez fordulni! - mások ellene vagy mellette szóáltak fel. Amikor a vita elcsitult, Leonard Bateson határozott hangon megszólalt.

- Halljuk M. Poirot véleményét.

- M. Poirot ismeri a tényeket - mondta Mrs. Hubbard. - Biztos vagyok benne, hogy egyikőtök sem tiltakozik, ha kérdéseket akar feltenni.

Poirot meghajolt Mrs. Hubbard felé.

- Köszönöm. - Mintha bűvész lenne, úgy varáz-
solt elő egy pár estélyi cipőt, és Sally Finch felé
nyújtotta.

- Az ön cipője, mademoiselle?

- Hogyhogy - igen - mind a *kettő* megvan?
Honnan került elő a párja?

- A Baker Street-i állomás talált tárgyak osztá-
lyáról.

- De miből gondolta, hogy ott van?

- Sima logikai következtetés. Valaki elviszi az
egyik cipőt a szobájából. Minek? Nem azért, hogy
viselje, sem azért, hogy eladja. És minthogy a
házat keresztül-kasul átkutatják, a cipőt ki kell
vinni, vagy megsemmisíteni. De megsemmisíteni
nem olyan könnyű. A legegyszerűbb becsomagol-
ni, csúcsforgalom idején elvinni egy buszra vagy a
földalattira, és az ülés alá csúsztatni. Ez volt az első
feltételezésem, és helyesnek bizonyult - megbizo-
nyosodtam, hogy helyes nyomon járok. Az illető
azért tette, hogy - mint mondják - oda üssön,
ahol fáj.

Valerie felnevetett.

- Nigel, drágaságom, ez határozottan rád vall.

Nigel önelégülten somolygott: - Ha illik a lá-
badra, ám viseld.

- Ostobaság - szólt Sally. - Nem Nigel vitte el.

- Persze hogy nem - mérgelődött Patrícia. -
Micsoda képtelen ötlet!

- Nem tudom, hogy képtelen-e - mondta
Nigel. - De ami azt illeti: semmi ilyet nem tettem,
persze nem kétséges, hogy mindannyian ezt fog-
juk mondani.

Poirot - mint színész a végszóra - épp ezekre a
szavakra várt. Elgondolkozva nézte Len Bateson
kipirult arcát, majd a többiekén járatta körbe a
tekintetét.

Szándékosan külföldies gesztussal hadonászva mondta: - Az én helyzetem nagyon kényes. Én itt vendég vagyok. Mrs. Hubbard meghívására jöttem, hogy egy kellemes estét töltsék itt. Ez minden. És persze azért is, hogy egy pár nagyon bájos estélyi cipőt visszaszolgáltassak a tulajdonosának. Ami a továbbiakat illeti - szünetet tartott -, Monsieur Bateson? Igen, Bateson - arra kért, fejtsem ki, hogy mi a véleményem erről az egész - kellemetlenségről. De arcátlanság lenne, ha csak egyetlen jelenlévő felkérésére és nem mindnyájuk óhajtására beszélnék.

Mr. Akibombo göndör, fekete feje ünnepélyesen bólintott

- Igen helyes eljárás, valóban - mondta. - Igazi demokratikus eljárás, hogy az ügyet szavazásra bocsátják az összes jelenlévő előtt.

Sally Finch türelmetlenül túlharsogta.

- Eszed tokja! Ez egyfajta baráti összejövetel. Ne csináljunk ekkora felhajtást, halljuk, mit tanácsol M. Poirot.

- Teljes mértékben egyetérték veled - mondta Nigel.

Poirot fejet hajtott.

- Jól van. Minthogy valamennyien egyetértettek, a tanácsom nagyon egyszerű. Javaslom, hogy Mrs. Hubbard - vagy még inkább Mrs. Nicoletis - *azonnal* hívja ki a rendőrséget. Nem lehet tovább vesztegetni az időt.

Mem kétséges, hogy Poirot kijelentése váratlan volt. Nem ellenkezést vagy megjegyzéseket váltott ki, hanem hirtelen és kínos csendet.

E pillanatnyi bénultságot kihasználva Mrs. Hubbard saját nappalijába vitte a nyomozót, aki csupán egy udvarias „jó éjszakát mindenkinek” köszönéssel távozott.

Mrs. Hubbard villanyt gyújtott, becsukta az ajtót, és a kandalló mellett álló karosszéket kínálta a detektívnek. Kedves, jóindulatú arcát kétség és aggodalom felhőzte be. Cigarettaival kínálta vendégét, de Poirot udvariasan visszautasította azzal, hogy a sajátjához szokott. Megkínálta vele, de Mrs. Hubbard visszautasította, szórakozott hangon mondta: - Nem dohányzom, M Poirot.

Leült vele szemben, és némi habozás után kibökte:

- Merem állítani, hogy igaza van, M Poirot. Talán valóban értesíteni kellene a rendőrséget, különösen ez után a rosszindulatú tintaügy után. De bárcsak ne mondta volna ki ilyen kezen.

- Ah - mondta Poirot, miközben vékony cigarettájára gyújtott és a felszálló füstöt figyelte -, gondolja, hogy titkolóznom kellett volna?

- Nos, azt hiszem, szép dolog nyílnak és őszintének lenni, de talán jobb lett volna hallgatni, és egyszerűen megkérni egy rendőrtisztet, hogy jöjjön ide, és négy szemközt elmagya-

rázni neki az ügyet, ügy értem, bárki követte is el ezeket az ostobaságokat, az illető most figyelmeztetve van.

- Talán igen.

- Én meg azt mondom, hogy teljesen biztosan - mondta meglehetősen élesen Mrs. Hubbard. - Semmi talán! Még ha az illető a személyzet egy tagja, vagy olyan diák, aki ma este itt sem volt, a hír elterjed. Mindig elterjed.

- Milyen igaz. Mindig elterjed.

- És aztán itt van Mrs. Nicoletis is. Igazán nem tudom, hogyan fog viselkedni. Nála sosem lehet tudni.

- Érdekes lesz kideríteni.

- Addig természetesen nem hívhatjuk a rendőrséget, amíg ő nem egyezik bele, ó, ki zavar most?

Erőteljesen, határozottan kopogtattak az ajtón. A kopogás ismétlődött, és mielőtt Mrs. Hubbard ingerülten kiszólt volna, hogy „szabad”, nyílt az ajtó, és foga közé szorított pipával, haragos arccal Colin McNabb lépett be.

Kivette a szájából a pipát, becsukta maga mögött az ajtót és megszólalt:

- Elnézést kérek, de nagyon szeretnék néhány szót váltani M. Poirot-val.

- Velem? - adta a meglepődött ártatlant Poirot.

- Igen, magával — válaszolta komoran Colin.

Meglehetősen kényelmetlen széket húzott elő, és leült egyenesen szemben a detektível.

- Szórakoztató előadást tartott nekünk ma este - mondta elnézően. - És nem tagadom, hogy hosszú, sokrétű tapasztalattal rendelkezik, de bocsásson meg; a módszerei és az elképzelései egyaránt elavultak.

- Jaj, Colin, milyen modortalan vagy - pirult el Mrs. Hubbard.

- Mem akarom megbántani, de egy dolgot tisztázni kell. Bűn és bűnhődés; M. Poirot, az ön látóhatára mindössze eddig terjed.

- Nekem ez természetes összefüggésnek tűnik
- mondta Poirot.

- Szűklátókörűen értelmezi a törvényt, még hozzá azt a törvényt, amely maga is elavult. Manapság még a törvénynek is meg kell ismerkednie a legújabb és a legkorszerűbb elmélettel: azaz, hogy mi *okozza* a bűnözést. Mert az *ok* a fontos, M Poirot.

- De hiszen - mondta Poirot -, hogy a maga stílusában fejezzem ki magam: ezzel a lehető legnagyobb mértékben egyetértek.

- Akkor mérlegelni kell a házban történtek *okait*, azt kell kideríteni, *miért* követték el őket.

- Még mindig egyetértek - igen, ez nagyon fontos.

- Mert mindig van indíték, és lehet, hogy az érintett személynek igen jó indítéka van.

Mrs. Hubbard ekkor már nem bírta türtőztetni magát, és élesen közbeszólt: - Ostobaság!

- Nagyon téved - fordult felé kissé Colin -, számításba kell venni a pszichológiai hátteret.

- Pszichológiai blabla - mondta Mrs. Hubbard.
- Az effajta beszéd az idegeimre megy.

- Azért, mert halvány fogalma sincs róla - utasította vissza keményen Colin. Megint Poirot-ra nézett

- Engem foglalkoztat ez a téma. Posztgraduális tanfolyamot végzek: pszichiátriát és pszichológiát tanulok. A legbonyolultabb és legdöbbenetesebb esetekkel foglalkozunk, és szeretnék rámutatni, M. Poirot, hogy a bűnözést nem lehet egyszerűen az eredendő bűn doktrínájával vagy az ország törvényeinek be nem tartásával magyarázni. A fiatalok-

rú bűnözőt csak akkor lehet kigyógyítani, ha lehet a bajok gyökeréig. A maga idejében ezeket az elméleteket nem ismerték, vagy nem ismerték fel, és nem kétlem, hogy maga is nehezen elfogadhatónak tartja.

- A lopás az lopás - makacskodott Mrs. Hubbard.

Colin türelmetlenül ráncolta a homlokát.

- Az én elképzeléseim kétségtelenül régimódiak, de nagyon szívesen meghallgatom magát, Mr. McMabb - mondta szelíden Poirot.

Colin kellemesen meglepődött.

- Nagyon méltányos öntől, M. Poirot. Megpróbálom nagyon egyszerű kifejezésekkel megvilágítani magának ezt az egész ügyet.

- Köszönöm - mondta még szelídebben Poirot.

- A rend kedvéért kezdjük azzal a pár cipővel, amit ma este magával hozott és visszaadott Sally Finchnek. Emlékszik rá, hogy egy fél pár cipőt loptak el. Csak *egy* darabot.

- Emlékszem; nekem is szöget ütött a fejembe.

Colin McMabb előrehajolt. Komor, de jóképű arca felderült.

- Igen, de nem ismerte fel *ajelentőségét* Egyike a legszebb és legjellemzőbb példának, amit elképzelhet az ember. Itt, minden kétséget kizárva, a *Hamupipőke-komplexussal* van dolgunk. Valószínűleg ismeri a mesét.

- Francia eredetű mese - *mais oui*.

- Hamupipőke, az ingyenrabszolga, a tűznél üldögél; nővérei a legszebb ruháikban elmennek a herceg báljára. A Tündér keresztanya Hamupipőkét is a bálba küldi. Éjfélkor szép ruhája rongygyá mállik - sietve menekül, maga mögött hagyva egyik cipellőjét. Tehát itt egy olyan személyiség-

gel van dolgunk, aki, természetesen tudat alatt, Hamupipókéhez hasonlítja magát. Frusztrált, irigy, kisebbségi érzése van. A lány tehát ellopja az egyik cipőt. Miért?

- Egy lány?

- Természetesen egy lány. Világos, mint a nap; a legcsekélyebb intelligenciájú megfigyelő is megértheti - mondta rosszállóan Colin.

- Ma de Colin! - szólt rá Mrs. Hubbard.

- Kérem, folytassa - mondta udvariasan Poirot.

- Talán ő maga sem tudja, hogy *miért teszi*, de tudatalatti óhaja nyilvánvaló. Ő akar a hercegnő lenni, azt akarja, hogy a herceg őt azonosítsa és magának követelje. A másik fontos tényező: a cipellőt egy vonzó lánytól lopták el, *aki bálba készült*.

Colin pipája rég kialudt. Egyre növekvő lelkesedéssel lengette.

- És most vizsgáljunk meg még néhány megtörtént dolgot. A szarka csinos dolgokat gyűjtöget - csupa olyasmit, ami a vonzó nőiesség tartozéka. Pudrié, rúzs, fülbevaló, karperec, gyűrű - mindennek kettős jelentősége van. A lány azt akarja, hogy *észrevegyék*. Sőt, hogy *megbüntessék* - ez a jelenség gyakori a nagyon fiatal bűnözők körében. Az eltulajdonított holmik egyike sem közönséges tolvajlás tárgya. Nem az *érték* számít. Ez ugyanolyan, mint amikor jómódú nők áruházakban elemelik azt, amit könnyűszerrel megfizethetnének.

- Ostobaság - jelentette ki harciasan Mrs. Hubbard. - Vannak, akik egyszerűen tisztességtelenek és kész!

- De az eltűnt dolgok között akadt egy meglehetősen értékes gyémántgyűrű is - mondta Poirot, mellőzve Mrs. Hubbard közbeszólását.

- Az a gyűrű megkerült.
- És, Mr. McNabb, csak nem akarja azt állítani, hogy egy sztetoszkóp is női műtűrke?
- Annak mélyebb jelentősége van. Az a lány, aki úgy érzi, hogy mint nő nem elég vonzó, szakmai téren keres szublimációt.
- És a szakácskönyv?
- Az otthon, a férj, a család szimbóluma.
- És a bórsavpor?
- De kedves M. Poirot. *Senki* se lop bórsavport. Miért tenné? - mondta ingerülten Colin.
- Ezt kérdeztem magamtól én is. El kell ismer-ni, Mr. McNabb, hogy magának mindenre van kész válasza. Akkor magyarázza meg nekem, hogy mi a jelentősége egy ócska flanelnadrág eltűnésének, értesülésem szerint a *maga* nadrág-járól van szó.

Colin most első ízben feszengett. Elpirult és a torkát köszörülte.

- Meg tudnám magyarázni, de kissé bonyolult lenne, és talán, hogy is mondjam, meglehetősen zavarba ejtő.

- Szóval megkímél attól, hogy elpiruljak

Poirot hirtelen előrehajolt, és megveregette az ifjú térdét.

- És a tinta, amivel egy másik diák jegyzeteit leöntötték, meg a selyemsál, amit darabokra vág-tak? Az nem okoz magának gondot?

Colin önelégültsége, nagyképű modora hirtelen rokonszenves változáson ment keresztül.

- De igen. Higgye el, hogy igen. Súlyos a dolog. A lány *azonnali* kezelésre szorul. De *orvosi*, nem pedig rendőrségi kezelésre. Ez a lényeg. Benne van a csávéban. Ha én...

Poirot félbeszakította.

- Tehát tudja, hogy ki az?

- Nagyon megalapozott gyanú alakult ki bennem.

Poirot úgy tett, mintha röviden összefoglalná:

- Egy lány, aki nem sok sikert arat a másik nem körében. Egy szégyenlős lány. Gyengéd teremtés. Agya nem kapcsol elég gyorsan. Egy lány, aki elhanyagoltnak és magányosnak érzi magát. Egy lány...

Kopogtak. Poirot abbahagyta. A kopogás ismétlődött.

- Tessék - szólta ki Mrs. Hubbard.

Az ajtó kinyílt, és belépett Celia Austin.

- Ah - bólintott Poirot. - Hát igen. Celia Austin. Celia elkínzott szemmel nézett Colinra.

- Nem tudtam, hogy itt vagy - mondta izgatottan -, azért jöttem... azért jöttem, hogy...

Mély lélegzetet vett, és Mrs. Hubbardhoz fordult.

- Kérem, kérem, ne hívják ki a rendőrséget. Én vagyok a bűnös. Azokat a holmikát én vettem el. Nem tudom, miért. El sem tudom képzelni. Nem akartam. Csak - rám jött. - Sarkon fordult és Colinra nézett. - Szóval, most már tudod, hogy milyen vagyok... gondolom, soha többé nem állsz velem szóba. Tudom, hogy rémes vagyok...

- Szó sincs róla - mondta Colin. Telt hangja meleg és barátságos volt. - Csupán egy kicsit összezavarodtál, ez minden. A betegségnek egy fajtája, hogy nem látod tisztán a dolgokat. Ha rám bízod magad, hamarosan rendbe hozlak.

- Ó, Colin, igazán? - nézett rá leplezetlen imáddal. - Olyan iszonyúan aggódtam.

Colin atyáskodó mozdulattal kézen fogta a lányt.

- Nos, nem kell többé aggódnod. - Talpra állva Celia karját a karjába fűzte, és szigorúan nézett Mrs. Hubbardra.

- Remélem, most már felhagy azzal a nevetséges ötlettel, hogy kihívja a rendőrséget. Igazi értékek nem tűntek el, és amit Celia elvitt, vissza is adja.

- A karperecet és a pudriét nem tudom visszadni - mondta aggódva Celia -, a csatornába dobtam. De veszek helyettük másikat.

- És a sztetoszkóp? - kérdezte Poirot. - Azt hová tette?

Celia elpirult.

- Semmiféle sztetoszkópot nem vittem el. Mihez kezdenék egy vacak sztetoszkóppal? - Még mélyebben elpirult. - És nem én öntöttem tintát Elizabeth jegyzeteire. Sose követnék el ilyen... gonoszságot.

-Mégis: Miss Hobhouse selyemsálját maga vagdosta széjjel, mademoiselle.

Celia kínosan feszengett. Bizonytalanul mondta:

- Az más. ügy értem - Valerie *nem bánta*.

- És a hátizsák?

- Azt nem én vagdostam szét. Az hirtelen dühkitörés volt.

Poirot előszedte a Mrs. Hubbard noteszából kimásolt jegyzéket.

- Mondja el, de ezúttal a tiszta igazat. Ezek közül miért felelős és miért nem?

Celia a jegyzékre pillantott és azonnal válaszolt.

- Mit sem tudok a hátizsákról, a villanykörtéről, a bórsavporról, a fürdőszóról, és a gyűrű merő tévedés volt. Amikor rájöttem, hogy értékes, visszaszolgáltattam.

- Értem.

- Mert igazán nem akartam becsstelen lenni. Csak azt, hogy...

- Mit?

Celia szemében óvatos pillantás jelent meg.

- Nem tudom, igazán nem tudom. Teljesen meg vagyok zavarodva.

Colin ellentmondást nem tűrő hangon vágott közbe.

- Hálás lennék, ha nem vállatná. Megígérem, hogy ilyen eset többé nem fordul elő. Mostantól kezdve én vállalom érte a teljes felelősséget.

- Ó, Colin, milyen jó vagy hozzám.

- Szeretném, ha sokat mesélnél magadról, Celia. Például a gyerekkorodról. Apád és anyád jól kijött egymással?

- Ó nem, *rémes* volt otthon...

- Stimmel. És...

Mrs. Hubbard nagyon határozottan közbeszólt.

- Elég legyen! Celia, örülök, hogy idejöttél és beismerted. Sok gondot és aggodalmat okoztál, szégyellheted is magad. De annyit mondhatok: elhiszem, hogy nem te öntötted le tintával Elizabeth jegyzeteit. Nem hiszem, hogy ilyesmire képes lennél. És most tűnjetek el. Ma estére mindkettőtökből elegendő van.

Amikor az ajtó becsukódott mögöttük, Mrs. Hubbard mély lélegzetet vett.

- Na, mit szól ehhez?

Poirot szeme vidáman csillogott.

- Azt hiszem, hogy egy modern stílusú szerelmi jelenetnek voltunk tanúi.

Mrs. Hubbard rosszállóan mordult fel.

- *Autres temps, autres moeurs** - mormolta Poirot. - Az én fiatalságom idején az ifjak teozófiáról szóló könyveket kölcsönöztek a lányoknak, és Maeterlinck Kék madarát vitatták meg velük. Minden csupa érzelem volt, és magasröptű ideálok. Manapság az elrontott gyerekkor és a komplexusok hozzák össze a fiúkat meg a lányokat.

- Megannyi ostobaság - vélte Mrs. Hubbard.

* Más idők, más erkölcsök (francia).

Poirot nem értett egyet

- Nem, nem csupa ostobaság. Az alapvető elv eléggé józan, de amikor egy ilyen ambiciózus fiatal kutató, mint Colin, mást se lát, mint komplexusokat és az áldozat boldogtalan családi hátterét...

- Celia négyéves volt, amikor az apja meghalt - mondta Mrs. Hubbard -, és butuska, de kedves anyja mellett nagyon kellemesen töltötte gyermekkorát.

- Igen, de elég bölcs ahhoz, hogy ne ezt mondja az ifjú McNabbnek! Azt meséli, amiről tudja, hogy a fiú hallani akarja. Nagyon szerelmes belé.

- M Poirot, ön elhiszi ezt a halandzsát?

- Nem hiszem, hogy Celiának Hamupipőke-komplexusa lenne, vagy hogy úgy lopott volna, hogy nem tudja, mit tesz. Úgy vélem, azért vállalta jelentéktelen apróságok eltulajdonítását, hogy magára vonja a komoly Colin McNabb figyelmét. Ez pedig sikerült is. Ha csupán csinos, szégyenlős, hétköznapi lány marad, lehet, hogy Colin rá se néz. Véleményem szerint egy lánynak joga van kétségbeesett eszközökhöz nyúlni, ha meg akarja szerezni a fiúját.

- Nem gondoltam volna, hogy elég okos ahhoz, hogy ilyesmit magától kitaláljon - mondta Mrs. Hubbard.

Poirot nem válaszolt. Összevonta a szemöldökét. Mrs. Hubbard folytatta: - Szóval, ez az egész csak vaklárma volt? Szíves elnézését kérem, hogy ilyen triviális ügyben raboltam az idejét. Mindenesetre: minden jó, ha jó a vége.

- Nem, nem - rázta a fejét Poirot. - Nem hiszem, hogy a végére jártunk volna. Eltakarítottunk az útból néhány triviális, a valódi helyzetet elfedő apróságot. De még mindig maradtak meg nem

magyarázott dolgok; és nekem az az érzésem, hogy mindezek mögött valami komoly, nagyon komoly ügy húzódik meg.

- Ó, M. Poirot, valóban ezt gondolja?

- Ez a benyomásom... azon töprengek, madame, hogy beszélhetnék-e Miss Patrícia Lane-nel. Szeretném az ellopott gyűrűt megvizsgálni.

- Természetesen. Azonnal lemegyek és felküdöm. Nekem Len Batesonnal van megbeszélni valóm.

Röviddel ezután kíváncsi arccal megjelent Patrícia Lane.

- Elnézést, hogy idefárasztottam, Miss Lane.

- Semmi baj. Pillanatnyilag semmi dolgom. Mrs. Hubbard azt mondta, hogy a gyűrűmet szeretné látni.

Lecsúsztotta az ujjáról, és odanyújtotta.

- Szép nagy gyémánt, a foglalata persze divatjamúlt. Anyám eljegyzési gyűrűje volt.

Poirot, a gyűrűt vizsgálva, bólintott.

- Él még az édesanyja?

- Nem. Mindkét szülóm meghalt.

- Nagyon szomorú.

- Igen. Mindketten nagyon kedves emberek voltak, de én valahogy sosem álltam olyan közel hozzájuk, mint kellett volna. Az ember csak később bánja meg. Anyám egy komolytalan, csinos kislányt szeretett volna, aki a ruhák és a társasági élet iránt érdeklődik. Nagyon csalódott, amikor a régészetre fordultam.

- Maga mindig ilyen komoly gondolkozású volt?

- Azt hiszem, igen. Olyan rövid az élet, hogy az embernek valami érdemlegessel kell foglalkoznia.

Poirot elgondolkodva nézegette.

Becslése szerint a harmincas évei elején járhat. A hanyagul odakent ajakrúzsán kívül nem hasz-

nált szépítőszert. Seszínű haját simán hátrafésülte. Szemüvege alatt kellemes kék szempár nézett komolyan.

Semmi vonzerő nincs benne — mondta magában érzéssel Poirot. - És a ruhája! Hogy szokták mondani? Mintha a kutya szájából húzták volna ki. Szavamra, ez a legjobb kifejezés!

Nem tetszett neki. Patrícia kulturált, monoton hanglejtését fárasztónak találta. Ez a lány intelligens és kulturált — mondta magában — de sajnos évről évre unalmasabb lesz! Öregkorára pedig - emlékében egy futó pillanatra felmerült Vera Roszakov grófnő képe. Micsoda egzotikus ragyogás még öregkorban is! Ezek a mai lányok...

De ez csak attól lehet, hogy öregszem - medítált tovább. — Lehet, hogy ez a nagyszerű teremtés is valódi Vénusz egy másik férfi szemében. De igazából nem hitt benne.

Patrícia megjegyezte:

- Igazán nagyon megdöbbenett, ami Böskével, azaz Miss Johnstonnal történt. A zöld tinta használata szerintem szándékos volt: Nigelre akarták kenni. De biztosíthatom, M. Poirot, hogy Nigel sose tenne ilyet.

- Ah - nézett fel érdeklődve Poirot. Patrícia kipirult, és vehemensen folytatta:

- Nigelt nem könnyű megérteni - mondta komolyan. - Tudja, nagyon nehéz gyerekkora volt.

- *Mon Dieu*, már megint egy!

- Tessék?

- Semmi, semmi. Azt kezdte mondani...

- Nigelről beszéltem. Arról, hogy miért nehéz ember. Mindig hajlott rá, hogy mindenfajta hatalommal szembeszegüljön. Nagyon okos, valósággal briliáns elme, de kétségtelen, hogy a modora néha elviselhetetlen. Mindig gúnyosan mosolyog,

és túlságosan lenéző ahhoz, hogy kimagyarázkodjon vagy védekezzen. Még ha mindenki azt gondolja is, hogy ő követte el azt a csínyt a tintával, nem fog törekedni rá, hogy bebizonyítsa az ellenkezőjét. Vállat von és azt mondja: „Csak higgyék, ha akarják.” Végtelenül ostoba magatartás.

- Kétségtelenül félreérthető.

- Azt hiszem, egyfajta büszkeség. Éppen mert mindig annyira félreértették.

- Sok éve ismeri?

- Nem, csak körülbelül egy éve. Egy körutazáson talákoztunk, a Loire menti kastélyoknál. Influenzás lett, majd tüdőgyulladást kapott, és én ápoltam mindvégig. Nagyon törekeny szervezet, és egyáltalán nem tud vigyázni az egészségére. A nagy függetlensége dacára, bizonyos szempontból, olyan gondoskodást igényel, mint egy gyerek. Nagy szüksége volna arra, hogy valaki törődjék vele.

Poirot sóhajtott. Hirtelen nagyon beleunt a szerelembe... Először Celia, egy spániai rajongó tekintetével. És most Patrícia, az ő komoly Madonna-tekinetével. Nem kétséges, hogy szerelemre szükség van, a fiataloknak párt kell találniuk, de ő, Poirot, hál' istennek már mindezen túl van. Felállt.

- Megengedi, mademoiselle, hogy magamhoz vegyem a gyűrűt? Holnap feltétlenül visszaszolgáltatom.

- Természetesen, ahogy akarja - mondta kissé meglepődve Patrícia.

- Nagyon kedves. És kérem, mademoiselle, vigyázzon.

- Vigyázzak? Mire vigyázzak?

- Bár tudnám - mondta Hercule Poirot.

Változatlanul aggódott

Mrs. Hubbard a következő nap minden percét nyomasztónak találta. Ébredéskor még határozott megkönnyebbülést érzett Végre nem kellett tépelődni az elmúlt idők eseményein. Egy ostoba lány ostobán modern módra viselkedett (ami Mrs. Hubbard idegeire ment), és bevallotta. Mostantól fogva visszatér a rend.

A reggelihez még ennek a nyugalomnak a jegyében ment le, de friss reményei percek alatt szertefoszlottak. A diákok éppen ezt a reggelt választották, hogy - ki-ki a maga módján - kihozzák a sodrából.

Mr. Chandra Lal, Elizabeth jegyzeteinek sorsát hallván, izgatott és bőbeszédű lett - Elnyomás - hörögte -, a bennszülött faj határozott elnyomása. Megvetés és előítélet, faji előítélet. ím, itt az igazolt példa.

- No de Mr. Chandra Lal - szólt rá élesen Mrs. Hubbard. - Nincs oka rá, hogy ilyesmiket mondjon. Senki sem tudja, hogy ki tette és miért.

- De Mrs. Hubbard, én úgy tudom, hogy Celia önként jelentkezett, és elismerte a tettét - mondta Jean Tomlinson. - Nagyszerűen viselkedett. Legyünk nagyon kedvesek vele.

- Muszáj ilyen undorítóan kenetteljesnek lenned? - dühöngött Valerie Hobhouse.

- Te vagy undorító!

- Elismerte a tettét Micsoda utálatos kifejezés.

- Nigel beleborzongott.

- Nem értem, hogy miért.
- Muszáj reggelinél vitatkozni?
- Mama, mi ez az egész? Celia csórta el a holmikát? Azért nem jött le reggelizni?
- Kérem szépen, én nem értem — mondta Mr. Akibombo.

Senki se világosította fel. Mindenki mondta a magáét.

- Szegény kölyök - szólt Len Bateson. - Anyagi nehézségekkel küszködött, vagy mi?

- Tudjátok, engem nem lep meg igazán - mondta lassan Sally -, mindig az volt az érzésem...

- Azt állítja, hogy Celia öntött tintát a jegyzeteimre? - csodálkozott Elizabeth Johnston. - Meglepő lenne, és alig hihető.

- Celia *nem* öntött tintát a jegyzeteidre - jelentette ki Mrs. Hubbard. - Szeretném, ha nem beszélnének többet róla. Később akartam csendben megbeszélni veletek, de...

- De Jean tegnap este az ajtónál hallgatózott - mondta Valerie.

- Nem hallgatóztam. Csak véletlenül arra mentem és...

- Cigyan kérlek, Böske - mondta Nigel. - Nagyon jól tudod, hogy ki öntötte ki azt a tintát. *Én*, a gonosz Nigel, az én kis zöld üvegcsémmel, én öntöttem le.

- Nem ő tette. Csak megjátssza magát. Jaj, Nigel, hogy lehetsz ilyen buta?

- Nemes lelkű vagyok, és *téged* fedezlek, Pat. Ki kölcsönzött tőlem tintát tegnap reggel? *Te* magad.

- Kérem szépen, én nem értem — mondta Mr. Akibombo.

- Nem is kell - mondta neki Sally. - A te helyedben kimaradnék az egészszözl.

Mr. Chandra Lal talpra ugrott.

- Azt kérditek, miért harcol a Mau-Mau? Azt kérditek, miért nehezményezi Egyiptom a Szezi-csatornát?

- A pokolba is! - fakadt ki Nigel, és csészéjét a csészealjra csapta. - Először az a kenetteljes dumma, most meg politika! *Reggeline!* Hát én megyek!

Hevesen hátratolta a székét és kiment.

- Hideg szél fúj. Vegyél kabátot - szaladt utána Patrícia.

- Kot-kot-kotkodács - mondta undokul Valerie.
- Hamarosan tollat növeszt és csapkodni fog a szárnyaival.

Geneviève, a francia lány, akinek az angoltudása gyenge volt még ahhoz, hogy a szócsatát követni tudja, Renét hallgatta, aki a fülébe súgta a magyarázatot. Most sebes franciasággal, majdnem sikoltva mondta:

- *Comment donc? C'est cetté petite qui m'a volé mon compactPAh, par exemple! J'irai a la police. Je ne supporterai pas un pareille...**

Colin McNabb már egy ideje próbálta hallatni a hangját, de fennkölt dörögését elnyomták az éles kiáltások. Végül feladva felsőbbbéges viselkedését, keményen az asztalra csapott; mindenki megdermedt. A lekvártartó lecsúszott az asztról, és darabokra tört.

- Legyetek szívesek befogni a szátokat és rám figyelni. Sose hallottam ilyen durva tudatlanságot és rosszindulatot. Halvány fogalmatok sincs a pszichológiáról. Közlöm veletek, hogy a lány nem

* Hogyan? Ez a kicsike lopta el a pudriémat? Ah, micsoda dolog! Én a rendőrséghez fordulok. Nem vagyok hajlandó támogatni ilyen...

hibáztatható. Súlyos érzelmi válságon esett át, és a legnagyobb szeretetre és gyöngédségre van szüksége - különben élete végéig labilis marad. Vegyétek tudomásul. A legnagyobb gondosságra van szüksége.

- De végül is - szólt tiszta, kényeskedő hangon Jean -, noha egyetértek, hogy kedvesnek kell lenni hozzá, nem kellene mégis elítélni az ilyesmit? Mármint a lopást

- Lopás! - mondta Colin. - Ez nem *lopás* volt. Jaj! Rosszul vagyok tőletek! Mindannyiótoktól!

- Érdekes eset, ugye? - kérdezte vigyorogva Valerie.

- Ha érdekel a lélek mélye, akkor igen.

- *Tőlem* természetesen nem vitt el semmit - kezdte Jean —, de azt gondolom...

- Nem, tőled semmit — vicsorgott rá Colin —, és ha tudnád, hogy ez mit jelent, lehet, hogy nem nagyon örülnél neki.

- Igazán nem értem...

- Hagyd abba, Jean - mondta Len Bateson -, vessünk véget a locsogásnak és civakodásnak. El fogok késni, és te is elkésel.

Együtt mentek ki. - Mondjátok meg Celiának, hogy fél a fejjel - fordult hátra.

- Hivatalos panaszt szeretnék tenni - mondta Mr. Chandra Lal. - Eltűnt a bórsavpor, amivel a sok tanulástól gyulladt szememet borogatom.

- Maga is mindjárt elkésik, Mr. Chandra Lal - mondta határozottan Mrs. Hubbard.

- A professzorom gyakran pontatlan — közölte mélabúsan Mr. Chandra Lal, de elindult az ajtó felé. - Emellett ingerlékeny és haragos, ha túl sok kutató jellegű kérdést teszek fel neki.

- *Mais ü faut qu'elle me le rendé ce compact**
— mondta Geneviève.

- Geneviève, angolul kell beszélned, sose tanulsz meg angolul, ha azonnal franciára váltasz, amint izgatott vagy. És vasárnap idebent ebédeltél és még nem fizetted ki.

- Ah, most nincs nálam a pénztárcám. Majd este. *Viens, René, nous serons en retard.***

- Kérem szépen - nézett körül könnyörögve Mr. Akibombo -, nem értek semmit.

- Gyerünk, Akibombo - mondta Sally -, útban az Intézethez mindent elmesélek.

Sally bátorítón bólintott Mrs. Hubbard felé, és kiterelte a megzavarodott Akibombót.

- Ó, istenem! — mondta nagyot sóhajtva Mrs. Hubbard. - Mi a csudának vállaltam el ezt az állást?!

Valerie, aki egyedül maradt vele, barátságosan rávigyorgott.

- Ne izguljon, Mama. Jó, hogy minden kiderült. Mindenki kezdett nagyon ideges lenni.

- Be kell vallanom, hogy nagyon meglepett.

- Az, hogy Celia volt a tettes?

- Igen. Téged nem?

Valerie szórakozott hangon mondta:

- Azt hiszem, eléggé nyilvánvaló volt.

- Te mindvégig rá gyanakodtál?

- Hát, egy-két dolog elgondolkoztatott. Mindenesetre megkaparintotta Colint.

- Igaz. Nem tehetek róla, de úgy érzem, hogy nincs ez jól.

- Puskacsóval nem lehet elkapni a férfit - nevette Valerie -, de egy cseppnyi kleptománia bevá-

* Vissza kell adnia a pudriémat.

** Gyerünk, René, elkésünk.

lik. Ne izguljon, Mama. Es az isten szerelmére, vegye rá Celiát, hogy adja vissza a francia lánynak azt a pudriét, másként soha, egyetlen étkezésnél sem lesz nyugalmunk.

Mrs. Hubbard sóhajtva mondta:

- Nigel csészealja elrepedt, és a lekvártartó is darabokra tört.

- Ez aztán pokoli reggel volt - jegyezte meg Valerie, ahogy kiment. Mrs. Hubbard hallotta, hogy vidáman köszönt valakit a hallban:

- Jó reggelt, Celia. Tiszta a levegő. Mindent tudunk és mindent megbocsátunk - a kegyes Jean parancsára. Ami Colint illeti, oroszánordítás-sal kelt védelmedre.

Celia bement az ebédlőbe, a szeme vörös volt a sírástól.

- Ó, Mrs. Hubbard.

- Szépen elkéstél. A kávé kihűlt, és nem maradt sok ennivaló.

- Nem akartam a többiekkel találkozni.

- Gondoltam. De előbb-utóbb úgyis találkoznod kell velük.

- Igen, tudom, de azt gondoltam, hogy este már könnyebb lesz. És persze nem maradok itt. A hét végén elköltözöm.

Mrs. Hubbard a homlokát ráncolta.

- Nem hiszem, hogy erre szükség lenne. Számíthatsz némi kellemetlenségre - ez természetes —, de egészében véve ezek nagyon nagylelkű fiatal emberek. Természetesen, amit tudsz, vissza kell fizetned.

Celia tüstént félbeszakította.

- Igen, igen, itt a csekk-könyvem. Ez az egyik, amit mondani akartam. - Lesütötte a szemét; a kezében csekk-könyvet és egy borítékot tartott. - Levelet is írtam, arra az esetre, ha nem lenne itt,

amikor lejövök. Bocsánatot akartam kérni, és a borítékba betenni a csekket is, hogy elszámolhasson a károsultakkal, de kifogyott a tollamból a tinta.

- Listát kell összeállítanunk.

- Én már, amennyire tudtam, összeállítottam. De nem tudom, hogy újat vegyek a régiéik helyett, vagy csak adjam oda a pénzt.

- Majd gondolkozom rajta. Hirtelenjében nehéz megmondani.

- Ó, de hadd adjam oda most a csekket. Annyival jobban érezném magam.

Mrs. Hubbard már azon volt, hogy kertelés nélkül kimondja: - Valóban? És miből gondold, hogy az számít, hogy te jobban érezd magad? - De azután arra gondolt, hogy a diákoknak mindig kevés a zsebpénzüik, így könnyebb lesz ezt az egész ügyet elintézni. Megbékül Geneviéve is, aki gondot okozhatna, ha panasszal fordulna Mrs. Nicoletishez. (Épp elég gond lesz vele amúgy is!)

- Rendben - mondta. Szeme végigfutott a hiányzó tárgyak listáján. - Nehéz lenne így kapásból megmondani...

- Hadd állítsak ki egy csekket annyiról, ami nagyjából elég, és azután kérdezgesse ki az érintetteket, és akkor vagy visszakapok valamennyit, vagy kipótolom.

- Jól van. - Mrs. Hubbard mondott egy hozzávetőleges összeget, ami szerinte bőségesen elegendő lesz, és Celia azonnal beleegyezett. Kinyitotta csekkfüzetét.

- Ó, az iskoláját a tollamnak! - A polchoz ment, ahova a diákok különböző dolgaikat rakták. - Nincs itt más, mint Nigel förtelmes zöld tintája. Jó, akkor ezt fogom használni. Nigel nem haragszik meg érte. El ne felejtsek venni egy üveg kék tintát.

Megtöltötte a tollat, visszajött és kiállította a csekket.

Odaadta Mrs. Hubbardnak, majd az órájára pillantott.

- Elkésem. Inkább nem reggelizem.

- Egyél valamit. Ha mást nem, kapj be egy falat vajas kenyeret. Nem jó üres gyomorral dolgozni menni. Igen, mi az?

Az olasz szolga, Geronimo lépett be hadonászva, ráncos majomarca komikus grimaszra torzult.

- A padrona most érkezett. Ő látni akar téged. Csuda mérges - tette hozzá széles karlengetéssel.

- Megyek már.

Mrs. Hubbard kiment, Celia pedig gyorsan le-tört egy darab kenyeret.

Mrs. Nicoletis éhes tigrisként rohangált fel-alá.

- Mt hallok? - tört ki. - Maga hívja a rendőrséget? Anélkül, hogy nekem szólna? Mt gondol, ki maga: Úristen, mit gondol ez a nő, kicsoda ő?

- Nem hívtam ki a rendőrséget.

- Hazudik.

- Nézze, Mrs. Nicoletis, nem beszélhet velem ilyen hangon.

- Ó nem. Persze hogy nem! Én vagyok a hibás. Nem maga. Mindig csak én. Amit maga tesz, az mindig tökéletes. Rendőrség az én tiszteletre méltó diákszállómon!

- Nem ez lenne az első eset - idézett fel Mrs. Hubbard néhány múltbéli kellemetlenséget. - Ott volt az a Karib-tengeri diák, akit lányok futtatása miatt köröztek, és az a hírhedt fiatal kommunista agitátor, aki álnéven tartózkodott itt, és...

- Ah! és mindezt a szememre akarja vetni? Az én hibám, hogy emberek idejönnek és hazudnak

és hamis papírokkal élnek és gyilkossági ügyekbe keverednek? Maga képes a szememre hányni azt, amiért annyit szenvedtem?

- Semmi ilyet nem teszek. Csak rámutatok, hogy nem lenne éppen újdonság, ha a rendőrség megjelenne itt; merem állítani, hogy ilyen kevert diáktársaság mellett ez elkerülhetetlen. De a valóság az, hogy senki se hívta ki a rendőrséget. Tegnap este meghívtam vacsorára egy igen híres magánnyomozót. Nagyon érdekes kriminológiai előadást tartott a diákoknak.

- Mintha szükséges lenne, hogy a mi diákjaink kriminológiai előadást hallgassanak! Épp eléggé járatosak benne. Eleget tudnak ahhoz, hogy kedvükre lopjanak és romboljanak és szabotáljanak. És senki nem tesz ellene semmit!

- Én tettem valamit.

- Igen, elmondta annak a maga barátjának a legbizalmasabb ügyünket. Ez a titoktartás durva megsértése.

- Egyáltalán nem az. Ezt a szállót én vezetem. Örömmel közlöm, hogy tisztáztuk az ügyet. Az egyik lány bevallotta, hogy a történetek többségéért ő a felelős.

- A koszos kis macska. Dobja ki az utcára.

- Hajlandó saját akaratából távozni, és minden kárt megtéríteni.

- Mi haszna? Az én gyönyörű diákokthonomnak ezentúl rossz híre lesz. Senki sem jön ide. - Mrs. Nicoletis leült a pamlagra, és könnyekben tört ki. — Az én érzéseimmel senki sem törődik — zokogta. - Förtelmes, ahogy velem bánnak. Mellőznek! Félredobnak! Kit érdekelne, ha holnap meghalnék?

Mrs. Hubbard, bölcsen válasz nélkül hagyva a kérdést, távozott.

Csak adjon türelmet a Mindenható - mondta magában, és a konyhába ment, hogy Mariával beszéljen.

Maria morcos és visszahúzódó volt. A „rendőrség” szó kimondatlanul is a levegőben volt.

- Engem fognak vádolni. Engem, meg azt a szegény Geronimót. Milyen igazságra lehet egy idegen országban számítani? Nem, ma nem főzhetem azt a vacsorát, amit javasolt, nem a megfelelő rizst küldték a rizottóhoz. Spagettit főzök.

- Tegnap este is spagetti volt.

- Nem számít. Az én hazámban mindennap spagettit eszünk - minden áldott nap. A tésztaféle mindig jó.

- Igaz, de most Angliában van.

- Jól van no, párolt hús lesz. Az az angol fajta. Akár tetszik, akár nem, azt csinálok, jó halványra főzve, és a hagymát nem olajban sütöm, hanem sok vízben főzöm ki. - Maria olyan fenyegetően beszélt, mintha egy gyilkosságról számolna be.

- Ó, főzzön, amit akar - mondta mérgesen Mrs. Hubbard, és kiment a konyhából.

Aznap délután hatkor Mrs. Hubbard ismét tette kész volt. Cédulát hagyott minden diák szobájában, arra kérve őket, hogy vacsora előtt keressék fel. Amikor sorra megjelentek, elmagyarázta, hogy Celia megkérte: rendezze az ügyet. Mindenki nagyon rendes volt. Még Geneviève is, akit meglágyított az új pudriéra szánt nagyvonalú összeg, vidáman kijelentette, hogy minden rendben, és bölcsen hozzátette: - Tudjuk, hogy efféle válságok előfordulhatnak. Ez a Celia gazdag, nincs szüksége rá, hogy lopjon. Nem, csak megzavartott. Mr. McNabbnek ebben igaza van.

Amikor a vacsorára hívó csengő megszólalt, Len Bateson félrevonta a lépcsőn lefelé igyekvő Mrs. Hubbardot.

- Megvárom Celiát a hallban, és én kísérem be. Hogy lássa: minden rendben.

- Nagyon rendes tőled, Len.

- Jól van, Mama.

Amikor a levest kitálalták, Len hangja harsant fel a hallban:

- Gyere be, Celia. Csupa barát vesz körül.

Nigel, tányérja fölé hajolva, szúrósan megegyezte:

- Megvan a mai napi jó cselekedete! - De ettől eltekintve befogta a száját, és integetve üdvözölte Celiát, amikor az - Len hatalmas karjával a vállán - belépett.

Derús társalgás folyt a legkülönbözőbb témákról, és hol ez, hol az szólt Celiához.

A jóakaratsnak eme kitörése elkerülhetetlenül bizonytalan csöndbe torkollott. Ekkor fordult sugárzó arccal Celia felé Mr. Akibombo, és az asztalon áthajolva közölte:

- Most jól megmagyarázták nekem, amit eddig nem értettem. Te nagyon okosan lopkodsz dolgokat. Hosszú ideig nem tudja senki. Nagyon okos.

Sally Finch levegő után kapkodott. - Aki bombo, te leszel a halálom! - Olyan köhögési roham fogta el, hogy ki kellett rohannia a hallba, hogy magához térjen. Általános, jóízű nevetés tört ki.

Colin McNabb későn érkezett. Visszafogottnak és a szokottnál is szótlanabbnak tűnt. Az étkezés vége felé, mielőtt a többiek befejezték volna, felállt, és zavartan motyogta:

- El kellett mennem, hogy találkozzam valakivel. Veletek szeretném először tudatni, hogy Celia

meg én... jövőre, amikor vége a kurzusomnak, összeházasodunk.

Nyakig vörösödve fogadta barátai jókívánságait és üdvözlőzéseit, és szégyenlősen behúzott nyakkal menekült. Celia viszont kipirult, de csöppet sem volt zavarban.

- Újabb rendes fickót húztak be a csőbe - sóhajtotta Len Bateson.

- Nagyon örülök, Celia - mondta Patrícia. - Remélem, hogy nagyon boldogok lesztek.

- Minden tökéletes - szólt Nigel. - Holnap hozunk chiantit, és iszunk az egészségetekre. Drága Jean, te miért vagy olyan komor? Helyteleníted a házasságot?

- Természetesen nem, Nigel.

- Én mindig azt vallom, hogy sokkal jobb, mint a szabad szerelem. Te nem? A gyerekek szempontjából is kellemesebb. Jobban néz ki az útlevelekben.

- De az anyának nem szabad túl fiatalnak lennie - szólt Geneviève. - így mondják az élettani órákon.

- De drágám - mondta Nigel -, csak nem azt akarod mondani, hogy Celiának szülői beleegyezésre van szüksége? Huszonegy éves, szabad, fehér ember.

- Ez egy *rendkívül* sértő megjegyzés volt - mondta Mr. Chandra Lal.

- Szó sincs róla - szólt Patrícia. - Ez csak egy szólásmondás. Nem jelent semmit.

- Nem értem - mondta Mr. Akibombo -, ha valami semmit sem jelent, akkor miért mondják?

Elizabeth Johnston szólalt meg hirtelen, kicsit emelt hangon:

- Néha kimondatnak olyasmik, amik látszólag nem jelentenek semmit, de igenis sokat jelenthet-

nek. Nem, nem az előbbi megjegyzésre gondoltam. Másról beszélek. - Körülnézett: - Arról, ami tegnap történt.

Valerie éles hangon kérdezte:

- Mi a baj, Böske?

- Ó, kérlek benneteket - mondta Celia -, azt hiszem, igazán azt hiszem, hogy holnapra minden tisztázódik. Őszintén hiszem. A jegyzeteidre öntött tinta és az az ostoba hátizsákügy. És ha az a valaki is bevallja, ahogy én tettem, akkor minden tisztázódik.

Kipirult arccal, őszintén beszélt, és egy-két diák kíváncsian nézett rá.

Valerie elnevette magát.

- És boldogan élünk, míg meg nem halunk.

Felálltak és átmentek a társalgóba. Szinte vetélkedtek, hogy ki töltsön kávé Celiának. Aztán bekapcsolták a rádiót, egyes diákok randevúra vagy tanulni mentek, végül a Hickory Road 24. és 26. lakói aludni tértek.

Hosszú, kimerítő nap volt, gondolta a takarója alá bújva Mrs. Hubbard.

Hála istennek, most már minden megoldódott - mondta magában.

Miss Lemon ritkán, úgyszólván soha nem késett el. Ezt a figyelemre méltó hölgyet sem köd, sem vihar, sem influenzajárvány, sem közlekedési akadályok nem késleltethették. De ezen a reggelen Miss Lemon tíz óra helyett tíz óra ötkor esett be, lihegve. Többször elnézést kért, és - önmagához képest - igencsak zakiatottnak látszott.

- Rendkívül sajnálom, M. Poirot, igazán rendkívül sajnálom. Éppen kiléptem a lakásból, amikor a testvérem odatelefonált.

- Ah, remélem, egészséges és jó hangulatban van?

- Őszintén szólva, nem. - Poirot kérdően nézett.

- Ami azt illeti, nagyon ki van borulva. Az egyik diák öngyilkos lett.

Poirot rámeredt. Bajsza alatt halkán mormogott valamit.

- Tessék, M. Poirot?

- Hogy hívják azt a diákot?

- Celia Austinnak.

- Hogyan végzett magával?

- Azt hiszik, hogy morfiummal.

- Lehetett véletlen?

- Ó, nem. Búcsúlevelet hagyott.

- Nem ezt vártam, nem, egyáltalán nem... de az biztos, hogy vártam *valamit*- mondta halkán Poirot.

Felnézett és látta, hogy Miss Lemon, kihegyezett ceruzával, munkára készen áll. Sóhajtott és megrázta a fejét.

- Nem, a ma reggeli postát magára bízom. Kérem, rendszerezze, és amit tud, arra válaszoljon. Én a Hickory Roadra megyek.

Geronimo engedte be, és felismerve a tegnapi előtti díszvendéget, halkán, gyorsan susogta.

- Ah, maga az, signor. Nekünk itt baj van, nagy baj. A kis signorina halott ágyában ma reggel. Először jön az orvos. Ő rázza a fejét, utána jön egy rendőrfelügyelő. Odafent van a signoréval és a padronával. Miért akarta a poverina megölni magát? Amikor a tegnapi este olyan vidámság volt és eljegyzést csinált?

- Eljegyzést?

- Si, si. Mr. Colinnal - ismeri - nagy, sötét hajú, mindig szívja a pipát.

- Ismerem.

Geronimo kinyitotta a társalgó ajtaját, és megkettőzött összeesküvői modorban vezette be Poirot-t.

- Maga itt marad, jó? Amikor majd a rendőr elmegy, szólok a signorénak, hogy itt van. Ez jó lesz, igen?

Poirot azt mondta, hogy jó lesz, és Geronimo kiment. Magára maradván Poirot minden lelkiismereti aggály nélkül átvizsgálta az egész szobát, különös tekintettel a diákok holmijaira. Az eredmény közepes volt. Dolgaik és személyi irataik nagy részét a hálószobájukban tartották.

Az emeleten Sharpé felügyelő Mrs. Hubbardot kérdezgette halk, mentegetőző hangon. Nagydarab, nyugodt férfi volt, mindig megtévesztően szelíden viselkedett.

- Tudom, hogy önnek nagyon kínos és kellemetlen - nyugtatgatta Mrs. Hubbardot -, de ahogy dr. Coles már közölte, halottkémi szemlét kell tartani, mert, hogy úgy mondjam, tisztán kell

látunk. Azt mondja, hogy ez a lány az utóbbi időben lehangolt és boldogtalan volt?

- Igen.

- Szerelmi bánat?

- Nem egészen. - Mrs. Hubbard habozott.

- Tudja, jól tenné, ha elmondaná - nógatta Sharpé felügyelő. - Tudnunk kell. Volt valami oka, vagy képzelhette, hogy van valami oka rá, hogy eldobja az életét? Fennáll annak a lehetősége, hogy állapotos volt?

- Szó sincs ilyesmiről. Azért haboztam, mert a gyermek néhány ostobaságot követett el, és reméltem, hogy nem kerül nyilvánosságra.

Sharpé felügyelő köhintett.

- Mi nagyon diszkrétek vagyunk, és a halottkém igen széles körű tapasztalattal rendelkező férfiú. De *tudnunk kell*.

- Hát igen, persze. Ostobaság volt a részemről. Az igazság az, hogy egy ideje, körülbelül három-négy hónapja, mindenféle holmik tűntek el, úgy értem, apróságok, semmi lényeges.

- Úgy érti: csecsebecsék, piperecikkek, nejlonharisnyák és ilyesmi? Pénz is?

- Amennyire tudom, pénz nem.

- Ah. És ez a lány tette?

- Igen.

- Rajtakapták?

- Nem egészen. Tegnapelőtt este egy - ööö - barátomat meghívtam vacsorára. Egy bizonyos M. Hercule Poirot-t - nem tudom, hallotta-e már a nevét.

Sharpé felügyelő felnézett a jegyzetfüzetéből. Szeme tágra nyílt. Történetesen jól ismerte ezt a nevet.

- M. Hercule Poirot? - kérdezte. - Valóban? Hát ez nagyon érdekes.

- Vacsora után egy kis előadást tartott nekünk, és felmerült a lopások kérdése. Ott, a többiek előtt, azt a tanácsot adta, hogy forduljunk a rendőrséghez.

- Ezt tanácsolta?

- Celia utána bejött a szobámba, és mindent bevallott. Nagyon el volt keseredve.

- Szóba jött-e a feljelentés?

- Nem. Megígérte, hogy megtéríti a károkat, és mindenki nagyon rendesen viselkedett vele.

- Voltak anyagi nehézségei?

- Nem. Tisztességesen fizetett állása volt a St. Catherine Kórház gyógyszerárában, és azt hiszem, volt egy kis megtakarított pénze is. Jobb anyagi helyzetben volt, mint diákjaink többsége.

- Szóval, nem kellett volna lopnia, mégis megtette - írta fel a felügyelő.

- Gondolom, ezt hívják kleptomániának - mondta Mrs. Hubbard.

- Igen, ezt a címkét használják. Én pusztán olyan embert értek alatta, akinek nincs szüksége arra, hogy másét elvegye, mégis megteszi.

- Nem tudom, hogy *fair* dolog-e így beszélni róla. Tudja, van itt egy fiatalember.

- Aki gyáván elpártolt tőle?

- Ó nem. Épp az ellenkezője. Hevesen védelmére kelt, és tegnap este, vacsora után bejelentette, hogy eljegyezték egymást.

Sharpé felügyelő meglepetten vonta fel a szemöldökét.

- És utána a lány ágyba fekszik és morfiumot vesz be? Különös, nem?

- De az. Nem is értem.

Mrs. Hubbard arca bánatot és zavart tükrözött.

- Mégis, a tények magukért beszélnek. - Sharpé az asztalon közöttük fekvő szakadt papírdarabkára mutatott.

Kedves Mrs. Hubbard - állt rajta -, igazán nagyon sajnálom. Ez a legjobb, amit tehetek.

- Nincs aláírva, de nem kétséges, hogy ez az ő kézírása?

- Nem.

Mrs. Hubbard meglehetősen bizonytalanul beszélt, és homlokát ráncolva nézte a tépett szélű cédulát. Miért van az a határozott érzése, hogy valami nem stimmel?

- Van egy tisztán kivehető ujjlenyomat, ami határozottan tőle származik - mondta a felügyelő. - A morfium egy kis üvegben volt, rajta a St. Catherine Kórház címkéje, és ön azt mondja, hogy az ottani gyógyszerárban dolgozott. Tehát hozzáférhetett a méregszekrényhez, és valószínűleg onnan emelte el. Tegnap feltehetően azzal a szándékkal hozta haza, hogy öngyilkos lesz.

- Nem bírom elhinni. Valahogy nem áll össze. Tegnap este olyan boldog volt.

- Akkor arra kell gondolnunk, hogy akkor állt be az ellenhatás, amikor ágyba bújt. Talán volt még sötét folt a múltjában. Talán attól tartott, hogy ez is kiderül. Ön úgy gondolja, hogy Celia nagyon szerelmes volt ebbe a fiatalemberbe - mellel is hívják?

- Colin McNabb. Posztgraduális tanfolyamot végez a St. Catherine-ben.

- Orvos? Méghozzá a St. Catherine-ben?

- Celia nagyon szerelmes volt belé, azt hiszem, erősebben, mint a fiú öbelé. Igen egocentrikus fiatalember.

- Akkor talán ez a magyarázat. Nem érezte magát hozzá méltónak, vagy nem mondott el neki mindent, amit kellett volna. Fiatalka volt, nem?

- Huszonegy éves.

- Ebben a korban mind idealisták, es nagyon komolyan veszik a szerelmet. Igen, azt hiszem, ez az. Kár.

Sharpé felállt. - Attól tartok, hogy a pusztai tények napvilágot látnak, de mindent megteszünk, hogy megszépítsük a valóságot. Köszönöm, Mrs. Hubbard, azt hiszem, megszereztem minden információt, amire pillanatnyilag szükségem van. Celia anyja tehát két évvel ezelőtt halt meg, és az egyetlen ismert rokon az a Yorkshirében élő idős nagynéni. Felvesszük vele a kapcsolatot.

Felemelte a tépett cédulát Celia zakiatott kézírásával.

- Azzal a cédulával valami nem stimmel - mondta hirtelen Mrs. Hubbard.

- Mi nem stimmel?

- Nem tudom, de az az érzésem, hogy tudnom kellene. Jaj, istenem!

- Teljesen biztos benne, hogy az ő kézírása?

- Ó, igen. Nem azzal van baj. - Mrs. Hubbard a halántékát dörzsölgette. - Szörnyen ostobának érzem ma reggel magam - szabadkozott.

- Tudom, hogy mindez szörnyen kimerítette - mondta gyöngéd rokonszenvvel a felügyelő. - Azt hiszem, tovább nem is zavarom.

Sharpé felügyelő kinyitotta az ajtót, és majdnem átesett a túloldalon az ajtóhoz simuló Geronimón.

- Hello - mondta kedélyesen -, hallgatózunk, mi?

- Nem, nem - méltatlankodott a sértett erény felháborodásával Geronimo. - Én nem hallgatózok - soha, soha! Üzenetet hoztam.

- Értem. Miféle üzenetet?

Geronimo durcásan válaszolt:

- Csak azt, hogy odalent van egy úriember, aki signora Hubbarddal akar beszélni.

- Rendben. Menj be, fiacskám, és szólj neki.

A felügyelő elment Geronimo mellett, majd - az olaszt utánozva - hirtelen megfordult és hangtalanul visszaosont. Tudni akarta, igazat mondott-e a kis majomképű.

Időben érkezett, hogy hallja:

- Az az úriember, aki a minap itt vacsorázott, tudja, az a nagy bajuszú, odalent várja.

- Mit mond? - kérdezte szórakozottan Mrs. Hubbard. - Ó igen, köszönöm, Geronimo. Egy-két pillanat és lent leszek.

Nagy bajuszú úriember - vigyorgott magában Sharpé. - A fejemet rá, hogy tudom, ki az.

Lement a lépcsőn, és belépett a társalgóba.

- Hello, M. Poirot - mondta -, régóta nem találkoztunk.

Poirot a földön térdepelve vizsgálgatta a kandeló melletti alsó polcot. Sharpé hangja nem hozta zavarba; felállt.

- Ahá - mondta. - De hiszen ez Sharpé felügyelő, nemdebar? Azelőtt nem ezen az osztályon szolgált.

- Két évvel ezelőtt helyeztek át. Emlékszik arra az ügyre Crays Hillben?

- Ah, igen. Régen volt. Maga, felügyelő, még mindig fiatal ember...

- Öregszem, öregszem.

- ... és én meg öreg vagyok. Hajaj! - sóhajtotta Poirot.

- De még mindig aktív. Mondjuk úgy, hogy bizonyos területeken még mindig aktív.

- Mit akar ezzel mondani?

- Azt, hogy szeretném tudni, miért jött ide tegnapelőtt este, és miért tartott előadást a bűnözésről.

Poirot elmosolyodott.

- Nagyon egyszerű a magyarázat. Mrs. Hubbard az én nagyra becsült titkárnőm, Miss Lemon nővére. Így, amikor megkért...

- Így, amikor megkérte, vizsgálja ki, hogy mi folyik itt, maga eljött, ügye, erről van szó?

- Tökéletesen igaza van.

- Csak azt szeretném tudni, hogy miért? Mi izgatta?

- Ügy érti, hogy mi érdekelt?

- Igen, úgy. Adva van egy butuska lány, aki itt-ott elcsór valamit. Ilyesmi mindig előfordul. A maga számára ez nem lehet ügy.

Poirot a fejét rázta.

- Ez nem olyan egyszerű.

- Miért nem? Mi nem olyan egyszerű benne?

Poirot egy székre ült, és némi homlokráncolással leporolta nadrágja térdét.

- Bárcsak tudnám - mondta egyszerűen.

Sharpé összevonta a szemöldökét.

- Nem értem - mondta.

- Én sem. Az eltűnt holmik - rázta a fejét - nem állnak össze, semmi értelmük. Mintha az ember egy lábnyomok által kitaposott ösvényt látna, de a nyomokat nem ugyanazok a lábak hagyták. Teljesen világosan kivehető annak a maga által butuskának nevezett lánynak a lábnyoma - de más is van benne. Más dolgok is történtek, amelyek szándékosan Celia Austinra mutatnak, de nem illenek össze. Értelmetlenek, színleg céltalanok. És rosszindulatra mutató jelenségek is vannak. Márpedig Celia nem volt rosszindulatú.

- Kleptomániás volt.

- Erősen kétlem.

- Egyszerű kis tolvaj?

- Nem úgy, ahogy maga érti. Véleményem szerint ezeknek a jelentéktelen kis vacakoknak az eltulajdonítása arra szolgált, hogy egy bizonyos fiatalember figyelmét magára vonja.

- Colin McNabb?

- Igen. Halálosan szerelmes volt belé. Colin viszont rá se hederített. És ekkor a helyes, csinos, szolid fiatal lány érdekes ifjúsági bűnözőnek tűntette fel magát. Sikerrel. Colin McNabb, ahogy mondani szokták, nyakig beleesett.

- Tiszta hülye lehet.

- Egyáltalán nem. Lelkes lélekbúvár.

- Oh - nyögött fel Sharpé felügyelő. - Szóval, azok egyike! Most már értem. - Halványan elvigyorodott. - Nagyon okos gondolat a lánytól.

- Meglepően az.

- Igen, meglepően az - ismételte töprengve Poirot.

Sharpé felügyelő felkapta a fejét.

- Mit ért ezen, M. Poirot?

- Hogy azon töprengtem - és még mindig töprengök -, vajon nem valaki más sugallta neki ezt az ötletet?

- Mi célból?

- Honnan tudjam? Felebaráti szeretetből? Valami hátsó gondolattal? Sötétben tapogatózom.

- [Sincs valami elképzelése arról, hogy ki adhatta neki azt az ötletet?

- Nincs, hacsak, de nem...

- Mindegy - tűnődött Sharpé — még mindig nem értem. Ha kipróbálta ezt a kleptomániatrükköt és az bejött, mi a fenének követ el öngyilkosságot?

- A válasz az, hogy *nem* kellett volna öngyilkosságot elkövetnie.

A két férfi összenézett.

- Teljesen biztos benne, hogy öngyilkos lett? - mormolta Poirot.

- Világos, mint a nap. Semmi ok arra, hogy az ellenkezőjét higgyem és...

Az ajtó kinyílt, Mrs. Hubbard lépett be, arca diadalmasan lángolt, állát harciasan felszegte.

- Megvan - közölte győzedelmesen. - Jó reggelt, M. Poirot. Felügyelő úr, megvan! Hirtelen rájöttem, hogy mi nem stimmel a búcsúlevéllel. Ezt Celia nem akkor írta.

- Miért nem?

- Mert közönséges kék tintával van írva. És Celia tegnap reggel zöld tintával töltötte meg a tollát. Azzal ott - intett a polc felé.

Sharpé felügyelő azonnal kirohant, és egy egészen másféle Sharpé felügyelő tért hamarosan vissza.

- Így van - mondta. - Ellenőriztem. Az egyetlen toll, ami a lány szobájában, az ágya mellett volt, zöld tintával van megtöltve. No már most ez a zöld tinta...

Mrs. Hubbard felmutatta a majdnem üres üveget.

utána tömören, érthetően elmesélte a reggeli-zőasztalnál történeteket.

- Biztos vagyok benne - fejezte be -, hogy azt a darabkát abból a levélből tépték ki, amit tegnap írt nekem, és amit én ki se nyitottam.

- Celia mit csinált vele? Nem emlékszik?

Mrs. Hubbard nemet intett.

- Celiát itt hagytam egyedül, és kimentem, hogy utána nézzek a háztartásnak. Celia valószínűleg itt felejtette, és elkallódott.

- És valaki megtalálta... és kinyitotta... valaki...

Elhallgatott.

- Tudják-e, hogy ez mit jelent? Ez a letépett papírdarabka egész idő alatt nyugtalanított. Celia szobájában egész halom jegyzetfüzet hevert, sokkal természetesebb lett volna, ha ezek valamelyikére írja utolsó üzenetét. Ez azt jelenti, hogy valaki élt a lehetőséggel, hogy az önnek szánt levél első sorait felhasználja - hogy valami egész mást sugalljon. Hogy öngyilkosságra célozzon...

Elhallgatott, majd lassan azt mondta:

- Ez azt jelenti...

- Hogy gyilkosság történt - fejezte be Hercule Poirot.

Poirot - noha személy szerint elítélte az ötórás tea szokását, mert az megfosztja az embert a nap legfontosabb étkezése, a vacsora élvezetétől - kezdett hozzászokni, hogy vendégeit azzal kínálja.

A találékony George ez alkalommal nagy csészéket varázsolt elő, egy kanna erős, valódi indiai teát, ráadásul szögletes, meleg teasüteményt, kenyeret és lekvárt és egy nagy, dús, szögletes szilvatortát.

Mindezt Sharpé felügyelő kedvéért, aki, a harmadik csésze teát kortyolgatva, elégedetten dőlt hátra.

- ügye, nem bánja, M. Poirot, hogy így magára törtem? Van egy szabad óráim addig, amíg a diákok kezdenek hazaszivárogni. Mindegyiket ki akarom kérdezni - és őszintén szólva, nem nagyon örülök a feladatnak. Maga már találkozott velük, és gondoltam, hátha tudna egy-két jó tippet adni, legalábbis a külföldieket illetően.

- Azt hiszi, hogy én jobban meg tudom ítélni a külföldieket? De, *mon cher*, nincsenek köztük belgák.

- Nincsenek belgák - ja, értem, mire gondol! Minthogy ön belga, minden más nemzet ugyanolyan idegen önnek, mint nekem. De ez nem egészen igaz. ügy értem: a kontinensen élőkről valószínűleg többet tud, mint én; a hindukról, az afrikaiakról s az effélékről esetleg nem.

- A legnagyobb segítséget Mrs. Hubbardtól remélheti. Jó néhány hónapja együtt van a fiatalokkal, és az emberi természet jó ismerője.

- Igen, rendkívül rátermett asszony. Támaszkodom is rá. Beszélnem kell a tulajdonosnővel is. Ma reggel nem volt ott. Értesülésem szerint több ilyen diákszallót és diákkлубot tart fenn. úgy tűnik, nem örvend közszeretnek.

Poirot egy-két pillanatig hallgatott, azután megkérdezte:

- Járt a St. Catherine-ben?

- Igen. A főgyógyyszerész nagyon segítőkésznek mutatkozott. A hír igencsak megrázta és elszomorította.

- Mit mondott a lányról?

- Alig több mint egy éve dolgozott ott. Mindenki kedvelte. Nem volt gyors felfogású, de nagyon lelkiismeretes. - Sharpé elhallgatott, majd hozzáfűzte: - A morfin valóban abból a gyógyszerből származott.

- Valóban? Érdekes - és meglehetősen rejtélyes.

- Morfintartarát volt. A patika mérege szekrényében tartották. A felső polcon, a ritkán használt gyógyszerek között. A morfiumentablettákat természetesen széles körben alkalmazzák altatóként, de a tartarátot ritkábban, mint a morfin-hidrokloridot. Mint minden másban, a gyógyszerekben is változik a divat. Receptírásnál az orvosok úgy követik egymást, mint a birkák. Ezt nem a főgyógyyszerész mondta - saját gondolatom. Annak a szekrénynek a felső polcán olyan gyógyszerek vannak, amik valaha népszerűek voltak, de most már évek óta nem írják fel.

- Tehát egy kis poros üvegcsé hiányát nem vennék azonnal észre?

- Így van. Rendszeres időközönként leltároz-i i.k. Emlékezetük szerint hosszú ideje nem fordult HÓ, hogy tartarátot felírtak volna. Az üvegcsé hiá-

nya tehát nem tűnik fel addig, amíg valaki nem keresi - vagy amíg nem leltároznak. Mindhárom gyógyszerésznek van kulcsa a mérgegszekrényhez és a veszélyes mérgek szekrényéhez. A szekrényeket szükség szerint nyitják ki, és mivel egy zsúfolt napon (majdnem minden nap ilyen) egyikük vagy másikuk percenként kinyitja, a szekrény a munkanap végeztéig lényegében nyitva áll.

- Celián kívül ki férhetett hozzá?

- A két másik gyógyszerkiadó nő, de nekik az égvilágon semmi kapcsolatuk a Hickory Roaddal. Az egyik négy éve dolgozik ott, a másik alig néhány hete; előtte egy devoni kórházban dolgozott. Szolgálati minősítése jó. Aztán ott a három vezető gyógyszerész, mindhárom évek óta a kórházban dolgozik. Ezek azok, akik jogosan hozzáférhetnek a szekrényhez. Van még egy öreg takarítónő, reggel 9 és 10 között mossa fel a padlót, és ő is kiszedhetett volna egy üveget a szekrényből, akkor, amikor a lányok a járóbetegeket kiszolgáló tolóablaknál dolgoztak, vagy az osztályokra menő adagokat állították össze; de az az öreglány évek óta ott dolgozik, és nagyon valószínűtlen, hogy ő tette volna. Bejár a laboratóriumi asszisztens is, adott esetben ő is elcsórhatta volna az üveget - de ezek mind feltételezések, egyik sem tűnik valószínűnek.

- Kívülállók bemehetnek a gyógyszerertárba?

- Így vagy úgy, elég sokan. A főgyógyszerész irodájába például a gyógyszerertáron keresztül juthatnak be. Vagy a gyógyszer-nagykereskedő cégek utazói, akik innen mennek a gyógyszervegyészeti laborba. Meg persze időnként valamelyik lány barátja vagy barátnője is betéved - nem tipikus jelenség, de előfordul.

- Ez már jobb. Ki kereste meg az utóbbi időben Celia Austint?

Sharpé a jegyzetfüzetébe nézett.

- Múlt kedden egy Patrícia Lane nevű lány. Zárás után moziba hívta Celiát.

- Patrícia Lane - mondta elgondolkozva Poirot.

- Mindössze vagy öt percig volt ott, a méregszekrénynek a közelébe sem került, a járóbetegek ablakánál beszélgetett Celiával meg egy másik lánnyal. Egy színes bőrű lányra is emlékeznek, aki két héttel ezelőtt járt ott. Azt mondják: nagyon magabiztos volt. A munka érdekelte, kérdéseket tett fel és jegyzeteket készített. Hibátlanul beszélt angolul.

- Minden bizonnyal Elizabeth Johnston. Mi érdekelte?

- Nyitott délutánt tartott a kórház. A lány az ilyen rendezvények szervezése iránt érdeklődött, és arról is, hogy milyen gyógyszert ajánlanak csecsemők hasmenése és bőrfertőzése ellen.

Poirot bólintott.

- Senki más?

- Másokra nem emlékeznek.

- Bejárnak-e orvosok a gyógyszertárba?

Sharpé vigyorgott.

- Folyton. Hivatalosan és nem hivatalosan. Néha egy bizonyos gyógyszer iránt érdeklődnek, néha meg az iránt, hogy mi van raktáron.

- Hogy mi van raktáron?

- Igen, erre én is felfigyeltem. Néha tanácsot kérnek: más gyógyszert a helyett, ami irritálja a páciens bőrét, vagy megzavarja az emésztését. Van úgy, hogy besétál egy kis fecsegésre, lazításra. A fiatalabbja közül nem ritka az olyan, aki aszpirint kér macskajaj ellen, és időnként, ha úgy adódik, betér egy-egy rövid udvarlásra. Az emberi természet mindig emberi természet marad. Hát ez van. Majdhogynem reménytelen.

- Hajól emlékszem, egy-két diák kapcsolatban áll a kórházzal, egy nagydarab, vörös fiú - Bates
- Bateman -

- Leonard Bateson. És Colin McNabb, aki posztgraduális képzésen vesz részt. Meg az a lány, Jean Tomlinson, aki a fizioterápián dolgozik.

- És felteszem, hogy ezek mind gyakran megfordultak a gyógyszerértárban.

- Igen. Sőt, senki sem emlékszik, hogy mikor, mert látásból ismerik őket és hozzászoktak állandó látogatásaikhoz. Jean Tomlinson az egyik vezető gyógyszerésszel kezdett összemelegedni...

- Hát, nem könnyű - mondta Poirot.

- De mennyire nem! Mert tudja, bármelyik alkalmazott benézhetett a mérge szekrénybe és megkérdezhetette: „Mi a csudának tartanak ennyi arzénoldatot?” -vagy valami ilyesmit. „Nem is tudtam, hogy manapság még használják.” És senki sem gondolna rá utána, és senkinek nem jutna eszébe.

Sharpé elhallgatott, majd azt mondta:

- Tételezzük fel tehát, hogy valaki megmérgezte Celiát, és utána a morfiumos üvegcsét és azt a kitépett levéldarabkát bevitte a szobájába, hogy öngyilkosságnak tüntesse fel. De miért, M Poirot, miért?

Poirot rázta a fejét. Sharpé folytatta:

- Ma reggel arra célzott, hogy valaki talán elültette Celiában a kleptománia ötletét.

Poirot feszengett.

- Ez csak egy olyan homályos érzés volt. Kétségesnek tűnt, hogy volt annyi esze, hogy magától rájöjjön.

- Akkor ki lehetett?

- Amennyire tudom, csupán három olyan diák van, aki képes kiagyalni egy ilyen ötletet. Leonard Bateson rendelkezik az ehhez szükséges tudással.

Azzal is tisztában van, hogy Colin mennyire lelkesedik a „deviáns” személyiségekért. Lehet, hogy többé-kevésbé viccből javasolta Celiának, és fel is készítette erre a szerepre. De igazából nem hiszem, hogy hónapról hónapra összejátszott volna vele - hacsak egy hátsó gondolat nem vezérelte, vagy nem teljesen más ember, mint aminek látszik. (Az ilyesmit mindig számításba kell venni.) Nigel Chapman bajkeverő, rosszindulatra hajló személyiség. Jó viccnek tartaná, és azt hiszem, nem lennének fenntartásai. Ő a felnőtt „enfant terrible”. A harmadik személy, akire gondolok, egy fiatal hölgy: Valerie Hobhouse. Eszes, élet-szemlélete, neveltetése modern, és valószínűleg eléggé járatos a pszichológiában ahhoz, hogy megítélje: hogyan fog Colin reagálni. Ha Celiát kedvelte, nyilván megengedhetőnek találta, hogy Colint behúzza a csőbe.

- Leonard Bateson, Nigel Chapman, Valerie Hobhouse - sorolta és jegyezte fel a neveket Sharpé. - Köszönöm a tippeket. Gondolni fogok rá, amikor kikérdezem őket. És mi van a hindukkal? Egyikük orvostanhallgató.

- Azt a fickót nem érdeklí más, mint a politika - és üldözési mániában szenved. Nem hiszem, hogy Celia érdekelte volna annyira, hogy a kleptománia ötletét sugallja neki, és azt sem, hogy Celia ilyen tanácsot elfogadott volna tőle.

- Tud még valamit segíteni, M. Poirot? - kérdezte Sharpé. Felállt, és eltette a jegyzetfüzetet.

- Attól tartok, nem. De ha nincs ellene kifogása, barátom, továbbra is figyelemmel kísérem az ügyet.

- Egyáltalán nincs. Miért lenne?

- A magam amatőr módján megteszem, amit csak tudok. Azt hiszem, hogy számomra egy útja van a cselekvésnek.

- Mégpedig?

Poirot sóhajtott.

- *Beszélgetés*, barátom. Beszélgetés és megint csak beszélgetés! Aki gyilkossal eddig találkozott, az mind szeretett beszélgetni. Véleményem szerint a hallgatag, erős ember ritkán követ el bűntényt, és ha elköveti, az sima, erőszakos és teljesen kézenfekvő. De az okos, kényes gyilkos annyira öntelt, hogy előbb-utóbb elköp valamit, és azon bukik el. Beszélgessen ezekkel az emberekkel, mon cher, ne csak egyszerűen kihallgassa őket. Buzdítsa őket a véleményük kifejtésére, kérje a segítségüket, érdeklődjön a gyanúik felől - de, bon dieu! Magát tanítom én a szakmára? Nagyon jól emlékszem a képességeire.

Sharpé kedvesen mosolygott.

- Igaz - mondta -, én is úgy vélem, hogy a közvetlenség igen nagy segítség lehet.

A két férfi egyetértően mosolygott össze.

Sharpé távozni készült.

- Feltételezem, hogy mindegyikük potenciális gyilkos - mondta lassan.

- Lehetséges - vont vállat Poirot. - Leonard Bateson például, az ő heves vérmérsékletével könnyen elveszítheti a fejét. Valerie Hobhouse eszes, gondosan kitervelhette. Nigel Chapman az a gyermek fajta, akiből hiányzik az arányérzék. Van ott egy francia lány, aki elegendő pénzért gyilkolni is hajlandó lenne. Patrícia Lane anyatípus, és ez a fajta mindig könyörtelen. Sally Finch, az amerikai lány derűs és vidám, de lehet, hogy egy felvett szerepet jobban el tud játszani, mint bárki más. Jean Tomlinson merő kedvesség és tisztesség - de mindketten ismertünk olyan gyilkosokat, akik őszinte áhítattal jártak a vasárnapi iskolába. A jamaicai lány, Elizabeth Johnston va-

lószerűleg mind közül a legeszesebb. Érzelmi életét az agyának rendelte alá - ez pedig veszedelmes. És van ott egy fiatal amerikai, aki lehet, hogy általunk nem is sejthető okból gyilkolt. És ott van Colin McNabb, a pszichológus. Hány olyan pszichológust ismerünk, akinek azt lehetne mondani: orvos, menj, gyógyítsd magad?

- Poirot, az isten szerelmére! Már zúg a fejem! Senkit sem tart képtelennek a gyilkosságra?

- Gyakran eltöprengenek rajta - mondta Hercule Poirot.

Sharpé felügyelő sóhajtott, hátradőlt, és zseb-
kendőjével megtörölgette a homlokát. Kihallga-
tott már egy méltatlankodó, könnyben úszó fran-
cia lányt, egy fölényes, nem segítőkész fiatal fran-
cia fiút, egy közönyös és gyanakvó hollandot, egy
bőbeszédű és agresszív egyiptomit. Néhány szót
váltott két ideges, fiatal török diákkal, akik egy
mukkot sem értettek az egészből, és ugyanez
vonatkozott egy kedves, fiatal irakira is. Meglehe-
tősen biztos volt benne, hogy egyiküknek sincs
köze Celia Austin halálához, és nem is segíthetnek
annak felderítésében. Néhány bátorító szó kísére-
tében elküldte őket, és most ugyanezt készült
tenni Mr. Akibombóval.

A fiatal nyugat-afrikai mosolygott, fehér foga vil-
logott, és gyermeketeg, panaszos tekintettel nézett rá.

- Segíteni szeretnék - igen - kérem szépen. Ez
a Miss Celia, ő nagyon kedves hozzám. Egyszer ad
nekem rumos kockát, nagyon finom édesség,
amit azelőtt nem ismertem. Nagyon szomorú,
hogy megölték őtet. Talán vérbosszú? Vagy talán
apák és nagybácsik jönnek, és megölik, mert
hamis meséket hallottak arról, hogy ő rosszat
csinált.

Sharpé felügyelő biztosította, hogy ezek a lehe-
tőségek teljesen ki vannak zárva. A fiatalember
szomorúan ingatta a fejét.

- Akkor nem tudom, hogy miért történt. Itt
nem látok senkit, aki neki ártani akart volna. De

ha maga szerez nekem egy szálat a hajából és egy darabkát a levágott körméből, meglátom, hogy a régi módszer segít-e. Nem tudományos, nem modern, de ahonnan én jövök, ott erősen használják.

- Háát... köszönöm szépen, Mr. Akibombo, de nem hiszem, hogy szükséges lenne. Mi itt... nem ilyen módszereket használunk.

- Nem, uram, teljesen megértem. Nem modern. Nem atomkorszak. Otthon se csinálja már az új rendőrség, csak az öreg emberek a bozótból. Biztos vagyok, hogy az új módszerek sokkal kiválóbbak és teljes sikerhez vezetnek. - Mr. Akibombo udvariasan meghajolt és távozott. Sharpé felügyelő pedig ezt mormolta magában:

- Őszintén remélem, hogy sikerhez vezetnek, már csak a presztízs miatt is.

Ezután Nigel Chapmant hallgatta ki, aki szeretne volna saját kezébe venni az irányítást.

- Abszolúte rendkívüli ügy, nem igaz? — kérdezte. - Vigyázzon, volt egy olyan érzésem, hogy rossz úton járt, amikor ragaszkodott ahhoz, hogy öngyilkosság történt. Meg kell mondanom, nagyon megtisztelő számomra, hogy az egész ügy valójában a körül forog, hogy az én zöld tintámmal töltötte meg a tollát. Ez az egyetlen, amit a gyilkos valószínűleg nem láthatott előre. Feltételezem, hogy figyelembe vette: mi lehet a bűntény oka?

- Mr. Chapman, itt én kérdezek - mondta szárazon Sharpé felügyelő.

- No persze, persze - legyintett könnyedén Nigel. - Én csak szerettem volna a procedúrát lerövidíteni, de azt hiszem, szokás szerint, végig kell menni az összes adaton. Neve: Nigel Chapman. Kora: huszonöt év. Született: azt hiszem, Nagasakiban - micsoda nevetséges hely. Fogalmam sincs, hogy anyám és apám mit kerestek akkor ott.

Gondolom, világ körüli úton voltak. Tudomásom szerint azonban ez nem jelenti feltétlenül azt, hogy japán vagyok. A londoni egyetemen tanulok, bronzkort és középkori történelmet. Mit akar még tudni?

- Mi az otthoni címe, Mr. Chapman?

- Nincs otthoni címem, drága uram. Van egy papám, de összevesztünk, és ezért az ő címe már nem az én címem. Tehát: Hickory Road 26. és a Coutts bank Leadenhall utcai fiókja; ott mindig megtalálható vagyok - így mondja az ember a futó ismerősnek, akiről reméli, hogy soha többé nem találkoznak.

Sharpé felügyelő nem reagált Nigel fesztelen pimaszságára. Azelőtt is találkozott ilyen Nigelekkel, és erősen gyanította, hogy Nigel szemtelensége annak a természetes idegességnek a következménye, hogy gyilkossággal kapcsolatosan kérdezzeti.

- Mennyire jól ismerte Celia Austint?

- Ez igazán nehéz kérdés. Nagyon jól ismertem abban az értelemben, hogy naponta láttam és jó viszonyban voltunk egymással, de valójában, belülről, egyáltalán nem ismertem. Persze, abszolúte nem érdekelt, ő meg, ha érzett valamit irántam, az a helytelenítés volt.

- Volt rá valami különös oka?

- Nos, nemigen kedvelte a humoromat. Meg aztán, nem vagyok olyan töprengő és nyers, mint Colin McNabb. A nők ennek a fajta nyersségnek nem bírnak ellenállni.

- Mikor látta utoljára Celiát?

- Tegnap este vacsoránál. Tudja, mindnyájan békejobbot nyújtottunk neki. Colin felállt és hűmögött meg hammogott, végül szégyenlősen bejelentette, hogy eljegyezték egymást. Kicsit ugrattuk és kész.

- Ez a vacsoránál zajlott vagy a társalgóban?
- Vacsoránál, utána, amikor átmentünk a társalgóba, Colin elment valahová.

- És maguk ott a társalgóban kávéztak.

- Ha azt a lötytyöt, amit itt adnak, kávénak lehet nevezni - igen.

- Celia Austin is ivott kávé?

- Azt hiszem, igen. úgy értem, nem láttam, hogy ivott volna, de minden bizonnyal azt tette.

- Nem maga töltötte meg a csészéjét?

- Ez a kérdés rettenetesen kétértelmű! Amikor kimondta és olyan vizsla szemmel nézett, tudja, majdnem biztos voltam benne, hogy én töltöttem neki, és teleraktam sztrichninnel vagy mifenével. Hipnotikus célzás, gondolom, de az a helyzet, hogy a közelébe se mentem, őszintén szólva, észre se vettem, iszik-e kávé, vagy sem. Akár hiszi, akár nem, biztosíthatom, hogy semmiféle szenvedélyt nem éreztem Celia iránt, és az eljegyzés bejelentése nem keltett bennem gyilkos bosszúvágyat.

- Semmi ilyet nem állítok, Mr. Chapman - mondta szelíden Sharpé. - Hacsak nem tévedek, szerelemnek ehhez semmi köze, de valaki el akarta tenni az útból Celiát. Miért?

- Fogalmam sincs. Valóban nagyon izgalmas kérdés, mert Celia a legártalmatlanabb fajta volt. Kicsit lassú felfogású, kicsit unalmas, nagyon kedves, és mondhatom, abszolúte nem az a fajta lány, aki meggyilkoltatja magát.

- Meglepte-e, amikor kiderült, hogy Celia Austin felelős a különböző dolgok eltűnéséért, ellopásáért és a többi?

- Drága uram, leesett az állam a csodálkozástól! Egyáltalán nem vágott össze a jellemével.

- Nem maga sugallta, hogy ilyesmit elkövessen?

- Nigel meglepődése őszintének tetszett.
- Én? Hogy én főztem volna ki? Miért tettem volna?
  - Éppen ez itt a kérdés. Némelyeknek furcsa humoruk van.
  - Hát lehet, hogy ostoba vagyok, de semmi mulatságosat nem látok ezekben a vacak kis lopásokban.
  - Maga nem találja viccesnek?
  - Fel sem merült bennem, hogy tréfának szánták volna. Nem gondolja, felügyelő úr, hogy a tolvajlásnak lélektani alapja volt?
  - Tehát maga határozottan úgy véli, hogy Celia Austin kieptomániás volt?
  - Biztos nincs rá más magyarázat.
  - Mr. Chapman, maga valószínűleg nem tud annyit a kleptomániáról, mint én.
  - Nos, én valóban nem tudok más magyarázatra gondolni.
  - Nem gondolja, hogy lehetséges: valaki rávette Miss Austint, hogy - mondjuk - ennek révén keltse fel maga iránt Mr. McNabb érdeklődését?
- Nigel szeme elismerő gúnnyal csillogott.
- Igen szórakoztató magyarázat, felügyelő úr. Ha jobban meggondolom, nagyon is lehetséges, és Colin úgy lenyelné, mint kacsza a nokedlit. - Nigel egy-két pillanatig kéjesen forgatta fejében a gondolatot. Majd szomorúan megrázta a fejét. - De Celia nem ment volna bele. Ahhoz túlságosan bele volt esve.
  - Mr. Chapman, nincs valami elgondolása arról, ami ebben a házban folyik? Például arról, hogy miért öntötték le Miss Johnston jegyzeteit tintával?
  - Ha arra gondol, hogy én tettem: téved. A zöld tinta miatt természetesen úgy tűnik, de ha engem kérdez, merő rosszindulat volt.

- Mi volt rosszindulat?

-Az, hogy az én tintámat használta. Valaki szándékosan használta az én tintámat, hogy úgy tűnjön, mintha én tettem volna. A rosszindulat áthatja ennek a háznak a levegőjét.

A felügyelő élesen ránézett.

- Mit ért ezen?

De Nigel azonnal visszahúzódott és közönyössé vált.

- Semmi különöset, csak azt, hogy amikor egy csomó ember van egy helyre bezárva, előfordulhatnak nézeteltérések.

Sharpé felügyelő listáján a következő személy Leonard Bateson volt. Len még kényelmetlenebbül érezte magát, mint Nigel, noha nála ez másképp mutatkozott: gyanakvó volt és heveskedett.

- Rendben! - tört ki, amikor a rutinkérdésekkel végeztek. - Én töltöttem kávét Celiának és én adtam oda neki. És akkor mi van?

- Szóval, azt mondja, hogy maga adott neki kávét vacsora után?

- Igen. Legalábbis én töltöttem meg a csészéjét, és letettem mellé; akár hiszi, akár nem, nem volt benne morfium.

- Látta, ahogy kiitta?

- Nem, nem láttam. Jöttünk-mentünk, én meg rögtön azután vitatkozni kezdtem valakivel. Nem láttam, mikor itta ki. Mások voltak körülötte.

- Értem. Tehát lényegében azt állítja, hogy bárki betehette a kávéba a morfiumot?

- Próbáljon csak bármit betenni bárki csészéjébe! Azonnal észrevennék.

- Nem feltétlenül - mondta Sharpé.

Len agresszíven kitört:

- Hogy a fenébe gondolhatja, hogy meg akartam volna mérgezni azt a kölyköt? Semmi bajom nem volt vele.

- Nem mondtam, hogy maga akarta volna megmérgezni.

- Ő mérgezte meg saját magát. Biztos így volt. Nincs más magyarázat.

- Mi is azt gondolnánk, ha nem lenne az a hamisított búcsúlevél.

- Hamisított a nyavalyát! Ő írta, nem?

- Aznap reggel írta, de egy másik levélbe.

- Hát, letéphette azt a részt, hogy az öngyilkosságát megmagyarázza.

- ugyan már, Mr. Bateson. Ha búcsúlevelet akar írni, megírja. Nem venne elő egy másnak írt levelet, és nem tépne ki belőle egyetlen mondatot.

- Lehet, hogy megtenném. Az ember mindenféle furcsa dolgot elkövet.

- Ez esetben hol a levél többi része?

- Honnan tudjam? A maga dolga, nem az enyém.

- Én is úgy vélem. Javasolnám, Mr. Bateson, hogy udvariasabban válaszoljon a kérdéseimre.

- Mit akar tudni? Nem öltem meg a lányt, semmi okom nem volt rá, hogy megöljem.

- Kedvelte?

Len megenyhült:

- Nagyon kedveltem. Helyes kölyök volt. Kicsit butuska, de helyes.

- Maga hitt neki, amikor bevallotta: ő követte el az utóbbi időben mindenkit nyugtalanító lopásokat?

- Természetesen elhittem, mert ő mondta. De be kell vallanom, hogy furcsálltam.

- Nem gondolta, hogy ilyesmire képes?

- Hát, nem. Nem igazán.

Most, hogy már nem kényszerült védekezésre, Len hevessege alábbhagyott, töprengeni kezdett a problémán, amely szemmel láthatóan izgatta.

- Nem látszott kieptomániás típusnak, ha érti, mire gondolok, sem tolvajnak.

- Nem tud elképzelni valami más okot, hogy vajon miért tette?

- Más okot? Miféle más oka lehetett volna?

- Hát talán fel akarta kelteni Mr. Colin McNabb érdeklődését.

- Ez azért erőltetett, nem gondolja?

- De sikerült felkelteni az érdeklődését.

- No igen, persze. A jó öreg Colin rajong a pszichológiai abnormalitás bármely fajtájáért.

- Helyben vagyunk. Ha Celia Austin tudott erről...

Len a fejét rázta.

- Ebben téved. Celia nem lett volna képes ilyesmit kigondolni, úgy értem, eltervezni. Hiányzott hozzá a tudása.

- *Magának* azonban megvan a tudása, nemde?

- Ezt meg hogy érti?

- úgy értem, hogy merő jóindulatból sugallhatott volna neki valami ilyesmit.

Len felnevetett.

- Feltételez rólam ilyen hülyeséget? Maga megbolondult.

A felügyelő témát változtatott.

- Mit gondol, Celia Austin öntötte le tintával Elizabeth Johnston jegyzeteit, vagy valaki más tette?

- Valaki más. Celia közölte, hogy nem az ő műve volt, és én hiszek neki. Celiát sose idegesítette Böske; nem úgy, mint másokat.

- Kiket idegesített - és mivel?

- Tudja, szereti kioktatni a népet. - Len egy-két pillanatig gondolkodott. - Bárkit, aki felelőtlen

kijelentést tesz. Áthajol az asztalon, és a maga kimért hangján közli: „Attól tartok, hogy a tények nem ezt igazolják. A statisztika pontosan kimutatja, hogy...” - szóval, ilyesmit. Ez pedig idegesítő, különösen azok számára, akik csak úgy szórják a felelőtlen kijelentéseket. Mint például Nigel Chapman.

- Ah, igen. Nigel Chapman.

- Ráadásul a tinta zöld volt...

- Szóval, azt gondolja, hogy Nigel tette?

- Nincs kizárva. Bosszúálló fajta, és azt hiszem, munkál benne némi faji előítélet. Ő az egyetlen köztünk, aki így gondolkozik.

- Van-e más is, akit Miss Johnston precizitása és kioktató stílusa bosszantott?

- Hát, időnként Colin McNabb sem örült neki nagyon, és Jean Tomlinsont is ingerelte egyszerűen.

A felügyelő feltett még néhány ötletszerű kérdést, de Len Bateson nem tudott további hasznos információkkal szolgálni. Ezután Valerie Hobhouse következett.

Valerie hűvös volt, elegáns és óvatos, úgy tűnt, sokkal kevésbé ideges, mint a férfiak. Kedvelte Celiát, közölte. Celia nem volt nagyon éles eszű, és meglehetősen szánalmas volt, ahogy rávetette magát Colin McNabbre.

- Gondolja, hogy kieptomániás volt?

- Feltételezem. Nem sokat tudok erről a betegségről.

- Gondolja, hogy valaki rávette, hogy azt tegye, amit tett?

Valerie vállat vont.

- úgy érti, azért, hogy felhívja magára annak a nagyképű szárnak, Colinnak a figyelmét?

- Milyen gyorsan kapcsol, Miss Hobhouse. Igen, úgy értem. Nem maga javasolta neki?

Valerie-t mulattatta a kérdés.

-Aligha, kedves uram, tekintettel arra, hogy ronggyá vagdosta a legkedvesebb sálamat. Nem vagyok annyira altruista.

- Gondolja, hogy valaki más sugallta neki?

- Aligha. Azt mondanám, a részéről ez teljesen természetes volt.

- Mit ért azon, hogy természetes?

- Celia akkor lett először gyanús nekem, amikor az a felhajtás történt Sally cipője körül. Celia féltékeny volt Sallyre. Sally Finchről beszélek. Kimagaslóan a legvonzóbb lány ebben a társaságban, és Colin nem kis érdeklődést tanúsított iránta. A parti napján eltűnik Sally cipője, és neki a régi fekete ruhájában, fekete cipővel kell elmennie. Celia pedig olyan elégedetten mosolyog, mint a macska, amely tisztára nyalta a tejfölös bödönt. Megjegyzem, ezekkel az apró tolvajlásokkal - karperecek és pudriék - nem őt gyanúsítottam.

- Hanem kit?

Valerie vállat vont.

- Nem is tudom. Talán valamelyik takarítónőt.

- És a felszabdalt hátizsák?

- Volt ilyen? El is felejtettem. Nagyon értelmetlennek tűnik.

- Miss Hobhouse, ugye, maga régóta lakik itt?

- Hát, igen. Valószínűleg én vagyok itt legrégebben. Ez azt jelenti, hogy több mint két és fél éve.

- Tehát feltehetően többet tud erről a diákszálólóról, mint bárki más?

- Igen.

- Van-e valamilyen saját elképzelése Celia Austin haláláról? Hogy milyen indokból követhették el?

Valerie nemet intett. Arca most nagyon komoly volt.

- Nincs. Szörnyűség, hogy ez megtörténhetett. Nem tudok elképzelni senkit, aki a halálát kívánta volna. Bájos, ártalmatlan gyermek volt, épp akkor jegyezték el és...

- Igen. És? - ösztökélte a felügyelő.

- Elgondolkoztató, hogy nem ezért történt-e - mondta lassan Valerie. - Mert eljegyezték. Mert boldogság várt rá. De ez azt jelenti, nemde, hogy itt valaki - örült.

Kis borzongással ejtette ki a szót, és Sharpé felügyelő elgondolkozva nézett rá.

- Igaz - mondta -, az örültséget sem zárhatjuk ki teljesen. - Majd így folytatta: - Van-e valami elképzelése arról, hogy ki tette tönkre Elizabeth Johnston jegyzeteit és iratait?

- Nincs. Merő rosszindulatból tette, aki tette. Egyetlen másodpercig sem hiszem, hogy Celia elkövetett volna ilyesmit.

- Van-e ötlete, hogy ki lehetett az?

- Hát... van, de nem ésszerű.

- És mi az az ésszerűtlen ötlet?

- Felügyelő úr, csak nem kíváncsi egy pusztá gyanúra?

- Nagyon szeretném hallani a gyanúját. Én is pusztá feltételezésként kezelem, és ígérem, hogy köztünk marad.

- Valószínűleg nagyot tévedek, de az az érzésem, hogy Patrícia Lane műve volt.

- Valóban?! Nagyon meglepő. Nem gondoltam volna róla; Patrícia Lane kiegyensúlyozott, szeretetre méltó fiatal hölgynek tűnt.

- Nem állítom határozottan, hogy ő tette. Homályos sejtés csupán, hogy esetleg ő volt.

- Volt rá valami különleges oka?

- Patrícia nem szereti Fekete Böskét. Fekete Böske rendre megszégyenítette Patrícia imádott

Nigeljét, rendreutasította, amikor valami számár-
ságot mondott.

- úgy gondolja: valószínűbb, hogy Patrícia
Lane volt, mint maga Nigel?

- Ó, igen. Nigel nem vette volna a fáradságot,
és semmiképpen sem használja a saját, kedvenc
tintáját. Túl okos ahhoz. De Patrícia képes ilyen
ostobaságot elkövetni, és nem gondolja végig,
hogy ezzel éppen imádott Nigeljére tereli a gyanút.

- Lehetett más is, olyan, aki haragudott Nigel
Chapmanre, és rá akarta terelni a gyanút?

- Igen, ez is egy lehetőség.

- Ki nem kedveli Nigel Chapmant?

- Hát, például Jean Tomlinson. Len Bateson-
nal is örökké vitatkoznak.

- Miss Hobhouse, van-e elképzelése arról, hogy
hogyan adták be a morfiumot az áldozatnak?

- Rengeteget törtem rajta a fejem. Gondolom,
persze, a kávé volt a legkézenfekvőbb. Mindnyájan
ott nyüzsögtünk a társalgóban. Celia kávéja mel-
lette állt egy kisasztalon, mindig megvárta, amíg
majdnem teljesen kihűl. Gondolom, hogy bárki,
aki elég merész volt, beledobhatott egy tablettát
vagy valamit Celia csészéjébe, anélkül hogy észre-
vették volna, de nagy kockázatot vállalt vele. Úgy
értem, az ilyesmit nem nehéz észrevenni.

- A morfium nem tablettában volt - mondta a
felügyelő.

- Hát miben? Porban?

- Igen.

Valerie összevonta a szemöldökét.

- Így még nehezebb lehetett, nem?

- Kávé kívül beadhatták másban is?

- Lefekvés előtt Celia néha ivott egy pohár me-
leg tejet. Azonban nem gondolom, hogy aznap
este ivott volna.

- Le tudná-e írni pontosan, mi történt akkor este a társalgóban?

- Nos, mint mondtam, üldögéltünk, beszélgettünk, valaki bekapcsolta a rádiót. A fiúk többsége elment hazulról. Celia és Jean Tomlinson elég hamar felment aludni. Sally meg én jóval később; én leveleket írtam, Sally meg a jegyzeteit biflázta. Azt hiszem, én feküdtem le utoljára.

- Tehát egy teljesen szokványos este volt?

- Tökéletesen, felügyelő úr.

- Köszönöm, Miss Hobhouse. Lenne szíves beküldeni Miss Lane-t?

Patrícia Lane aggódónak látszott, de nem volt nyugtalan. A kérdésekből és feleletekből semmi új nem derült ki. Elizabeth Johnston jegyzeteit illetően Patrícia kijelentette: semmi kétség, hogy Celia követte el.

- De Celia nagyon hevesen tagadta.

- Ez csak természetes - mondta Patrícia. - Azt hiszem, elszégyellte magát. De nagyon jól összepasszol a többivel, nem?

- Tudja, Miss Lane, mi a furcsa ebben az ügyben? Hogy semmi sem passzol össze.

- Feltételezem - pirult el Patrícia -, hogy azt hiszi, Nigel tette tönkre Böske jegyzeteit. A tinta miatt. Teljes *képtelenség*. Ha ilyet akart volna tenni, Nigel nem a saját tintáját használja. Nem lenne olyan bolond. De egyébként sem tenne ilyesmit.

- Nigel és Miss Johnston nem mindig jöttek ki jól egymással, igaz?

- Böskének néha bosszantó a modora, de Nigel nemigen törődött vele. - Patrícia Lane izgatottan előrehajolt. - Szeretném, felügyelő úr, ha megértene egy-két dolgot. Már mint Nigel Chapmanról. Tudja, Nigel valójában önmaga legnagyobb

ellensége. Nem tagadom, hogy nagyon rossz a modora, az emberek ezért előítélettel viseltetnek iránta. Goromba és szarkasztikus, gúnyt űz az emberekből, feldühíti őket, ők meg a legrosszabbat gondolják róla. De valójában egész más, mint aminek mutatja magát. Az a szégyenlős, boldogtalan fajta, aki szeretné, ha szeretnék, de az ellentmondás kényszere miatt mást mond és tesz, mint amit valójában mondani vagy tenni akarna.

- Ah - mondta Sharpé felügyelő -, ez eléggé sajnálatos.

- Igaz, de valójában nem tehet róla. Szerencsétlen gyerekkorából fakad. Nigelnek nagyon boldogtalan gyerekkora volt. Az apja igen kemény és szigorú ember, sose értette meg a fiát, és a feleségével is nagyon mostohán bánt. Az anya halála után rettenetesen összevesztek, és Nigel elmeneült hazulról, az apja pedig közölte, hogy egyetlen pennyt sem ad neki, és boldoguljon, ahogy tud - az ő segítségével nélkül. Nigel azt válaszolta, hogy nem tart igényt segítségre, és akkor sem fogadná el, ha az apja felajánlaná. Anyja a végrendeletében hagyott rá némi pénzt; az apjának sose írt, sose találkozott vele. En persze azt gondolom, hogy bizonyos szempontból kár, hogy így történt, de nem kétséges, hogy az apja igen kellemetlen ember. Nem csoda, hogy Nigel ettől keseredett meg és ettől ilyen nehezen kezelhető. Anyja halála óta senki sem törődik vele. Egészsége nem tökéletes, noha elméje briliáns. Hátrányos helyzetben van, ezért nem tudja igazi valóját felmutatni.

Patrícia Lane elhallgatott. A hosszú, heves kitörés nyomán kipirult, lélegzete is akadozott. Sharpé felügyelő elgondolkozva nézegette. Sok ilyen Patrícia Lane-nel találkozott már. Szerelmes a fickóba - gondolta magában. - A fickó füttyül rá, de eltűri,

hogyan anyáskodjon vele. Az apa valószínűleg veszekedés, morcos öreg fiú, de merem állítani, hogy a tyúkeszű anyja rontotta el, a kényeztetésével csak szélesítette a szakadékot apa és fia között. Hány ilyen esetet láttam... Nigel Chapman vajon vonzódott-e egyáltalán Celia Austinhoz? Nem valószínű, de lehetséges. Ha így volt, ez Patrícia Lane keserű ellenérzését válthatta ki. Elegendőt-e ahhoz, hogy gyilkoljon? Biztosan nem - egyébként is, az a tény, hogy Colin McMabb eljegyezte Celiát, mindenképpen megszüntette ezt az indítékot. Elbocsátotta Patrícia Lane-t, és Jean Tomlinsont kérte.

Miss Tomlinson szigorú kinézetű fiatal nő volt; huszonhét éves, szőke, szabályos vonásokkal, szigorúan zárt ajkakkal. Leült, és fölényesen kérdezte:

- Igen, felügyelő úr? Mit óhajt tőlem?

- Tudna-e segíteni ennek a nagyon tragikus ügynek a kibogozásában?

- Megdöbrentő. Igazán nagyon megrázó - mondta Jean. - Éppen elég rémes volt, amikor azt hittük, hogy öngyilkosságot követett el, de most, hogy gyilkosságot feltételeznek... - Elhallgatott és szomorúan ingatta a fejét.

- Majdnem egészen biztosak vagyunk benne, hogy nem ő mérgezte meg magát - mondta Sharpé. - Maga tudja, honnan származik a mérég?

Jean bólintott.

- Ha jól értettem, a St. Catherine Kórházból, ahol dolgozott. De ez nem vall-e még inkább öngyilkosságra?

- Kétségtelenül ez volt a szándék.

- De Celián kívül ki más juthatott még hozzá?

- Nem kevesen, ha ez volt a szándékuk. Még maga is, Miss Tomlinson, ha úgy akarta volna

- No de felügyelő úr! - méltatlankodott élesen Jean.

- Miss Tomlinson, maga elég gyakran megfordult a gyógyszerárban, nem igaz?

- Igaz, Mildred Careyt kerestem fel. De természetesen álmomban sem jutott volna eszembe, hogy a mérekszékrennyel babráljak.

- De megtehetette volna?
- Semmi ilyet nem tehettem volna!
- ugyan már, Miss Tomlinson. Mondjuk, hogy a barátnője a kórházi adagokat állírja össze, a másik lány meg a bejáró betegeket szolgálja ki. Gyakran előfordul, hogy itt elől csak ketten tevékenykednek. Maga meg véletlenül elsétál a szoba közepén végighúzódó, gyógyszeres üvegekkel teli gondola mellett. Elcsen a szekrényből egy üveget, a zsebébe csúsztatja, és a két lány egyike sem vesz észre semmit.

- Kikérem magamnak. Ez... ez... botrányos gyanúsítás.

- De hiszen ez nem gyanúsítás, Miss Tomlinson. Ne értsen félre. Azt mondta: lehetetlenség ilyet tenni, s én azt próbálom bebizonyítani, hogy igenis lehetséges. Egy pillanatig sem gondolok arra, hogy meg is tette volna. Végül is - fűzte hozzá - miért tette volna?

- így van. Ha nem tudná, Celia barátja voltam.

- Egy csomó embert a barátai mérgeznek meg. Van egy bizonyos kérdés, amit néha fel kell tennünk magunknak: - Mikor nem barát egy barát?

- Soha nem volt nézeteltérésünk vagy hasonló. Nagyon szerettem.

- Volt-e oka rá, hogy feltételezze: ő volt a házi szarka?

- Egyáltalán nem. Soha életemben nem ért ekkora meglepetés. Mindig azt gondoltam, hogy Celia emelkedett erkölcsi alapokon áll. Álomban nem jutott eszembe, hogy ilyesmit művelhet.

- A kleptomániások természetesen nem tehetnek róla, igaz? - figyelte élesen Sharpé.

- Nem fogadom el ezt a nézetet. Régimódi felfogású vagyok. Szerintem a lopás az lopás.

- Tehát azt gondolja, hogy Celia azért lopott, mert azokat a holmikat el akarta tulajdonítani?

- Igen, azt.

- Tehát egyszerűen becsstelen volt?

- Attól tartok, igen.

- Ah! - mondta Sharpé felügyelő és a fejét rázta. — Ez nagyon szomorú.

- Igen, mindig szomorú, ha az ember úgy érzi, hogy csalódott valakiben.

- Értesülésem szerint felvetődött, hogy kihívják a rendőrséget.

- Igen. Szerintem az lett volna a helyes.

- Maga talán úgy gondolja, hogy mindenképpen ki kellett volna hívni a rendőrséget?

- Az lett volna a helyes. Tudja, nem hiszek abban, hogy futni kell hagyni a tettest.

- Merthogy kleptomániásnak nevezi magát, amikor valójában tolvaj. Így gondolja?

- Hát, többé-kevésbé, igen - így gondolom.

- Ehelyett minden jól végződött, és Miss Austin már készülhetett az esküvőre.

- Hát, persze Colin McNabb dolgain senki nem lepődik meg - mondta rosszindulatúan Jean Tomlinson. - Bizonyos vagyok benne, hogy ateista, istentagadó, gunyoros, kellemetlen fiatalember. Mindenkihez goromba. Véleményem szerint *kommunista!*

- Ah! - mondta Sharpé felügyelő. - Ez már nagy baj! - ingatta a fejét.

- Szerintem azért támogatta Celiát, mert semmi érzéke a tulajdon iránt. Valószínűleg azt gondolja, hogy mindenki elveheti azt, ami neki tetszik.

- Mindenesetre: Miss Austin mindent bevallott.

- Igen, azután, hogy rájöttek - mondta Jean élesen.

- Ki jött rá?

- Az a... hogyishiyjak... Poirot, aki idejött.
- De miből gondolja, Miss Tomlinson, hogy épp őt gyanúsította? Nem mondta ki. Csak azt tanácsolta, hogy értesítsék a rendőrséget.
- A magánnyomozó bizonyára érzékeltette velem, hogy tudja. Celia nyilvánvalóan rájött, hogy vége a komédiának, és rohant vallomást tenni.
- És mi van az Elizabeth Johnston jegyzeteire öntött tintával? Azt is bevallotta?
- Igazán nem tudom. Feltételezem, hogy igen.
- Helytelenül feltételezi. A leghevesebben cáfolta, hogy köze lett volna hozzá.
- Lehet, hogy így van. Valóban nem tűnik nagyon valószínűnek.
- Valószínűbb, hogy Nigel Chapman tette?
- Róla se hiszem el. Sokkal valószínűbb, hogy Mr. Akibombo volt.
- Valóban? Miért tette volna?
- Féltékenységből. Ezek a színés bőrűek mind nagyon féltékenyek egymásra, és nagyon hisztériások.
- Érdekes megállapítás, Miss Tomlinson. Mikor látta utoljára Celia Austint?
- Péntek este, vacsora után.
- Ki ment hamarabb lefeküdni, maga vagy ő?
- Én.
- A társalgóból való távozás után nem ment be Celia szobájába és nem is látta többé?
- Nem.
- És nincs fogalma, hogy ki csempészhette Celia kávéjába morfiumot, ha ugyan így mérgezték meg?
- Fogalmam sincs.
- Nem látott-e morfiumot valahol a házban, vagy valakinek a szobájában?
- Nem. Nem, nem hiszem...

- Nem hiszi? Mit ért ezen, Miss Tomlinson?
- Hát, csak úgy eltűnődtem. Tudja, itt volt az az ostoba fogadás.

- Miféle fogadás?

- Két vagy három fiú vitatkozott...

- Min vitatkoztak?

- A gyilkosság különböző módozatain. Főleg a mérgezésen.

- Ki vett részt a vitában?

- Azt hiszem, Colin és Nigel kezdte, aztán bekapcsolódott Len Bateson, és Patrícia is ott volt.

- Vissza tud-e emlékezni, a lehető legpontosabban, hogy mi hangzott el és hogyan zajlott a vita?

Jean Tomlinson néhány pillanatig gondolkodott.

- Azt hiszem, úgy indult, hogy a méreggel végrehajtott gyilkosságon kezdtek vitatkozni, mondván, hogy a nehézséget a méreg megszerzése jelenti, és hogy a gyilkost általában vagy a méreg vásárlásánál, vagy megszerzésénél rajtakapják, de Nigel azt mondta, hogy ez nem szükségszerű. Kifejtette, hogy három különböző módját is tudja a beszerzésnek, amire soha senki nem jön rá. Len Bateson azt mondta, hogy Nigel csak blöfföl. Nigel azt mondta, nem, és hajlandó be is bizonyítani. Pat természetesen Nigelnek adott igazat; azt állította, hogy akár Len, akár Colin bármikor szerezhet mérget a kórházból, csakúgy, mint Celia. És Nigel azt mondta, hogy egyáltalán nem erre gondolt. Azt állította, hogy ha Celia vinne el bármit a < lyógyszertárból, észrevennék. Előbb-utóbb keresnek, és rájönnének, hogy eltűnt. És Pat azt mondta, akkor nem, ha kiürítené az üveget és valamilyen más anyagot tenne bele. Colin nevetett és azt mondta, hogy ez esetben igen súlyos panaszok 11 ICI ülnének fel egyik vagy másik páciensnél. De

Nigel azt mondta, hogy ő természetesen nem ilyen speciális lehetőségre gondolt. Azt állította, hogy ő maga, aki tulajdonképpen sem orvosként, sem gyógyszerészként nem juthatna hozzá, vígan szerezhetne három különböző mérget, három különböző módszerrel. - Na és mik lennének azok a módszerek? - kérdezte Len Bateson. - Most nem árulom el - mondta Nigel -, de hajlandó vagyok fogadást kötni, hogy három héten belül három halálos mérget teszek ide az asztalra - és Len Bateson azt mondta: öt fontban fogad velem, hogy nem tudja megcsinálni.

- És? - kérdezte Sharpé felügyelő, amikor Jean elhallgatott.

- És egy darabig nem történt semmi, majd egyik este a társalgóban megszólalt Nigel: - Ide süssetek, betartottam a szavam - és háromféle dolgot dobott az asztalra. Egy tubus szkopolamin, egy üveg digitális tinktúrát és egy kis üveg-cse morfintartarátot.

A felügyelő felkapta a fejét:

- Morfintartarátot. Volt rajta címke?

- Igen, a St. Catherine Kórház címkéje. Erre természetesen felfigyeltem.

- És a többin?

- Azokon nem láttam. De azt hiszem, nem kórházi készletből származtak.

- Mi történt azután?

- Folyt a duma és a szövegelés, és Len Bateson azt mondta: - ugyan már, ha gyilkosságot követnél el, nagyon hamar elkapnának, és Nigel azt mondta: - Egyáltalán nem. Laikus vagyok, nincs kapcsolatom sem klinikával, sem kórházzal, egy pillanatig sem hoznának összefüggésbe ezekkel. Nem is patikában vásároltam - és Colin McNabb kivette a pipáját a foga közül és azt mondta: -

Nem, biztos, hogy nem. Nincs olyan gyógyszerész, aki ezt a három mérget orvosi recept nélkül kiszolgáltatná. - Egy darabig még vitatkoztak, de a végén Len elismerte, hogy veszített és hajlandó fizetni. Azt mondta: - Pillanatnyilag nincs elég pénzem, de nem kétséges, hogy Nigel bebizonyította: igaza van, majd hozzátette: - Mit csináljunk ezzel a bűnös zsákmánnyal? - Nigel vigyorgott és azt mondta, legjobb lenne megszabadulni tőlük, mielőtt valamilyen baleset történne, ezért kiürítették az üvegcséket, és a tablettákat meg a port a tűzbe dobták, a digitális tinktúrát pedig a WC-be öntötték.

- És mi történt az üvegekkel?

- Nem tudom... Gondolom, a papírkosárba dobták.

- De a mérget magát megsemmisítették?

- Igen. Ebben biztos vagyok. Saját szememmel láttam.

- És mindez mikor zajlott?

- Azt hiszem, körülbelül két hete.

- Értem. Köszönöm, Miss Tomlinson.

Jean habozott, szemmel láthatóan még akart valamit hallani.

- Gondolja, hogy fontos lehet?

- Talán. Nem lehet tudni.

Sharpé felügyelő pár percig töprengett. Majd ismét Nigel Chapmant hívatta.

- Miss Jean Tomlinson igen érdekes bejelentést tett az imént - közölte.

- Ah! A drága Jean ezúttal milyen mérget kevert? És vajon kinek szánta? Nekem?

- Méregről beszélt, igen, méghozzá magával kapcsolatban, Mr. Chapman.

- Méreg meg én? Mi a fene?

- Tagadja-e, hogy néhány héttel ezelőtt fogadást kötött Mr. Batesonnal arra vonatkozóan,

hogy úgy tud méreghez jutni, hogy nem jönnek rá: maga tette?

- Ja, az - Nigel hirtelen felélénkült. - Igen, hát persze! Fura, hogy ez eszembe se jutott. Nem is emlékeztem rá, hogy Jean is ott volt. De csak nem tulajdonít ennek valami jelentőséget?

- Hát, sose lehet tudni. A fogadás tényét tehát beismeri?

- Ó, igen, vitatkoztunk róla. Colin és Len nagyon fölényes és határozott volt, ezért kijelentettem, hogy egy adag méreghez némi találékony-sággal bárki hozzájuthat. Azt is kifejtettem, hogy három különböző módját is ismerem, és ezt be is fogom bizonyítani.

- És azután hozzá is fogott?

- Hozzá is fogtam, felügyelő úr.

- És mi volt az a három módszer, Mr. Chapman? Nigel kicsit oldalra billentette a fejét.

- Elvárja tőlem, hogy gyanúba keverjem magam? Nem kellene figyelmeztetnie a jogaimra?

- Annak még nem jött el az ideje, de szükségte-len, hogy - ahogy maga fogalmaz - gyanúba keverje magát. Ha akarja, a további kérdéseimre megtagadhatja a választ.

- Nem tudom, hogy meg akarom-e tagadni. - Nigel egy-két pillanatig töprengett, ajka körül halvány mosoly játszadozott. - Amit tettem, természetesen törvényellenes volt. Ha úgy tetszik, síttre vághat érte. Viszont gyilkossági ügyben nyomoz, s ha ennek bármi köze lehet szegény kis Celia halálához, azt hiszem, jó lenne, ha kitálalnék.

- Kétségtelenül ez lenne a legokosabb.

- Helyes. Akkor elmondom.

- Mi volt az a három módszer?

- Nos - dőlt hátra Nigel -, az ember mindig olvas az újságban olyan esetekről, amikor veszé-

lyes gyógyszer vész el egy-egy orvos kocsijából. Az olvasókat figyelmeztetni szokták erre, nem igaz?

- De igen.

- Nos, bennem felötlött, hogy az egyik legegyszerűbb módszer vidékre menni, követni egy házi-orvos kocsiját, és adandó alkalommal kinyitni a kocsit, belenézni az orvos táskájába, és kivenni a kívánt szert. Tudja, ezekben a vidéki körzetekben az orvos nem mindig viszi magával a táskáját; attól függ, melyik betegét látogatja.

- És?

- Ennyi az egész. Ez volt az első számú módszer. Három orvost kellett követnem, amíg egy megfelelően gondatlanra találtam. Amikor ráleltem, rém egyszerű volt. A kocsit egy tanyaház előtt hagyta, meglehetősen elhagyatott helyen. Kinyitottam az ajtót, benéztem a táskába, kivettem egy tubus szkopolamint és kész.

- Ah! és a kettes számú módszer?

- Ami azt illeti, ebbe egy kicsit bele kellett keverni a drága Celiát is. Tökéletesen gyanútlan volt. Mondtam már magának, hogy ostoba lány volt, fogalma sem volt, hogy én mit csinálok. Beszéltem neki kicsit az orvosi receptek latin halandzsájáról, és megkértem, hogy írjon egy receptet digitálisra, ahogy egy orvos írná. Teljesen gyanútlanul megtette. Ezután nem maradt más hátra, mint kiszúrni a szaknévsorból egy London valamelyik távoli kerületében lakó orvost, aláírni nevének kezdőbetűit és némileg olvashatatlan aláírását, utána bevitettem egy olyan belvárosi gyógyszerészhez, aki feltehetőleg nem ismerhette ennek az orvosnak az aláírását, és minden további nélkül kiváltottam a receptet.

- Nagyon ügyes - mondta szárazon Sharpé felügyelő.

- ügye, most gyanúba kevertem magam? Halom a hangján.

- És a hármas számú módszer?

Migel nem válaszolt azonnal. Majd azt mondta:

- Ide figyeljen! Mibe akar berántani?

- Be nem zárt kocsiból orvosságot kiszedni: tolvajlás. Recept hamisítása...

Migel félbeszakította.

- De ez nem volt valódi hamisítás, ügy értem, hogy nem jutottam vele pénzhez, és egyetlen valóban létező orvos aláírását nem utánoztam. Ha egy receptet állítok ki és ráírom, hogy H. R. James, nem állíthatja, hogy egy bizonyos Dr. James nevét hamisítottam, nem igaz? - Kényszeredett mosolylyal folytatta. - Érti, hogy mire gondolok? Veszélyes dolgot kockáztatok. Ha ki akarja törni a nyakam - nos -, benne vagyok. Viszont, ha...

- Igen, Mr. Chapman, mi ez a „viszont, ha”?

Migel szenvedélyesen kitört:

- Mem szeretem a gyilkosságot. Förtelmes, bestiális dolognak tartom. Szegény kis nyavalyás Celia nem érdemelte meg, hogy meggyilkolják. Segíteni akarok. De segítség-e, ha az én kis kihágásaimat elmondom?

- A rendőrségnek meglehetősen széles a mozgástere. Ők döntik el, hogy bizonyos tettek felelőtlen, könnyelmű tréfának minősülnek vagy sem. Én elfogadom a maga ígését, hogy segíteni fog a lány meggyilkolásának felderítésében. Most kérem, folytassa: meséljen a hármas számú módszerről.

- Most érkezünk a dolog velejéhez. Egy kicsit kockázatosabb volt, mint a másik kettő, ugyanakkor sokkal kacifántosabb azoknál. Tudja, egyszer vagy kétszer meglátogattam Celiát a gyógyszertárban. Ismertem a terepet...

- Szóval, elcsente az üveget a szekrényből?
- Nem, nem, nem ilyen egyszerűen. Az én félfőgásom szerint az nem lett volna *fair*. Mellesleg, ha *igazi* gyilkosság lett volna - azaz, ha gyilkossági szándékkal loptam volna el -, valakinek valószínűleg eszébe jutott volna, hogy ott jártam. Valójában körülbelül fél évig nem vetődtem el arra. Viszont tudtam, hogy Celia meg egy társa negyed tizenkettőkor hátra szokott menni az úgynevezett „tízóráira”, vagyis egy csésze kávéra meg egy süteményre. A lányok felváltva, kettesével szoktak menni. Aznap egy új, nemrég belépett lány volt elől, akiről biztosan tudtam, hogy nem ismer látásból. Tehát a következőt csináltam. Fehér köpenyben, sztetoszkóppal a nyakamban ballagtam be a gyógyszerárba. Az új lány volt csak ott, a bejáró betegek ablakánál tevékenykedett. Végigsétáltam, amikor a mérekszekrényhez értem, kiszedtem egy üveget, az elválasztó korlátig ballagtam és megkérdeztem a lánytól: - Milyen erősségű adrenalint tartanak?
- Megmondta, én bólintottam, majd megkérdeztem, tudna-e Veganint adni, mert szörnyen másnapos vagyok. Két tablettát adott, lenyeltem és kisétáltam. Halvány gyanúja sem támadhatott, hogy nem vagyok kórházi orvos vagy orvostanhallgató. Gyerekjáték volt. Celia meg se tudta, hogy ott jártam.

- Honnan szedte a sztetoszkópot? - kérdezte kíváncsian Sharpé felügyelő.

Nigel elvigyorodott.

- Len Batesontól csórtam.
- Ebből a házból?
- Igen.
- Szóval, ez magyarázza a sztetoszkóp eltűnését. Nem Celia tette.

- Az ég szerelmére, dehogyan ő! Elképzelni se tudom, hogy egy kleptomániás sztetoszkópot lopna. Maga igen?

- utána mit csinált vele?

- Bevágtam a zaciba - válaszolta Nigel bűnbánóan.

- Nem volt ez igazságtalan eljárás Batesonnal szemben?

- De igen, nagyon igazságtalan volt. De nem szólhattam neki róla, mert akkor meg kellett volna magyarázni a módszereimet, és az nem állt szándékomban. Nem sokkal később azonban elvittem mulatni, és nagyvonalúan megvendégeltem - fizette hozzá vidáman.

- Maga egy nagyon felelőtlen fiatalember - mondta Sharp felügyelő.

- Látnia kellett volna az arcukat - vigyorgott szélesen Nigel -, amikor az asztalra dobtam azt a három halálos mérget, és elmeséltem, hogyan jutottam hozzá anélkül, hogy bárki engem gyanúsíthatna.

- Tehát azt akarja mondani, hogy háromféleképpen megmérgezhetne bárkit, három különböző méreggel, és a szálak nem vezetnének magához.

- Így van - bólintott Nigel -, és az adott körülmények között nem nagyon kellemes ezt beismerni. De a helyzet az, hogy a mérgeket két héttel ezelőtt, vagy még régebben, megsemmisítettük.

- Ezt csak gondolja, Mr. Chapman, de lehet, hogy valójában nem így volt.

Nigel rábámult. - Hogy érti ezt?

- Mennyi ideig voltak a mérgek a maga birtokában?

Nigel mérlegelt.

- Hát, a szkopolamin úgy tíz napig. A morfintartárát körülbelül négy napig. A digitális tinkturát aznap délután szereztem.

- És hol tartotta ezeket a halálos mérgeket?

- A komódom fiókjában, hátul a zoknik alatt.

- Tudta-e valaki, hogy ott vannak?

- Nem. Nem. Biztos, hogy nem tudta.

Sharpé felügyelő némi habozást érzett Nigel hangjában, de pillanatnyilag nem akarta erőltetni a kérdést.

- Elmondta-e bárkinek, hogy mire készül? Beszélt-e a módszereiről? Arról, hogy hogyan akarja megszerezni?

- Nem. Legalábbis... nem, nem beszéltem.

- Mr. Chapman, azt mondta, hogy „legalábbis”.

- Hát, valójában nem beszéltem. Ami azt illeti, el akartam mesélni Patrícianak, de azután azt gondoltam, hogy nem helyeselné. Pat nagyon szigorú, ezért füllentettem neki.

- Tehát nem mondta el, hogy lopott az orvos kocsijából, nem mesélt a hamisított receptről vagy a kórházból lopott morfiumról?

- utólag elmondtam a digitális tinkturát, a receptírást, és hogy szereztem egy üveggel a patikából, meg hogy orvosnak álcáztam magam a kórházban. Sajnos egyáltalán nem tartotta viccesnek. A kocsiból való lopásról nem meséltem, mert félttem, hogy dührohamot kap.

- Elmondta neki, hogy a fogadás megnyerése után megsemmisíti a mérgeket?

- Igen. Rettentően izgult és ideges volt. Gyötörni kezdett, hogy vigyem vissza a dolgokat.

- Magában fel sem merült a gondolat?

- Az ég szerelmére, dehogy! Végzetes lett volna; bajba kerülhettem volna. Nem, mi hárman egyszerűen a tűzbe dobtuk a porokat és tablettá-

kat, a folyadékot meg a WC-be öntöttük és kész. Senkinek nem esett baja.

- Mondja maga. De könnyen lehet, hogy valakinek igenis baja esett.

- Hogy eshetett, ha - ahogy mondtam - megsemmisítettük?

- Mr. Chapman, fél sem merült magában, hogy valaki megláthatta, hogy hová rakta el, vagy talán megtalálta, és az a valaki kiüríthette a morfiomos üvegcset és valami mást tett belé?

- Az ég szerelmére, nem! - Nigelnék leesett az álla. - Ilyenre sosem gondoltam. Nem is hiszem.

- De fennáll a lehetősége.

- De hát senki sem tudhatott róla.

- Merem állítani - mondta szárazon a felügyelő -, hogy egy efféle helyen sokkal több minden kitudódhat, mint amit az ember lehetségesnek vél.

- Szaglászásra gondol?

- Igen.

- Lehet, hogy igaza van.

- Normális körülmények között melyik diák léphet be a szobájába a nap bármely szakában?

- Len Batesonnal együtt lakom, és a legtöbb fiú akár egész nap ki-be járhat. A lányok persze nem. A mi lakrészünk hálósobáiba nem tehetik be a lábukat. Az illem így írja elő. A szűzies élet.

- Szóval, nem lehet, de gondolom, megtehetik?

- *Akárki* megteheti. Napközben. Délután például, amikor senki sincs otthon.

- Miss Lane bejár-e a maga szobájába?

- Felügyelő úr, remélem, hogy a szavai mögött nem rejlik gyanúsítás. Pat bejön néha, hogy visszahozza a zoknit, amit megstoppolt nekem. Semmi másért.

Sharpé felügyelő előrehajolva mondta:

- Mr. Chapman, felfogta-e, hogy az a személy, aki az üvegcséből legkönnyebben kivethette a mérget és valami mással helyettesíthette, az saját maga volt?

Nigel kemény, elkínzott arccal nézett fel.

- Igen. Másfél perccel ezelőtt jöttem rá. Pontosan ezt tehettem volna. De az égvilágon semmi okom nem volt rá, hogy azt a lányt eltegyem az útból, és nem is én követtem el. Mindazonáltal így állunk - a kérdés az, hogy hisz-e nekem.

A fogadás és a mérgek megsemmisítésének történetét Len Bateson és Colin McNabb is megerősítette. Len távozása után Sharpé felügyelő visszatartotta Colint.

- Mr. McNabb, nem szeretnék a szükségesnél nagyobb fájdalmat okozni magának. Tudom, mit jelenthet, hogy az eljegyzés éjszakáján megmérgezték a menyasszonyát.

- Szükségtelen ezt a szempontot figyelembe venni - mondta rezzenetlen arccal Colin McNabb.

- Ne fárassza magát az én vigasztalásommal. Tegye csak fel azokat a kérdéseket, amelyekről úgy gondolja, hogy hasznosak lehetnek.

- Határozott véleménye volt, hogy Celia Austin viselkedése pszichológiai eredetű?

- Semmi kétség. Ha akarja, felvázolom az elméletét...

- Nem, nem - mondta gyorsan Sharpé felügyelő. - Magának, mint pszichológiában járatos diáknak, elhiszem.

- Celiának fölöttébb szerencsétlen gyermekokra volt, ami érzelmileg annyira leblokkolta...

- Így van, így van. - Sharpé felügyelő kétségbeesetten próbált kibújni az alól, hogy egy újabb boldogtalan gyerekkorról szóló mesét meghallgasson. Nigel története mára épp elég volt.

- Hosszabb ideje vonzódott hozzá?

- Nem pontosan így volt - mérlegelte lelkiismeretesen a választ Colin. - Az ilyesmi meglepően

hirtelen támad. Nem kétséges, hogy tudat alatt vonzódtam *hozzá*, de tudatosan nem voltam tisztában vele. És minthogy nem volt szándékomban fiatalon nősülni, nem kétséges, hogy a tudatom jelentős ellenállást fejtett ki.

- Igen. Értem. Celia Austint boldoggá tette az eljegyzés? ügy értem, nem voltak kételyei? Nem volt bizonytalan? Nem érezte, hogy még valamit el kellene mondania magának?

- Mindent őszintén bevallott. Semmi nem maradt, ami aggasztotta volna.

- És mikorra tervezték az esküvőt?

- Egy ideig még nem. Pillanatnyilag nem vagyok abban a helyzetben, hogy eltartsak egy feleséget.

- Celiának voltak-e itt ellenségei; bárki, aki nem kedvelte?

- Alig hiszem. Nagyon sokat gondolkodtam ezen. Celiát igencsak kedvelték. Az a véleményem, hogy egyáltalán nem személyes ügy volt, ami a végzetét okozta.

- Mit ért azon, hogy „személyes ügy”?

- Pillanatnyilag nem szeretném pontosabban körülírni. Homályos elképzelés csupán, magam sem látom tisztán.

A felügyelő nem tudott többet kihúzni belőle.

A két utolsó kihallgatásra váró diák Sally Finch és Elizabeth Johnston volt. A felügyelő először Sally Finchet kérte.

Sally vonzó lány volt, dús, vörös hajjal, élénk, okos szemekkel. A rutinkérdések megválaszolása után hirtelen ő vette át az irányítást.

- Tudja, mit szeretnék, felügyelő úr? Szeretném elmondani, hogy mit gondolok. Én, személyesen. Valami nincs rendben ebben a házban - nagyon nincs rendben. Ebben biztos vagyok.

- Miss Finch, úgy érti, hogy fél valamitől?
Sally bólintott.

- Igen, félek. Van itt valami vagy valaki, ami vagy aki nagyon kegyetlen. Az egész hely - hogy is mondjam? - nem az, aminek látszik. Nem, nem, felügyelő úr, nem kommunistákra gondolk. Látom az ajkán, hogy majdnem ezt mondta ki. Nem kommunistákra gondolok. Lehet, hogy nem is bűnözőkre. Nem tudom. De fogadni mernék bármibe, hogy az a förtelmes öregasszony mindenről tud.

- Miféle öregasszony? Csak nem Mrs. Hubbard?

- Nem. Nem Hubbard Mama. Ő egy drága teremtés. Az öreg Nicoletisre gondolok. Az öreg anyafarkasra.

- Nagyon érdekes, Miss Finch. Nem tudná háttározottabban megfogalmazni? Már mint Mrs. Nicoletist illetően.

Sally a fejét rázta.

- Nem. Éppen ez az. Csak annyit tudok, hogy ha elmegy mellettem, a hideg futkároz a hátamon. Furcsa dolgok történnek itt, felügyelő úr.

- Szeretném, ha egy kicsit világosabban fogalmazna.

- Én is szeretném. Azt hiszi, hogy képzelődöm, ugye? Lehet, de mások is érzik. Akibombo is. Meg van ijedve. Azt hiszem, Fekete Böske is érzi, de nem hajlandó bevallani. És az az érzésem, Celia is tudott róla valamit.

- Miről tudott valamit?

- Éppen ez az. Miről? De egyet-mást elpötyögött, utolsó nap. Arról, hogy mindent tisztázni kell. Ő bevallotta az ő részét abból, ami itt folyik, de homályosan célzott arra, hogy vannak más dolgok, amikről tud, és szeretné, ha azok is tisztázód-

nának. Azt hiszem, tudott valamit valakiről. Ezért ölték meg.

- De ha ennyire komoly volt...

Sally félbeszakította.

- Merem állítani, hogy fogalma sem volt, mennyire komoly. Tudja, nem volt valami okos - mondhatnám, meglehetősen ostobácska volt. Rájött valamire, de fogalma sem volt, hogy az a valami mennyire veszélyes. Mindenesetre, ez a gyanúm - nem tudom, mennyit ér.

- Ertem. Köszönöm... Szóval, tegnap este vacsora után látta utoljára a társalgóban Celia Austint. Így van?

- Így. Azazhogy azután is láttam.

- Azután? Hol? A szobájában?

- Nem. Mikor elindultam lefeküdni és kiléptem a társalgóból, Celia akkor ment ki a kapun.

- Kiment a kapun? úgy érti: elhagyta a házat?

- Igen.

- Meglepő. Ezt senki más nem mondta.

- Azt hiszem, nem is tudták. Nyilvánvalóan jó éjszakát kívánt, mintha aludni menne, s ha nem láttam volna, én is azt hinném, hogy lefeküdt.

- Jóllehet felment az emeletre, kabátot vett és kiment a házból. így történt?

Sally bólintott.

- Azt hiszem, találkozni akart valakivel.

- Értem. Külső taggal. Vagy lehetett egy itt lakó diák?

- Az a gyanúm, hogy egy itt lakó volt. Az a helyzet, hogy ha kettesben akart beszélgetni valakivel, itt a házban nem nagyon tehette meg. Valaki azt javasolhatta, hogy menjen ki, és odakint találkozzanak valahol.

- Van valami fogalma arról, hogy mikor térhetett vissza?

- Halvány fogalmam sincs.
- Geronimo, a szolga, tudhatná?
- Csak akkor, ha tizenegy után jött haza, mert akkor zárja be a kaput. Addig az időpontig a saját kulcsával bárki bejöhet.
- Pontosán hány óra lehetett, amikor Celia kiment?
- Hát, úgy tíz óra körül. Talán néhány perccel később.
- Értem. Köszönöm a segítségét, Miss Finch. Elizabeth Johnston volt az utolsó delikvens. A felügyelőt azonnal megragadta a lány higgadt értelme. Intelligens határozottsággal válaszolt a kérdésekre, és mindig kivárta a következőt.
- Celia Austin - mondta a felügyelő - hevesen tiltakozott, amikor felmerült, hogy ő tette volna tönkre a maga jegyzeteit. Hitt neki?
- Nem hiszem, hogy Celia tette volna. Nem.
- Nem sejti, hogy ki tette?
- A kézenfekvő válasz Nigel Chapman lenne. De ez túlságosan is kézenfekvő. Nigel intelligens. Nem használná a saját tintáját.
- És ha nem Nigel, akkor kicsoda?
- Erre nehéz válaszolni. De azt gondolom, hogy Celia tudta, vagy legalábbis sejtette, hogy ki a tettes.
- Megmondta magának?
- Nem ilyen nyíltan; de aznap este, amikor meghalt, vacsora előtt bejött a szobámba. Azért jött, hogy közölje: a lopásokért ugyan ő a felelős, de a munkámat nem ő tette tönkre. Biztosítottam, hogy hiszek neki. Megkérdeztem, tudja-e, hogy ki követte el.
- És mit mondott?
- Azt mondta, hogy - Elizabeth egy pillanatig elhallgatott, összeszedte a gondolatait, hogy pon-

tos választ tudjon adni -, azt mondta, hogy: *Nem vagyok teljesen biztos benne, mert nem tudom, miért... lehet, hogy tévedés volt, vagy véletlen baleset... abban viszont biztos vagyok, hogy aki tette, nagyon sajnálja és szeretné bevallani* *Vannak dolgok, amiket nem értek, mint a villanykörte, aznap, amikor a rendőrség itt járt.*

Sharpé félbeszakította.

- Mi ez az ügy a rendőrséggel és a villanykörte-kkel?

- Fogalmam sincs. Celia mindössze annyit mondott: „Nem én csavartam ki.” - Majd azt mondta: „Nem tudom, van-e köze az útlevéhez?” Mre én megkérdeztem: - Milyen útlevéről beszélsz? - És azt válaszolta: „Az hiszem, valaki hamis útlevével él itt.”

A felügyelő egy-két percig hallgatott.

Végre kezd homályosan kibontakozni valami. Egy útlevél...

- Mit mondott még? - kérdezte.

- Más semmit. Illetve csak annyit: *Mindenesetre holnap többet tudok majd róla.*

- Ezt mondta? Hogy holnap majd többet tud róla? Miss Johnston, ez egy rendkívül figyelemre-méltó megjegyzés.

- Így igaz.

A felügyelő ismét hallgatott és töprengett.

Egy útlevél... rendőrségi kiszállás... Mielőtt a Hickory Roadra jött volna, alaposan átnézte a diákszállás dosszióját. A külföldi diákok szállásait rendszeresen megfigyelik. A Hickory Road 26. minősítése jó. Néhány jelentéktelen apróság fordult csak elő: a sheffieldi rendőrség körözést adott ki egy nyugat-afrikai diák ellen, aki egy nőt futtatott; a nevezett személy néhány napig a Hickory Roadon lakott, majd továbbállt, idővel be-

gyűjtötték és hazazsuppolták. Egy másik alkalommal meg minden diákszallót és penziót végigfésültek: azt az eurázsiait kereste a rendőrség, aki belekeveredett egy Cambridge melletti kocsmáros feleségének meggyilkolásába. Az ügy tisztázódott: a fiatalember besétált a hulli rendőrségre és feladta magát. Felforgató röpcédulákat terjesztő diák után is érdeklődtek. Mindezek az események azonban jóval korábban zajlottak, és valószínűleg semmi közük Celia Austin halálához.

Sharpé sóhajtott, felnézett és látta, hogy Elizabeth Johnston sötét, okos szemmel figyeli őt.

Hirtelen sugallatra megkérdezte: - Mondja, Miss Johnston, volt-e valaha olyan érzése, olyan benyomása, hogy ebben a házban valami nem stimmel?

Elizabeth meglepődött.

- Hogyhogy nem stimmel?

- Nem igazán tudom. Arra gondolok, amit Miss Sally Finch mondott nekem.

- Ó! Sally Finch!

Olyan hangsúllyal mondta, amit a felügyelő nem nagyon tudott hová tenni. Kíváncsian folytatta:

- Nekem úgy tűnt, hogy Miss Finch jó megfigyelő, okos és gyakorlatias. Makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy valami furcsa van ebben a házban, jóllehet nem tudta pontosan meghatározni, mi az.

Elizabeth élesen mondta:

- Ez az ő amerikai gondolkodásmódja. Ezek az amerikaiak mind egyformák, idegesek, nyugtalanok, mindenféle ostobaságra gyanakszanak. Nézze meg, mekkora hülyét csinálnak magukból a boszorkányüldözésükkel, hisztérikus kémkedési mániájukkal, a kommunizmustól való rettegésükkel. Sally Finch tipikus példa.

A felügyelő egyre nagyobb érdeklődéssel figyelt. Elizabeth tehát nem kedveli Sallyt. Miért? Mert amerikai? Vagy Elizabeth pusztán azért nem kedveli az amerikaiakat, mert Sally is az, és megvan rá az oka, hogy ezt a vonzó vörös nőt utálja? Talán egyszerűen női féltékenység?

Olyan megközelítési móddal próbálkozott, amit nemegyszer hasznosnak vélt. Behízelgőn ezt mondta:

- Bizonyára érzékeli, Miss Johnston, hogy egy effajta intézményben igen eltérő az intelligenciaszint. Némelyeket - a többséget - csak a tényekről kérdezzük. De ha olyan valakire bukkanunk, aki nagyon intelligens...

Elhallgatott. A megállapítás hízelgő volt. Vajon reagál-e rá?

Rövid szünet után reagált.

- Azt hiszem, értem, hogy mire gondol. Az intelligenciaszint, ahogy mondja, nem nagyon magas. Nigel Chapman gyorsan kapcsol ugyan, de értelme sekélyes. Leonard Bateson magológép - semmi több. Valerie Hobhouse eszes, de kispolgár, és túl lusta ahhoz, hogy az elméjét valami érdemleges dolog szolgálatába állítsa. Magának egy független, gyakorlott elmére van szüksége.

- Olyanra, mint a magáé, Miss Johnston.

Nem tiltakozott a bók ellen. A felügyelő érdeklődve állapította meg, hogy a szerény, kellemes modor mögött egy olyan fiatal nő húzódik meg, aki saját kvalitásait pökhendi módon nagyra becsüli.

- Hajlok rá, hogy egyetértsek társai megítélésében. Chapman okos, de gyermeteg. Valerie Hobhouse eszes, de blazírt. Magának, mint mondja, helyén van az esze. Ezért tudnám értékelni a véleményét - egy erőteljes, független elme véleményét.

Egy pillanatig attól tartott, hogy túllőtt a célon, de kár volt aggódnia.

- Semmi baj nincs ezzel a hellyel, felügyelő. Ne hallgasson Sally Finchre. Ez egy tisztességes, jól vezetett diákszállás. Biztos vagyok, hogy nyomát se találja bármiféle felforgató tevékenységnek.

Sharpé felügyelő kissé meglepődött.

- Valójában nem felforgató tevékenységre gondoltam.

- Ó, értem. - A lány kissé meghökkent. - Azzal hoztam összefüggésbe, amit Celia mondott egy útleveletről. De részrehajlás nélkül szemlélve, minden bizonyítékot mérlegelve, majdnem biztosra veszem, hogy Celia halála, hogy úgy mondjam, magánügy volt - talán valamilyen szexuális bonyodalom. Semmi köze a diákszállóhoz, vagy bármihez, ami „itt folyik”. Biztos vagyok benne, hogy semmi sem folyik itt. Minthogy igen jó megfigyelő vagyok, minden bizonnyal észrevenném, ha valami történne.

- Értem. Köszönöm, Miss Johnston. Nagyon kedves és segítőkész volt.

Elizabeth Johnston kiment. Sharpé felügyelő hosszan bámulta a csukott ajtót, és Cobb őrmesternek kétszer is szólania kellett, mire Sharpé felfigyelt.

- Mi van?

- Azt mondtam, uram, hogy befejeztük.

- Igen, és mire jutottunk? Majdnem semmire. De mondok valamit, Cobb. Holnap házkutatási paranccsal jövök vissza. Most nyájasan elbúcsúzunk, és azt fogják hinni, hogy végeztünk. *Itt valami sötét dolog folyik.* Holnap felforgatjuk a házat - nem lesz könnyű, mert igazából nem tudjuk, mit keresünk, de felcsillant a remény, hogy talállok valamit, ami nyomra vezethet. Ez a lány, aki most ment ki, nagyon érdekes egyéniség. Olyan önhitt, mint Napóleon, és erős a gyanúm, hogy tud valamit.

I.

Hercule Poirot épp levelet diktált, amikor a mondat közepén egyszer csak megállt. Miss Lemon kérdően nézett fel.

- Igen, M. Poirot?

- Elkalandoztak a gondolataim. - Poirot legyintett: - Ez a levél végül is nem olyan fontos. Miss Lemon, legyen olyan kedves és hívja fel a nővérét. Beszélni akarok vele.

- Igenis, M. Poirot.

Poirot néhány pillanattal később átment a szobán és átvette a kagylót.

- Allo! - szólt bele.

- Igen, M. Poirot?

Mrs. Hubbard hangján hallatszott, hogy nagyon fél van dúlva.

- Mrs. Hubbard, remélem, nem zavarom?

- Engem már semmi sem zavar.

- Volt valami kis kellemetlensége, nemde? - kérdezte tapintatosan Poirot.

- Nagyon finoman fogalmaz, M. Poirot. Nem kis, hanem komoly kellemetlenség. Sharpé felügyelő tegnap végzett a diákok kihallgatásával, erre ma házkutatási paranccsal tért vissza. Mrs. Nicoletis hisztériás görcsökben fetreng itt nekem.

Poirot megértően cöcögött.

- Egyetlen rövid kérdésem volna. A lista az eltűnt dolgokról és az egyéb furcsa történésekről időrendi sorrendben lett összeállítva?

- Hogy érti?

- úgy értem, hogy a tárgyak eltűnési sorrendben vannak feltüntetve?

- Sajnos, nem. Elnézést - úgy írtam össze, átabotában, ahogy eszembe jutottak. Sajnálom, ha félrevezettem volna.

- Már előbb meg kellett volna kérdezniem. De korábban nem tűnt fontosnak. A lista itt van előttem. Fél pár estélyi dpő, karperec, gyémántgyűrű, pudrié, ajakrúzs, sztetoszkóp és így tovább. Ezek szerint nincs időrendi sorrendben?

- Nincs.

- Ha nem esik nehezőre, vissza tudna emlékezni, hogy milyen sorrendben követték egymást?

- Hát, nem vagyok biztos benne. Mindez régebben kezdődött. Gondolkodnom kell. A helyzet az, hogy miután a húgommal beszéltem és tudtam, hogy felkeresem magát, összeállítottam a listát, úgy nagyjából, ahogy vissza tudtam emlékezni. Az estélyi cipőre azért, mert olyan különös volt; következett a karperec, a pudrié, az öngyújtó és a gyémántgyűrű, mert ezek mind meglehetősen értékesek voltak, és úgy tűnt, mintha igazi tolvaj garázdálkodna a házban; csak azután jutott eszembe a többi, kevésbé értékes holmi, úgy értem: a bórsavpor, a villanykörték és a hátzizák. Ezek nem voltak igazán értékesek, és csak utólag jutottak eszembe.

- Értem - mondta Poirot. - Igen, értem... most azt szeretném kérni, madame, hogy ha lesz egy kis szabad ideje, üljön le és...

- Ha beadtam Mrs. Nicoletisnek az altatót és lefektettem, és ha lecsillapítottam Geronimót és Mariát, lesz egy kis szabad időm. Tulajdonképpen mit kíván tőlem?

- üljön le és próbálja meg, amennyire csak tudja, időrendi sorrendbe szedni az összes eseményt.

- Szívesen, M. Poirot. Azt hiszem, a hátizsák volt az első, majd a villanykörték - amiknek szerintem semmi kapcsolata nincs a többivel -, utána a karperec és a pudrié - nem - az estélyi cipő. Na tessék, már megint spekulálok, bizonyára nem ezt akarja hallani. Igyekszem helyes sorrendbe rakni.

- Köszönöm, madame, nagyon leköteleznie.

Poirot letette a kagylót.

- Haragszom magamra - mondta Miss Lemonnak. - Sutba dobtam elveimet: a rendet és rendszerességet. Kezdetől fogva meg kellett volna bizonyosodnom a lopások sorrendjéről.

- Jaj, jaj - mondta gépiesen Miss Lemon. - M. Poirot, befejezzük most ezeket a leveleket?

De Poirot méltatlankodva elhessegette.

II.

Sharpé felügyelő szombat reggel érkezett házkutatási paranccsal; Mrs. Nicoletisszel akart beszélni, aki szombatonként mindig megjelent, hogy elszámoljon Mrs. Hubbarddal. Sharpé elmagyarázta, hogy mire készül.

Mrs. Nicoletis hevesen tiltakozott.

- Kikérem magamnak ezt az inzultust! A diákjaim itt fognak hagyni - mind itt hagynak. Én meg tönkremegyek...

- Nem, nem, asszonyom. Biztos vagyok benne, hogy megértik. Végül is gyilkosságról van szó.

- Nem gyilkosság - öngyilkosság.

- Bizonyos, hogy amint megmagyaráztam, senkinek nem lesz ellenvetése...

Mrs. Hubbard is igyekezett megnyugtatni a hölgyet.

- Biztos vagyok, hogy mindenki megérti, kivéve
- tette töprengve hozzá - talán Mr. Ahmed Alit és
Mr. Chandra Lalt.

- Bah! - mondta Mrs. Nicoletis - ki törődik velük?

- Köszönöm, asszonyom - szólt a felügyelő. -
Akkor itt kezdjük, a nappalijában.

Javaslatra azonnali, heves tiltakozást váltott ki.

- Ott kutat, ahol akar - mondta -, de itt nem!
Nem engedem.

- Sajnálom, de a padlástól a pincéig át kell
fésülnöm a házat.

- Helyes, de nem az én szobámat! Én a törvény
fölött állok.

- Senki sem áll a törvény fölött. Attól tartok,
meg kell kérnem, hogy húzódjon félre.

- Gyalázat - rikácsolt dühösen Mrs. Nicoletis. -
Túlbugzó fontoskodók! Panaszt teszek! írok a
képviselőmnek! írok az újságoknak!

- Annak ír, akinek akar, asszonyom - mondta
Sharpé felügyelő. - Átkutatom ezt a szobát.

Az íróasztallal kezdte. Hatalmas doboz édesség,
rengeteg papír és tömérdek vicik-vacak volt az
eredmény. Az íróasztaltól a szoba sarkában álló
szekrényhez ment.

- Zárva van. Megkaphatnám a kulcsot?

- Soha! - sikította Mrs. Nicoletis. - Soha, soha,
soha nem kaphatja meg a kulcsot! Maga disznó,
vadállati rendőr, köpök magára. Köpök! Köpök!
Köpök!

- Jó lenne, ha ideadná a kulcsot. Ha nem,
kénytelen leszek felfeszíteni az ajtót.

- Nem adom oda a kulcsot! Ha meg akarja
szerezni, le kell tépnie a ruhámat! - És az - az
lenne aztán a skandalum.

- Cobb, szerezzen egy vésőt - mondta rezignál-
tán Sharpé felügyelő.

Mrs. Nicoletis minden eddiginél dühösebb kiáltást hallatott. Sharpé felügyelő nem törődött vele. Meghoyták a vésőt. Két erős reccsentessel kinyílt a szekrényajtó. Amikor kitárult, óriási tömeg üres konyakosüveg borult ki belőle.

- Vadállat! Disznó! Ördög! - sikította Mrs. Nicoletis.

- Köszönöm, asszonyom - mondta udvariasan a felügyelő. - Idebent végeztünk.

Miközben Mrs. Nicoletis hisztériás görcsben fetrengett, Mrs. Hubbard tapintatosan visszarakta az üvegeket.

Egy rejtély, Mrs. Nicoletis hangulatváltozásainak rejtélye ezennel tisztázódott.

111.

Poirot akkor telefonált, amikor Mrs. Hubbard épp megfelelő adag nyugtatót készített elő saját orvosságos szekrényéből. Letette a kagylót, és visszament Mrs. Nicoletishez, aki tajtékozva feküdt pamlagán, sarkával az ágyat rugdosta.

- Igya ki, és jobban fogja érezni magát - mondta Mrs. Hubbard.

- Gestapo! - mondta csendesebben, de még mindig duzzogva Mrs. Nicoletis.

- A maga helyében nem törődnék vele - csitította Mrs. Hubbard.

- Gestapo! - hajtogatta Mrs. Nicoletis. - Gestapo! Azok!

- Csak a kötelességüket teljesítik.

- Az a kötelességük, hogy a saját szekrényembe beleüssék az orrukat? Azt mondom nekik: - „Ehhez semmi közük.” Bezárom. A kulcsot a keblembe rejtem. Ha maga nem lett volna itt mint

tanú, szégyenkezés nélkül letépték volna a ruhámat.

- Ó nem, nem hiszem, hogy ezt tették volna.

- Mondja maga! Ehelyett vesznek egy vésőt és felfeszítik az ajtómat. Kárt okoznak a háznak, és ezért a kárért én leszek felelős.

- Hát, ha egyszer nem volt hajlandó odaadni a kulcsot...

- Miért adtam volna oda? Az én kulcsom. A saját kulcsom. És ez a saját szobám. A saját szobám és azt mondom a rendőröknek „Menjenek innen!”, és ők nem mennek.

- Mrs. Nicoletis, jusson eszébe, hogy gyilkosság történt, és a gyilkosság nyomán az embernek bele kell törődnie bizonyos, normális körülmények között nem kellemes dolgokba.

- Köpök a gyilkosságra! Az a kis Celia öngyilkosságot követett el. Valami ostoba szerelmi ügy, erre beveszi a mérget. Az effajta dolog mindig megtörténik. Ezek a lányok olyan ostobák, ha szerelemről van szó - mintha számítana a szerelem. Egy év, két év és vége a nagy szenvedélynek! Minden férfi egyforma! De ezek a buta lányok ezt nem tudják. Beveszik az altatót, vagy fertőtlenítőszerrel isznak, vagy kinyitják a gázt, és azután már késő.

- Nos - mondta Mrs. Hubbard, mintegy bezárva a kört, ahonnan a beszélgetés elindult -, a maga helyében már nem aggódnék miatta.

- *Maga* nyugodt lehet. Nekem van miért aggódnom. Én már nem vagyok biztonságban.

- Biztonságban? - nézett rá döbbenetesen Mrs. Hubbard.

- A saját szekrényem volt - erősködött Mrs. Nicoletis. - Senki nem tudta, hogy mi van az én saját szekrényemben. Nem akartam, hogy meg-

tudják. Es most már *tudják*. Nagyon nyugtalan vagyok. Azt gondolhatják... ők vajon mit fognak gondolni?

- Ki az az *ők*?

Mrs. Nicoletis felvonta domború, széles vállát és durcásan nézett maga elé.

- Maga nem érti, de engem nyugtalanít. Nagyon nyugtalanít.

- Talán jó lenne, ha elmondaná nekem. Akkor esetleg segíthetnék.

- Hála istennek, nem itt alszom. Az ajtózárak mind egyformák; egyforma kulcs nyitja valamennyit. Nem, hála istennek, nem alszom itt.

- Mrs. Nicoletis, ha fél valamitől, nem volna jó, ha elmondaná nekem, mitől fél? - kérdezte Mrs. Hubbard.

Mrs. Nicoletis sötét szeme futó pillantást vetett rá, majd ismét elfordította a fejét.

- Maga is azt állítja - tért ki az egyenes válasz elől -, hogy gyilkosság történt ebben a házban, így az ember természetesen nyugtalan. Ki lesz a következő áldozat? Azt sem tudni, hogy ki a gyilkos. Mert a rendőrök olyan hülyék, és talán meg is vesztegették őket.

- Maga is jól tudja, hogy szamárságokat beszél - mondta Mrs. Hubbard. - De árulja el, van-e igazi oka az aggodalomra...

Mrs. Nicoletis újabb dührohamot kapott.

- Szóval, maga azt hiszi, hogy nincs ok az aggodalomra? Már megint jobban tudja! Maga aztán mindent tud! Olyan csodálatos teremtés; gondoskodik az ellátásról, a ház vezetéséről, bőkezűen ontja élelemre a pénzt, hogy a diákok szeressék, és most az én ügyeimbe is bele akarja ütni az orrát! Azt már nem! Azt megtartom magamnak, és maga nem fog kíváncsis-

kodni, hallja-e? Na nem, maga hogyishíyják - Mrs. Kandi Kamera.

- Ahogy tetszik. - Mrs. Hubbard feladta.

- Maga egy spion - mindig is tudtam.

- Mit spionkodtam?

- Semmit - válaszolta Mrs. Nicoletis -, itt nincs mit spionkodni. Ha azt hiszi, hogy van, akkor maga agyalta ki. Ha hazugságok terjednek rólam, tudni fogom, hogy kitől erednek.

- Ha úgy kívánja, akár azonnal felmondok - mondta Mrs. Hubbard.

- Nem, nem mehet el. Megtiltom. E pillanatban nem. Amikor rám szakad minden: a rendőrség, a gyilkosság és minden egyéb, nem engedem, hogy elhagyjon.

- Rendben - mondta tehetetlenül Mrs. Hubbard. - De igazán nagyon nehéz kitalálni, hogy mit is akar. Néha azt hiszem, maga se tudja. Feküdjön le az én ágyamra, és aludja ki magát...

Hercule Poirot a Hickory Road 26. előtt szállt ki a taxiból.

Geronimo nyitott ajtót - régi barátként üdvözölte. Közrendőr állt a hallban, Geronimo sietve az ebédlőbe vezette Poirot-t, és becsukta az ajtót.

- Szörnyűség - suttogta, miközben lesegítette a kabátját. - Tele vagyunk rendőrökkel! Kérdezősködnék, ide mennek, oda mennek, benéznek szekrényekbe, benéznek fiókokba, még Maria konyhájába is bemennek. Maria nagyon mérges. Azt mondja, sodrófával leüti rendőrt, de én mondom, inkább ne. Rendőr nem szereti, ha sodrófával leütik, és akkor még nagyobb lesz a zavar, ha Maria ezt megteszi.

- Józan észre vall - helyeselt Poirot. - Lehetne Mrs. Hubbarddal beszélni?

- Felvezetem magát lépcsőn.

- Egy pillanat - állította meg Poirot. - Emlékszik-e arra a napra, amikor bizonyos villanykörték eltűntek?

- Igen, emlékszek. De az rég volt. Egy-kettő-három hónappal ezelőtt.

- Milyen villanykörték tűntek el?

- A hallban lévők, és azt hiszem, a társalgóban lévők. Valaki csinál viccet. Minden körtét kivesz.

- Nem emlékszik pontosan a dátumra?

Geronimo gondolkodó pózba vágta magát.

- Nem emlékszek. De azt hiszem, azon a napon volt, februárban, amikor megjelent az a rendőr...

nem tudtam, hogy hová mehetett, de végül el-
kapták.

- És azután derült ki, hogy a hátizsák eltűnt?

- Igen, azt hiszem - nehéz visszaemlékezni. Az a helyzet, hogy Len Bateson utazni készült, és sehol sem találta a hátizsákját. Óriási patáliát csapott. Végül Geronimo találta meg a kazán mögött, darabokra szabdalva. Hogy ilyesmi megtörténhet Különös és értelmetlen.

- Igen - értett egyet Poirot. - Különös és értelmetlen.

Poirot egy pillanatig gondolkodott.

- És ugyanazon a napon, tehát amikor a rendőr idejött, hogy az afrikai diák után érdeklődjék, tűnt el néhány villanykörte - Geronimo legalábbis ezt állítja, ugyanaz a nap volt?

- Hát, nem emlékszem pontosan. Igen, igen, azt hiszem, igaza van, mert eszembe jutott, hogy amikor a rendőrrel lejöttem a lépcsőn és a társalgóba mentem, ott gyertyák égtek. A felügyelő Akibombót akarta kikérdezni, hogy az a másik afrikai beszélt-e egyáltalán vele, elmondta-e, hogy hova költözik.

- Ki volt még a társalgóban?

- Ó, azt hiszem, a legtöbb diák hazatért már. Estefelé volt, úgy hat óra körül. Kérdeztem Geronimót, hogy hova lettek a villanykörtek, és azt válaszolta, hogy kiszedték őket. Fellelősségre vontam, hogy miért nem pótolta, de azt mondta: sehol sem talál újat. Bosszankodtam, mert olyan ostoba, értelmetlen tréfának tűnt. Viccnek gondoltam, nem lopásnak, de meglepett, hogy nem talált másikat, mert általában elég sok a tartalék körténk. Ennek ellenére akkoriban ezt az egész dolgot nem vettem komolyan.

- A villanykörték és a hátizsák - töprengett Poirot.

- Én még mindig úgy látom, hogy ennek a két dolognak semmi köze szegény kis Celia vétkéhez. Jusson eszébe, milyen komolyan tagadta, hogy a hátizsákhoz nyúlt volna.

- Igen, igen, ez igaz. Mennyi idővel ez után kezdődtek a lopások?

- Jaj, drága M. Poirot, fogalma sincs, milyen nehéz mindezt felidézni. Hadd lássam - márciusban, nem, februárban - február végén. Igen, igen, azt hiszem, Genevieve egy héttel később közölte, hogy elveszett a karperece. Igen, február huszadika és huszonötödike között.

- És azután állandóan ismétlődtek a lopások?

- Igen.

- Szóval, az a hátizsák Len Batesoné volt?

- Igen.

- Nagyon dühös volt miatta?

- Ebből nem szabad következtetéseket levonnia - mondta halvány mosollyal Mrs. Hubbard. - Tudja, Len Bateson ez a fajta: melegszívű, nagylelkű, végtelenül kedves, de heves és a gorombaságig őszinte.

- Ez a hátizsák miféle volt - valami különleges?

- Ó nem, egészen mindennapi.

- Tudna ahhoz hasonlót mutatni?

- Természetesen. Colinnak ugyanolyan van. Nigelnek is. Sőt, Lennek is, mert újat kellett vásárolnia. A diákok általában itt az utca végén levő boltban szerzik be. Nagyon jó üzlet, mindenféle kempingfelszerelést, turistakellékeket, sortokat, hálózásokat és egyebeket árul. És nagyon olcsón - sokkal olcsóbban, mint a i i.jgy áruházak.

- Láthatnám valamelyik hátizsákot, madame?
Mrs. Hubbard készségesen felkísérte a detektívet Colin McNabb szobájába.

Colin nem volt odahaza, de Mrs. Hubbard kinyitotta a szekrényt, lehajolt és az aljáról előhúzott egy hátizsákot.

- Tessék, M. Poirot. Pontosan olyan, mint amelyek eltűnt és összevagdolva találtuk meg.

- Ezt aztán kemény munka szétvagdolni - mormolta Poirot, miközben a hátizsákot tapogatta -, aligha lehet manikűrollóval nekiesni.

- Ó nem. Azt hiszem, egy lány nem is tudná megtenni. Erős kéz kell hozzá. Erő és - nos - rosszindulat, ha tudja, mire gondolok.

- Tudom, igen, tudom. Nem kellemes. Rágondolni se kellemes.

- És később, amikor Valerie miszlikre vágott sálját megtaláltuk, úgy tűnt, hogy is mondjam, mintha kiegyensúlyozatlan elme műve lenne.

- Ah - mondta Poirot. - Azt hiszem, téved, madame. Nem hiszem, hogy megbomlott elme lenne, úgy gondolom, oka és célja volt - mondhatni, módszeresen dolgozott.

- Nos, merem állítani, hogy maga, M Poirot, jóval többet tud az ilyesmiről, mint én. Annyit mondhatok csupán, hogy nagyon nincs ínyemre. Megítélésem szerint egy nagyon rendes diáktársaság van itt, és igencsak elszomorítana, ha arra kellene gondolnom, hogy egyikük vagy másikuk nem az, akinek hittem.

Poirot a franciaablakhoz ballagott, kinyitotta és kilépett a régimódi balkonra.

A szoba az épület hátsó részén volt. Alatta kicsi, sáros kertecske.

- Gondolom, ez a rész csendesebb, mint az épület elülső frontja.

- Bizonyos szempontból igen. De a Hickory Road nem igazán lármás utca. Itt meg egész éjjel hallani a macskákat. Folyton nyávognak, és leve-rik a szeméttartályok tetejét.

Ahogy Poirot lenézett, nagy, ütött-kopott szeméttartályokat és egyéb hátsó udvari hulladékot látott.

- Hol a kazánház?

- Ott az ajtaja, a szénraktár mellett.

- Értem.

Elgondolkodva nézett lefelé.

- Kinek van még errefelé nyíló szobája?

- A szomszéd szobában lakik Nigel Chapman és Len Bateson.

- És utána?

- Az már a következő ház - és a lányok szobái. Az első Celia szobája volt, mellette Elizabeth Johnstoné, majd Patrícia Lane szobája. Valerie és Jean Tomlinson az utca felőli fronton lakik.

Poirot bólintott és visszalépett a szobába.

- Ez egy rendes fiú - mormolta, miközben helyeslően körülnézett.

- Igen, Colin szobájában mindig nagy a rend. Egyes fiúk rémes rendetlenségben élnek. Ha lát-ná Len Bateson szobáját! Ennek ellenére nagyon rendes fiú - fűzte hozzá elnézőn.

- Azt mondja, hogy ezeket a hátizsákokat az utca végén lévő üzletben árulják?

- Igen.

- Hogy hívják azt az üzletet?

- Jaj, igazán, ha így rákérdez, nem jut eszembe. Azt hiszem, Maberley. Vagy Kelso. Tudom, hogy •i két név nem is hasonlít egymásra, de nekem valahogy egyformák. Azt hiszem, valójában azért, inert ismertem valakit, akit Kelsónak hívtak, és másvalakit, akit Maberleynek, és nagyon hasonlí-tottak egymáshoz.

- Ah - mondta Poirot. - Ez az, ami mindig elbűvöl: a láthatatlan kapcsolat.

Poirot még egyszer kinézett az ablakon, megsejtelte a kertet, majd elbúcsúzott és távozott.

Végigment a Hickoiy Roadon, egészen a sarkig, és befordult a főutcaába. Mrs. Hubbard leírása nyomán azonnal felismerte az üzletet. A kirakaton keresztül látni lehetett, hogy tele van piknikkoszakkal, hátizsákokkal, termoszokkal, mindenfajta sportfelszereléssel, sortokkal, pólókkal, trópusi sisakokkal, fürdőruhákkal, biciklilámpákkal, zseblámpákkal: tehát mindennel, amire sportos fiataloknak szükségük lehet. A cégtáblán nem Maberley vagy Kelso szerepelt, hanem Hicks. A kirakat gondos tanulmányozása után Poirot belépett és megjátszotta, hogy nem létező unokaöccsének szeretne hátizsákot vásárolni.

- Tudja, az unokaöcsém csinálja azt a *le campinget* - adta a külföldit Poirot. - Más diákokkal megy a két lábán, és ami kell neki, azt a hátán viszi, és az autók vagy teherautók, amik elmennek mellette, felveszik őt.

A tulajdonos - udvarias, kese hajú, alacsony emberke - azonnal megértette.

- Aha, autóstoppol - mondta. - Manapság mind azt teszik. Sok pénzt veszíthetnek miattuk az autóbuszok és a vonatok. Ezek a fiatal emberek egész Európát bejárják autóstoppal. Szóval, uram, ön hátizsákot akar. Egy egyszerű hátizsákot?

- Igen, azt hiszem. Van többféle?

- Hát, akad egy-két extra könnyű a hölgyek számára, de általában ezt a fajtát áruljuk. Jó erős, strapabíró, és igazán nagyon olcsó - ne higgye, hogy becsapom.

Erős vászonból készült hátizsákot húzott elő, amely - amennyire Poirot meg tudta ítélni - pon-

tos hasonmása volt a Colin szekrényében látott-nak. Poirot megvizsgálta, feltett még néhány teljesen felesleges kérdést és készpénzzel fizetett.

- Sokat adunk el ezekből - mondta a tulaj, miközben becsomagolta.

- Errefelé, ugyebár, jó sok diák lakik?

- Igen, a környék tele van diákokkal.

- Ha jól tudom, a Hickory Roadon is van egy diákszálló.

- Igen, van, az ottani fiataluraknak több hátizsákot adtam már el. Es a hölgyeknek is. Általában hozzám jönnek, mielőtt hosszabb útra kelnek. Nálam minden olcsóbb, mint a nagy áruházakban, és én ezt meg is mondom nekik. Tessék, uram, biztos vagyok benne, hogy az unokaöccse el lesz ragadtatva az új hátizsáktól.

Poirot megköszönte, és hóna alatt a csomaggal távozott.

Alig tett egy-két lépést, amikor egy kéz nehezedt a vállára.

Sharpé felügyelő keze volt.

- Éppen magát akartam látni - mondta Sharpé.

- Befejezték a házkutatást?

- Átkutattunk mindent, de nem valami sokra mentünk. Van itt nem messze egy hely, ahol tisztességes szendvicset és kávékat lehet kapni. Ha ráér, tartson velem. Beszélni szeretnék magával.

A kávézó majdnem teljesen üres volt. A két férfi egy kis sarokasztalhoz vitte tányérját és csészéjét.

Sharpé összefoglalta a diákok kihallgatásának eredményét

- Az egyetlen, aki ellen bizonyíték van, az a Chapman kölyök. Nála meg túl sok a bizonyíték. Háromfajta mérge volt a kezében! De nincs okom azt hinni, hogy Celiát gyűlölte volna, és kétlem,

hogy - ha valóban bűnös - ennyire nyíltan beszélne a csínytevéseiről.

- Más lehetőségeket azonban felvet.

- Igaz, ilyen mérgeket fiókban tartani! Ostoba fiatal számár!

Sharpé felügyelő rátért az Elizabeth Johnstonnal folytatott beszélgetésre és arra, hogy Celia mit mondott a lánynak.

- Ha igaz, amit mond, ez fontos lehet

- Nagyon fontos - értett egyet Poirot.

- „Mindenesetre holnap többet tudok majd róla” - idézte a felügyelő.

- És így - az a szegény lány nem érte meg a másnapot. A házkutatás milyen eredménnyel járt?

- Találtunk egy-két dolgot, ami, hogy is mondjam, talán váratlan volt.

- Mégpedig?

- Elizabeth Johnston a Kommunista Párt tagja. Megtaláltuk a párttagsági igazolványát.

- Igen, ez érdekes - mondta Poirot töprengve.

- Erre, ugye, nem számított? - kérdezte a felügyelő. - Én sem, tegnapig, amíg ki nem hallgattam. Az a lány: egyéniség.

- Azt hiszem, értékes jövevénynek számít a pártban - mondta Hercule Poirot. - Merem állítani, hogy kimagaslóan intelligens fiatal nő.

- Ez azért érdekes, mert sose hirdette fennhangon a nézeteit. A Hickory Roadon senki sem tudott róla. Nem látom, van-e bármi jelentősége Celia Austin ügyével kapcsolatban, de erre sem árt figyelni.

- Mi mást talált?

Sharpé felügyelő vállat vont.

- Patrícia Lane fiókjában zöld tintától maszatos zsebkendőt.

Poirot felvonta szemöldökét.

- Zöld tinta? Patrícia Lane! Szóval lehet, hogy ő fogta a tintát és öntötte le Elizabeth Johnston jegyzeteit, aztán megtörölgette a kezét. De hiszen ...

- De hiszen nem akarhatta, hogy imádott Nigeljét gyanúsítsák- fejezte be a mondatot Sharpé.

- Igen, ez valószínű. Persze más is becsempészhetette a fiókjába azt a zsebkendőt.

- Nagyon valószínű.

- Mi van még?

Sharpé egy pillanatig gondolkodott. - Leonard Bateson apja hosszú ideje elmebetegintézetben van. Gondolom, ez nem különösebben érdekes, de...

- De Len Bateson apja elmebeteg. Lehet, hogy nincs jelentősége, akkor sem árt elraktározni az emlékezetünkben. Még azt is érdekes lenne tudni, miféle mániában szenved.

- Bateson kedves, fiatal srác - mondta Sharpé -, de heves vérmérsékletű.

Poirot bólintott. Hirtelen élénken eszébe jutottak Celia Austin szavai: „A hátizsákot nem én vágtam szét Az hirtelen dühkitörés volt.” Honnan tudta, hogy az volt? Láta Len Batesont, amint nekiesik a hátizsáknak? Poirot gondolatai visszazökkentek; újból Sharpéra figyelt, aki vigyorogva folytatta:

- ...és Mr. Ahmed Alinak rendkívül mocskos pornóirodalom és fényképek vannak a birtokában, ami megindokolja, hogy ő miért ugrott a plafonig a házkutatás hírére.

- Sokan tiltakoztak?

- Jó néhányan. Egy francia lány hisztériás rohamot kapott, és egy hindu, Mr. Chandra Lal azzal fenyegetőzött, hogy nemzetközi botrányt csinál

belőle. Az ő dolgai között találtunk néhány felforgató röpiratot - a szokásos sületlenségekkel -, egy nyugat-afrikainál pedig meglehetősen félelmetes emléktárgyakat és fétiseket. Igen, egy házkutatási parancs kétségtelenül felfedi az emberi természet különös oldalát. Hallott Mrs. Nicoletis privát szekrényéről?

- Igen, hallottam.

Sharpé felügyelő vigyorgott.

- Soha életemben nem láttam ennyi üres konyakosüveget! És milyen zabos volt ránk!

Nevetett, majd hirtelen elkomolyodott.

- De nem találtuk meg azt, amit leginkább kerestünk: sehol egy hamis útlevel; kizárólag törvényes úti okmányok.

- *Mon ami*, aligha várhatja, hogy elől hagyjanak egy hamis útlevelet. A rendőrség, ugye, soha nem kereste fel útlevelemmel kapcsolatban a Hickory Road 26.-ot? Vagy mondjuk az utóbbi fél évben?

- Nem. Elmesélem, hogy mikor és miért jártunk ott a maga által említett időszakban.

Részletesen ecsetelte. Poirot szemöldökét összehúvva hallgatta.

- Ennek így együtt semmi értelme - mondta fejcsóválva. - Akkor lesz csak értelme, ha ismét elkezdjük, a kezdet kezdetétől.

- Mit nevez a kezdet kezdetének, M. Poirot?

- A hátizsákot, barátom. A hátizsákot. Minden a hátizsákkal kezdődött.

I.

Mrs. Nicoletis feljött az alagsorból, ahol sikerült teljes mértékben feldühítenie Geronimót és a heves vérmérsékletű Mariát.

- Hazugok és tolvajok! - kiáltotta győzedelmesen. - Minden olasz hazudik és lop!

Mrs. Hubbard, aki éppen lefelé jött a szobájából, bosszúsán felsóhajtott.

- Kár felmérgeíteni őket vacsorafőzés közben.

- Hétfőn, szokás szerint jövök - mondta Mrs. Nicoletis.

Mrs. Hubbard lenyelte a mondatot, ami az ajkára tolult. - Igen, Mrs. Nicoletis.

- Szerezzen valakit, aki megjavítja a szekrényem ajtaját hétfő reggel. A javítási számlát meg küldje meg a rendőrségnek, érti? A rendőrségnek!

Mrs. Hubbard kételkedve nézett.

- És a sötét folyosókra szerezzon új, erősebb villanykörtéket. A folyosók túl sötétek.

- Kifejezett óhaja volt, hogy gyengébb körték legyenek a folyosókon - takarékosági okokból.

- Az a múlt héten volt - csattant fél Mrs. Nicoletis. - Most - más a helyzet. Most hátranézek és azt gondolom: - Vajon ki követ?

Dramatizálja a helyzetet, töprengett Mrs. Hubbard, vagy valóban fél valamitől vagy valakitől? Mrs. Nicoletis mindig annyira felfűjt mindent, hogy nehéz volt kideríteni: mennyire lehet komolyan venni a kijelentéseit.

Mrs. Hubbard bizonytalanul kérdezte:

- Biztos benne, hogy jó lesz, ha egyedül megy haza? Nem akarja, hogy elkísérjem?

- Annyit mondhatok: ott nagyobb biztonságban leszek, mint itt!

- De mitől fél? Ha tudnám, talán...

- Nem a maga dolga. Nem mondok semmit. Nem bírom elviselni, hogy folyton kérdésekkel nyaggat.

- Elnézést. Igazán nem...

- Na, most megsértődött. - Mrs. Nicoletis szélesen rámosolygott. - Heves vagyok és nyers - igaz. De sok minden aggaszt. És ne feledje, hogy bízom magában és magára támaszkodom. Igazán nem tudom, hogy mit csinálnék maga nélkül, drága Mrs. Hubbard. Látja, pusztit küldök magának. Kellemes hétvégét. Jó éjszakát.

Mrs. Hubbard nézte, ahogy kimegy a főbejáraton, és behúzza maga mögött az ajtót. Érzéseinek egy gyenge „Jaj, istenem”-mel adva kifejezést, Mrs. Hubbard a konyhába vezető lépcső felé indult.

Mrs. Nicoletis lement a főbejárat lépcsőin, ki a kapun, és balra fordult. A Hickory Road meglehetősen széles utca volt. A házak előtt kisebb kertek. Az utca végén, néhány percre a 26. számtól volt London egyik főutcája, amelyen autóbuszok dübörögtek. A Hickory Road végén közlekedési lámpa s a sarkon, kocsma: A Királynő Nyaklánca. Mrs. Nicoletis a járda közepén ment, időnként idegesen hátrapillantott, de senkit sem látott. Ma este szokatlanul elhagyatottnak tűnt a Hickory Road. A kocsmához közeledve meggyorsította lépteit. Gyorsan körülnézett, majd büntudatosan becsusszant.

A dupla konyakot kortyolgatva némileg felderült. Már nem az a riadt, nyugtalan nő volt, mint rövid idővel ezelőtt. A rendőrség elleni haragja

azonban nem enyhült. - Gestapo! - mormolta maga elé. - Majd megfizetik! Igenis megfizetnek érte! - És felhajtotta az italt. Újabb pohárral rendelt, és a nap eseményein tűnődött. Sajnálatos, rendkívül sajnálatos, hogy a rendőrség olyan tapintatlan volt és felfedezte titkos készletét; kár remélni, hogy a hír nem terjed el a diákok és a többiek között. Mrs. Hubbard talán diszkrét lesz, talán nem, mert ki tudja, hogy valójában meg lehet-e bízni akárkiben? Az ilyesmi mindig elterjed. Geronimo tudja. Valószínűleg már el is mondta a feleségének, az meg továbbadja a bejárónőnek, és így a hír szájról szájra jár, amíg... - hevesen összerázkódott, amikor mögötte megszólalt egy hang:

- Nahát, Mrs. Nick, nem is tudtam, hogy ez a törzshelye?

- Ó, te vagy az? Azt hittem...

- Mit hitt? Hogy a gonosz farkas? Mit iszik? Fizetem a következőt.

- Ez a sok izgalom - magyarázta méltóságteljesen Mrs. Nicoletis. - A rendőrség feltúrja a házam, feldúl mindenkit. Szegény szívem. Vigyázni kell a szívemre. Nem szoktam inni, de odakint egészen elgyengültem. Gondoltam, hogy egy kis konyak...

- Semmi sem segít annyira, mint a konyak. Tessék.

Röviddel később Mrs. Nicoletis új erőre kapva és derűsen lépett ki a kocsmából. Elhatározta, hogy nem száll buszra. Olyan szép az éjszaka, jót tesz a friss levegő. Igen, a friss levegő határozottan jót tesz. Nem tántorgott, csak egy kicsit bizonytalanul járt. Jobb lett volna nem meginni azt az utolsó konyakot, de a levegőtől hamarosan kitisztul a feje. Végül is egy hölgy miért ne ihatna a saját

szobájában időről időre egy-két kortyot? Mi rossz van benne? Soha nem hagyta, hogy részegnek lássák. Részeg? Soha nem is volt részeg. És egyébként is, ha nem tetszik nekik, ha kipipálják, hamarosan megmondja nekik, hogy hova mehetnek! Ő is tud egyet s mást, nem? Ha ő egyszer kinyitja a száját! Harciasan felvetette a fejét és hirtelen félrefordult, hogy egy fenyegetően közeledő postaládát elkerüljön. Nem kétséges: kicsit szédül. Mi volna, ha egy csöppet a falnak támaszkodna? Ha egy-két pillanatra behunyná a szemét...

A méltóságteljes léptekkel járórögző Bott közrendőrt hivatalnok kinézetű szelíd emberke szólította le.

- Biztos úr - ott fekszik egy asszony. Azt hiszem, talán rosszul lett, vagy valami. Összekuporodva fekszik.

Bott közrendőr erélyes léptekkel indult arrafelé, és a fekvő alak fölé hajolt. A konyak erős illata alátámasztotta gyanúját.

- Eszméletét veszttette. Részeg. Ne aggódjon, uram, mi majd elintézzük.

II.

Hercule Poirot befejezte vasárnapi reggelijét, gondosan letörölte a bajuszáról az utolsó csepp kakaót és átment a nappaliba.

Az asztalon, csinosan egymás mellé rakva, négy hátizsák feküdt, rajtuk az árcédula; ezeket Poirot utasítására George szerezte be. Poirot kicsomagolta az előző nap általa vásárolt hátizsákat és odatette a többihez. Az eredmény érdekes volt.

A Mr. Hicksnél vásárolt hátizsák semmivel sem látszott gyatrábbnak azoknál, amiket George különböző szaküzletekből szedett össze. De határozottan olcsóbb volt.

- Érdekes - mondta Hercule Poirot.

A hátizsákokra meredt.

Aztán aprólékosan megvizsgálta őket. Kívül és belül, felfordítva, megtapogatta a varrásokot, a zsebeket, a vállszíjakat. Felkelt, kiment a fürdőszobába, és kicsi, éles, tyúkszemvágó késsel tért vissza. Kifordította a Mr. Hicks üzletében vásárolt hátizsákot, és a késsel nekiesett az aljának. A belső bélés és a hátizsák alja között kemény hullámlemez rejtőzött. Poirot élénk érdeklődéssel nézte a szétszedett hátizsákot.

Cjtána nekiesett a többinek.

Végül hátradőlt és megszemlélte az előtte heverő darabokat.

Maga elé húzta a telefont, és rövid várakozás után sikerült megkapnia Sharpé felügyelőt.

- *Écoutez, mon cher** - mondta -, csak két dolgot szeretnék tudni.

Sharpé felügyelő felnevetett.

- *A lóról két dolgot tudok, az egyik teljesen dolog...***

- Tessék? - kérdezte meglepődve Hercule Poirot.

- Semmi, semmi. Egy régi versike. Mi az a két dolog, amit tudni szeretne?

- Tegnap említette, hogy az utóbbi negyedévben a rendőrség néhányszor ellátogatott a Hickory Roadra. Megmondaná, hogy pontosan mikor és a nap melyik szakában történt?

* Figyeljen, barátom

** Kiss Zsuzsa fordítása

- Igen - nem lesz nehéz. Bent van a dossziében. Várjon, mindjárt utánanézek.

A felügyelő hamarosan visszatért. - Első megkeresés: hindu diák által terjesztett felforgató propaganda, tavaly december 18., délután három harminc.

- Az túl régen volt.

- Megkeresés: tárgya Montague Jones, eurázsiai, körözve a cambridge-i Mrs. Alice Combé gyilkosságával kapcsolatban - február 24., délután 5 óra harminc. Harmadik megkeresés: William Robinson, nyugat-afrikai bennszülött, a sheffieldi rendőrség kérésére - március 6., délelőtt tizenegy.

- Ah! köszönöm.

- De ha azt hiszi, hogy ezen ügyek bármelyike kapcsolatban lehet a...

Poirot félbeszakította.

- Nem, nincs kapcsolata. Engem csak az érdekelt, hogy melyik napszakban járt ott a rendőrség.

- Poirot, maga miben mesterkedik?

- Hátizsákokat boncolok, barátom. Nagyon érdekes munka.

Letette a kagylót.

Noteszából előszedte a kijavított listát, amit előző nap kapott Mrs. Hubbardtól. A következők álltak rajta:

Hátizsák (Len Bateson)

Villanykörték

Karperec (Geneviève)

Gyémántgyűrű (Patrícia)

Pudrié (Geneviève)

Estélyi cipő (Sally)

Rúzs (Elizabeth Johnston)

Fülbevaló (Valerie)

Sztetoszkóp (Len Bateson)

Füüdősó (?)

Összevagdosott sál (Valerie)

Nadrág (Colin)

Szakácskönyv (?)

Bórsavpor (Chandra Lal)

Brosztú (Sally)

Elizabeth jegyzeteinek leöntése.

(Ennél többet nem tehetek. Nem garantálom, hogy halálosan pontos. L. Hubbard.)

Poirot hosszú ideig nézegette.

Sóhajtozott és magában azt mormolta: - Igen... határozottan... ki kell szűrni a lényegtelen...

Rájött, hogy ki az, aki ebben segíthetne. Vasárnap volt. A diákok többsége valószínűleg otthon van.

A Hickory Road 26.-ot tárcsázta, és Miss Valerie Hobhouse-t kérte. Vastag torokhang közölte, felmegy és megnézi, ébren van-e már.

Hamarosan halk, fátyolos hang szólalt meg:

- Valerie Hobhouse.

- Hercule Poirot. Emlékszik rám?

- Természetesen, M. Poirot. Miben lehetek szolgálataira?

- Szeretnék röviden elbeszélgetni magával. Lehet?

- Hát persze.

- Odamehetek a Hickory Roadra?

- Igen. Várni fogom. Szólok Geronimónak, hogy vezesse egyenesen fél a szobámba. Vasárnap nem nagyon lehet nyugodtan beszélgetni máshol.

- Köszönöm, Miss Hobhouse. Nagyon hálás vagyok.

Geronimo lendületesen nyitott ajtót, majd előrehajolva, szokásos összeesküvő hangján suttozta.

- Sssss... nagyon csöndesen felmegyünk Miss Valerie-hez.

Mutatóujját ajkára téve vezette fel a lépcsőn és engedte be a Hickory Roadra néző tágas szobába. A hálósobával kombinált nappali ízlésesen, majdhogynem gazdagon volt berendezve. A kanapét kopott, de gyönyörű perzsa-szőnyeg takarta, és a csinos, XVII. századi diófa szekreter - Poirot megítélése szerint - aligha tartozott a Hickory Road 26. eredeti bútorzatához.

Valerie Hobhouse állva üdvözölte. Fáradtnak látszik - gondolta Poirot, sötét karikák vannak a szeme körül.

- *Mais uous êtes très bien ici** - jegyezte meg üdvözlés közben Poirot. - Milyen sikkes. Atmoszférája van.

Valerie mosolygott.

- Jó ideje lakom itt. Két és fél éve. Majdnem három. Jól befészkeltem magam, és néhány darab az enyém.

- Mademoiselle, ugye, maga nem diák?

- Ó, nem. A kereskedelembe dolgozom.

- Egy kozmetikai cégnél, igaz?

- Igaz. A Sabrina Fair szépségszalonnak egyik anyagbeszerzője vagyok. Az üzletben is van kisebb részesedésem. Kozmetikai tevékenységen kívül kisebb mértékben mással is foglalkozunk. Kiegészítőkkel, ilyesfélékkel. Apróbb párizsi divatújdonságokkal. Ez az én részlegem.

- Tehát meglehetősen gyakran utazik Párizsba és a kontinensre?

- Ó, igen, havonta legalább egyszer, néha gyakrabban.

* Milyen szépen lakik itt.

- Ne haragudjon, ha kíváncsiskodom - mondta Poirot.

- Miért ne? Az adott körülmények között mindnyájan ki vagyunk ennek téve. Sharpé felügyelő is rengeteg kérdést tett fel tegnap. M. Poirot, azt hiszem, jobban érezné magát egy magas hátú székben, mint egy alacsony fotelben.

- Méltányolom az éleslátását, mademoiselle. - Poirot gondosan és szögletesen ült le a magas hátú, karfás székre.

Valerie a pamlagra ült. Cigarettaival kínálta vendégét, maga is rágyújtott. Poirot figyelmesen tanulmányozta. Megviselt, de szép arca jobban tett szert Poirot-nak, mintha szabályos, csinos pofika lett volna. Intelligens és vonzó fiatal nő - gondolta. Idegessége vajon a mostani események következménye, vagy ilyen a természete? Eszébe jutott, hogy aznap este, amikor itt vacsorázott, körülbelül ugyanezt gondolta róla.

- Sharpé felügyelő kikérdezgette?

- Igen.

- És mindent elmondott neki?

- Természetesen.

- Azon tűnődöm, hogy ez igaz-e.

Valerie gúnyosan nézett rá.

- Minthogy a Sharpé felügyelőnek adott válaszaimat nem hallhatta, aligha tudja megítélni.

- Ah, nem. Csupán az én apró kis ötletem. Tudja, tele vagyok apró kis ötletekkel. Idebent vannak - koppintott a fejére.

Megfigyelhető, hogy Poirot néha szándékosan megjátszotta a sarlatánt. Valerie azonban nem mosolygott. Egyenesen a szemébe nézett és nyersen szólt:

- M. Poirot, lenne szíves egyenesen a témára térni? Igazán nem tudom, hogy mire céloz.

- Természetesen.
- Zsebéből kis csomagot húzott elő.
- Talán kitalálja, hogy mi van ebben.
- Nem vagyok látnók. Nem látok át a papíron és a csomagolóanyagon.
- A csomagban az a gyűrű van, amit Miss Patrícia Lane-től elloptak.
- Az eljegyzési gyűrű? Úgy értem, az anyja eljegyzési gyűrűje? De miért van magánál?
- Egy-két napra kölcsönkértem.
- Valerie meglepetésében felvonta a szemöldökét
- Csakugyan?
- Érdekelt a gyűrű - mondta Poirot. - Érdekeit az eltűnése, a felbukkanása és még valami. Tehát megkértem Miss Lane-t, hogy adja kölcsön. Készségesen beleegyezett. Azonnal egy ékszerész barátomhoz vittem...
- És?
- Véleményét kértem a benne levő gyémántról. Bizonyára emlékszik, szép nagy kő, a két végén apróbb kövekkel keretezve. Emlékszik, mademoiselle?
- Azt hiszem. Nem nagyon emlékszem.
- De a kezében volt, nem? Maga találta meg a levesestányérjában.
- Hát persze, így került vissza! Ó igen, arra emlékszem, majdnem lenyeltem - nevetett kurtán.
- Mint mondám, ékszerész barátomhoz vittem, szakvéleményét kértem a gyémántról. Tudja, hogy mit válaszolt?
- Honnan tudnám?
- Azt válaszolta, hogy a kő nem gyémánt. Csupán cirkon. Egy fehér cirkon.
- Ó! - Valerie rámeredt. Majd kicsit bizonytalan hangon folytatta: - Úgy érti, hogy Patrícia azt hitte, gyémánt, de csak cirkon volt vagy...

Poirot nemet intett.

- Nem, nem úgy értem. Tudomásom szerint Patrícia Lane anyjának eljegyzési gyűrűje volt. Miss Patrícia Lane jó házból való úrilány, családja, mondhatnám - különösen a mostani adózás előtt - jó anyagi körülmények között élt. Azokban a körökben, mademoiselle, nem kevés pénzt költenek az eljegyzési gyűrűre - gyémántgyűrűt vesznek, vagy más drágaköves gyűrűt. Biztos vagyok benne, hogy Miss Lane papája igenis értékes eljegyzési gyűrűvel lepte meg a mamát.

- Teljes mértékben egyetértek. Patrícia apjának, ha jól tudom, kisebb földbirtoka volt.

- Ennélfogva - mondta Poirot - úgy tűnik, hogy a drágakövet később cserélték ki.

- Lehet, hogy Pat elvesztette a követ - mondta lassan Valerie -, nem volt rá pénze, hogy újabb gyémántot vegyen, ezért cirkonnal pótolta.

- Lehetséges, de nem hiszem, hogy ez történt volna.

- Nos, M. Poirot, ha már találgatunk, maga mit gondol: mi történt?

- Én azt gondolom, hogy a gyűrűt Mademoiselle Celia vette el, a gyémántot meg szándékosan eltávolították, és cirkont tettek a helyébe, mielőtt a gyűrűt visszaadták volna.

Valerie felegyenesedett. - Azt gondolja, hogy Celia szándékosan lopta el a gyémántot?

Poirot a fejét rázta.

- Nem. Azt gondolom, hogy *maga* lopta el, mademoiselle.

Valerie Hobhouse levegő után kapkodott.

- No de kérem! - kiáltotta. - Ez több a soknál! Az égvilágon semmi bizonyítéka nincs!

- Dehogynincs. A gyűrű a levesestányérban volt. Na már most, egyik este itt vacsoráztam.

Megfigyeltem, hogy a levest az oldalsó asztalon lévő nagy levesestálból tálalják. Ennélfogva: ha bárki gyűrűt talál a tányérjában, azt vagy az a személy tette bele, aki felszolgált (ez esetben Geronimo), vagy az, akinek a tányérjában volt. A magáéban! Nem hiszem, hogy Geronimo lett volna. Úgy gondolom, maga rendezte meg a gyűrű fellelését ezen a módon, mert mulattatta. Ha szabad egy bíráló megjegyzést tennem, túlságosan szabadjára engedte a humorát. Felmutatta a gyűrűt! Felkiáltott! Átadta magát a színjátéknak, és nem vette észre, hogy ezzel közben elárulta magát.

- Ez minden? - kérdezte gúnyosan Valerie.

- Ó nem, korántsem minden. Tudja, akkor este, amikor Celia bevallotta a lopásokat, felfigyeltem néhány apróságra. Például amikor erről a gyűrűről beszélt, azt mondta: „Nem tudtam, hogy ennyire értékes. Amint megtudtam, sikerült visszaszolgáltatni.” Miss Valerie, honnan tudta meg? Ki mondta el neki, hogy mennyire értékes a gyűrű? Majd amikor a szétszabdalt sálról beszélt, a kis Miss Celia valami olyasmit mondott, hogy „Az nem számított, Valerie nem bánta...” Maga miért nem bánta, ha egy jó minőségű selyemsálját cafatokra vágják? Ott és akkor az a benyomásom támadt, hogy ezt az egész kampányt: a lopásokat, a kleptomániát, Colin McNabb figyelmének felkeltését *valaki más* gondolta ki Celia számára. Valaki, aki sokkal intelligensebb, mint Celia Austin, olyan valaki, aki ismeri az embereket. *Maga* mondta meg neki, hogy a gyűrű értékes; elvette tőle, és megrendezte a visszaszolgáltatását, ugyanígy, a maga javaslatára vagdosta cafatokra a sálát.

- Ez mind elmélet, méghozzá meglehetősen erőltetett elmélet A felügyelő is célzott rá, hogy én sugalltam ezeket a trükköket Celiának.

- Es mit mondott neki?
- Azt mondtam, hogy ostobaság.
- És mit mond nekem?

Valerie egy-két pillanatig kutató tekintettel mélyedt Poirot szemébe. Majd felnevetett, elnyomta a cigarettáját, háta mögé párnát dobott, nekidőlt és kijelentette:

- Igaza van. Én bujtottam fel.
- Megkérdezhetem, hogy miért?

Valerie türelmetlenül válaszolt:

- Ó, merő ostoba jóindulatból. Itt ez a Celia, őgyeleg, mint egy alvajáró, ácsingózik Colin után, aki soha rá se néz. Micsoda szamárság. Colin meg egyike azoknak az öntelt, fontoskodó ifjaknak, akiknek a feje tele van pszichológiával és komplexusokkal meg emocionális leblokkolással és a többi hülyeséggel, és én azt gondoltam, milyen muris lenne móresre tanítani és hülyét csinálni belőle. Egyébként is utáltam, hogy Celia ilyen nyomorultul néz ki, ezért elkaptam, nagyot dumáltam vele, felvázoltam a teljes tervet, és rávettem, hogy fogjon hozzá. Eleinte kicsit ideges volt, ugyanakkor izgatott is. És aztán persze a kis hülye első dolga, hogy megtalálja Pat fürdőszobában hagyott gyűrűjét és azt lopja el - azt a valóban értékes ékszert, ami körül óriási felhajtás keletkezhet, értesítik a rendőrséget és az egész ügy komolyra fordulhat. Ezért elszedtem tőle a gyűrűt, közöltem, hogy én majd valahogy visszaadom, és arra biztattam, hogy a jövőben maradjon a bizsuknál és kozmetikumoknál, és az én egyik holmim szándékos rongálásánál, ami nem sodorja nagyobb bajba.

Poirot mély lélegzetet vett.

- Pontosan így gondoltam - mondta.
- Most már bánom az egész - mondta morgván Valerie. - De tényleg jót akartam. Szörnyű

ilyet mondani - olyan, mintha Jean Tomlinson mondta volna - de ez az igazság.

- És most elérkeztünk Patrícia gyűrűjének ügyéhez. Celia odaadta magának. Magának kellett valahol megtalálnia és visszaadni Patrícianak. De mielőtt visszaadta volna: mi történt?

Valerie idegesen fonogatta és bontogatta a nyaka körül viselt sál hosszú ríjtjait. Poirot az ujjait figyelte, és rábeszélő hangon folytatta:

- Pénzzavarba került, nemde?

Valerie nem nézett fel; biccentett.

- Mondtam, hogy mindent bevallók - szólt keserű hangon. - M. Poirot, az én bajom az, hogy szerencsejátékos vagyok. Ez vérebén van az embernek, veleszületett és nem sokat tehet ellene. Egy kis mayfairi klubhoz tartozom - nem, nem mondom meg, hol van - nem akarom rájuk ereszteni a rendőrséget, bajt okozni nekik. Maradjunk annyiban, hogy oda járok. Van ott rulett, bakkara és minden egyéb. Egy időben egymás után, zsinórban veszítettem. Nálam volt Pat gyűrűje. Véletlenül elmentem egy üzlet előtt, ahol cirkonyűrűt láttam. „Ha gyémánt helyett fehér cirkont tétetek bele, Pat soha nem jön rá, hogy mi a különbség!” - gondoltam magamban. Egy jól ismert gyűrűt az ember soha nem néz meg alaposabban. Ha a gyémánt a szokottnál fénytelenebbnek tűnik, azt gondolja, ki kell tisztítani, vagy valami ilyesmit. Bevallom, elkapott a hév és elbuktam. Kiszedtem a gyémántot és eladtam. Qrkont tétettem helyébe, és akkor este megjátszottam, hogy a levesben találtam. Nagy hülyeség volt. Egyetértek. Nos, most már mindent tud. De őszintén szólva, eszem ágában sem volt, hogy Celiát gyanúsíthatják.

- Nem, nem, megértem - bólogatott Poirot. - Maga csak megragadta a kínálkozó alkalmat.

Könnyűnek tűnt, ezért élt vele. De nagy hibát követett el, mademoiselle.

- Most már tudom - mondta szárazon Valerie. Majd boldogtalanul kitört: - De a pokolba is, most már mit számít? Ó, ha akarja, jelentsen fel. Mondja meg Patnek. Mondja meg a felügyelőnek. Mondja meg az egész világnak! De mi hasznunk lesz belőle? Mit segít abban, hogy kiderítsük: ki ölte meg Celiát?

Poirot felállt.

- Sose lehet tudni, hogy mi segít és mi nem. Annyi mindent kell eltakarítani az útból, jelentéktelen dolgokat, olyasmiket, amik az ügy lényegét elhomályosítják. Meg kellett tudnom, hogy ki sugallta a kis Cellának, hogy eljätssza a szerepet, amit játszott. Most már tudom. Ami a gyűrűt illeti, javasolom, hogy menjen oda Patrícia Lane-hez, mondja el, mit tett, és fejezze ki sajnálkozását.

Valerie grimaszt vágott.

- Azt hiszem, alapjában véve jó tanácsot adott. Oké, odamegyek Pathez és megalázkodom. Pat nagyon jóra való teremtés. Közlöm vele, hogy amikor módomban áll, visszarakatom a gyémántot. Ezt akarja, M. Poirot?

- Mondjuk úgy: nem akarom, hanem tanácsolom.

Hirtelen nyílt az ajtó, és Mrs. Hubbard rontott be.

Kapkodta a levegőt és arckifejezése láttán Valerie felkiáltott:

- Mi baj, Mama? Mi történt?

Mrs. Hubbard egy székre rogyott.

- Mrs. Nicoletis.

- Mrs. Nick? Mi van vele?

- Ó, istenem. Meghalt.

- Meghalt? - kérdezte Valerie elfúló hangon. - Hogyan? Mikor?

- Tegnap este szedték fel az utcán, a rendőrörsre vitték. Azt hitték... hogy...

- Részeg? Gondolom...

- Igen... valóban ivott. De mindenesetre... meghalt...

- Szegény öreg Mrs. Nick - mondta Valerie. Fátyolos hangja megremegett.

Poirot kedvesen kérdezte:

- ügye, szívelte, mademoiselle?

- Akármilyen furcsa... igazi vén fúria tudott lenni - de igen - szíveltem... Amikor először jöttem ide - három évvel ezelőtt, közel sem volt olyan - olyan heveskedő természetű, mint amilyené később vált. Kellemes társ volt, szórakoztató, melegszívű. Az elmúlt évben nagyon megváltozott...

Valerie Mrs. Hubbardra nézett.

- Talán azért, mert zugivó lett - ugye, rengeteg üres üveget találtak nála?

- Igen. - Mrs. Hubbard tétovázott, majd kitört:

- Magamat vádolom, hagytam, hogy egyedül menjen haza tegnap este - tudják, félt valamitől.

- Félt? - kérdezte egyszerre Poirot és Valerie.

Mrs. Hubbard elkeseredve bólintott. Gyöngéd, kerek arca zavart tükrözött.

- Igen. Állandóan hajtogatta, hogy nem érzi magát biztonságban. Kértem: árulja el, hogy mitől fél - de letorkolt. És persze nála sosem lehetett tudni, hogy mikor esik túlzásokba. De most - nem is tudom...

Valerie megszólalt:

- Csak nem gondolja, hogy őt is - hogy őt is...

- Riadt tekintettel hallgatott el.

Poirot megkérdezte:

- Mit mondanak: mi volt a halál oka?

Mrs. Hubbard gondterhelten válaszolt:

- Nem mondták meg. Kedden lesz a halottszemle ...

Négy férfi ülte körül az asztalt a New Scotland Yard egyik csendes szobájában.

Az értekezleten a kábítószercsoport főfelügyelője, Wilding elnökölt. Mellette Bell őrmester ült, duzzadó energiával és derűlátással teli fiatalember, ugrásra kész vadászebnek tűnt. Sharpé felügyelő hallgatagon, de figyelmesen dőlt hátra székében. A negyedik férfi Hercule Poirot volt. Középen az asztalon egy hátizsák állt.

Wilding főfelügyelő elgondolkozva simogatta az állát ^

- Érdekes gondolat, M. Poirot - mondta óvatosan. - Igen, nagyon érdekes gondolat.

- Csupán felmerült bennem - mondta Poirot. Wilding bólintott.

- Felvázoltuk az általános helyzetet - mondta. - A csempészás, ilyen vagy olyan formában, állandóan folyik. Felgöngyöltünk egy bandát, és bizonyos idő elteltével, valahol másutt, ismét megindul. Saját területemről beszélve: az utóbbi másfél évben tekintélyes mennyiségű kábítószer érkezik az országba. Főként heroin és meglehetősen sok kokain. Különböző lerakatokat derítettünk fel itt meg ott a kontinensen. A francia rendőrségnek van némi fogalma arról, hogy honnan érkezik - de abban már kevésbé biztosak, hogy milyen úton kerül ki az országból.

- Talán nem tévedek, ha azt állítom - mondta Poirot -, hogy az önök problémája nagyjából há-

rom kategóriába sorolható. A terítés problémája, az, hogy milyen úton érkeznek a szállítmányok az országba és végül, hogy ki áll a hálózat mögött és ki vágja zsebre a haszon jelentős részét?

- Hozzávetőleg így igaz. Elég sokat tudunk a kis közvetítőkről, valamint arról, hogy hogyan osztják szét az anyagot. A kis halak közül néhányat lesittelünk, másokat futni hagyunk, abban a reményben, hogy elvezetnek a nagy halakhoz. Az elosztás rengeteg helyen folyik: éjszakai bárókban, kocsmákban, vegyeskereskedésekben, egy-két orvosnál, felkapott divatszalonokban, fodrászatokban; a kiiens kezébe nyomják a lóversenypályán, a régiségkereskedőnél, néha egy zsúfolt áruháznál. De erről kár beszélni. Nem ez az érdekes. Mindezzel elég jól lépést tudunk tartani. De alapos gyanúnk van arra vonatkozóan is, hogy kik lehetnek az általam nagy halaknak nevezett egyének. Egy vagy két igen tiszteletreméltó, jómódú úriember, akire a gyanú árnyéka sem vetődik. Rendkívül óvatosak; soha nem nyúlnak az áruhoz, és a kis halak azt sem tudják, kicsodák ők. De egyszer-másszor valamelyikük hibázik - és akkor elkapjuk.

- Igen, mindezt feltételeztem. Engem a harmadik vonal érdekel: hogyan érkeznek az országba a szállítmányok?

- Ah. Szigeten élünk. A legmegszokottabb a jó öreg tengeri út. A szállítóhajó. Nesztelen kikötés valahol a keleti parton, vagy egy kis öböl odalent délen; a Csatornán zajtalanul átsuhanó motorcsónakok. Ez egy ideig sikerül, de előbb-utóbb kiszúrjuk a csónak tulajdonosát, és amint gyanússá válik, nincs több esélye. Az utóbbi időben egyszer vagy kétszer repülőn érkezett. Nagy jattot ígérnek, és a légikísérő vagy a legénység valamelyik tagja

is csak esendő ember. Es azután ott vannak a hivatalos importőrök. Jó nevű cégek, amelyek koncertzongorát, vagy bármi mást hoznak be. Egy darabig jól megy nekik ez a „mellékfoglalkozás”, de általában végül elkapjuk őket.

- ügye, egyetért, hogy az illegális kereskedelemben a legnagyobb nehézség: külföldről behozni az árut?

- Határozottan. Sőt, mondok még valamit. Egy ideje komolyan aggódunk. Annyi áru érkezik, hogy nem bírunk lépést tartani vele.

- És mi van a többivel, például a drágakövekkel?

Bell őrmester szólalt meg.

- Azokból is sokat csempésznek. Gyémántok és más kövek érkeznek illegálisan Dél-Afrikából, Ausztráliából, sőt még a Távols-Keletről is. Folyamatosan jönnek, és nem tudjuk, hogyan. A minap egy fiatal turisztát Franciaországban kért meg egy alkalmi ismerős, áthozna-e a Csatomán egy pár cipőt. Nem új cipő, nem esik vám alá, csupán egy olyan pár cipő, amit valaki ottfelejtett. Gyanútlanul beleegyezett. Történetesen megvizsgáltuk. Kiderült, hogy a cipők sarkába csiszolatlan gyémántokat rejtettek.

Wilding főfelügyelő közbeszólt:

- Nézze, M. Poirot, minek a nyomára bukkant: kábítószerre vagy ékkövekre?

- Akármelyikre. Valójában bármire, ami értékes és kis helyen elfér. Véleményem szerint itt van egy rés, amit akár szállítószolgálatnak nevezhetünk, és amely az árut mindkét irányba szállítja. Lopott ékszert, a foglalatokból kivett köveket visznek ki Angliából, és lopott köveket és kábítószer hoznak be. Lehet ez egy kis független ügynökség, amely nincs kapcsolatban az elosztással, csak

jutalekért dolgozik. Es ez igen jelentős nyereséget hozhat.

- Szavamra, igaza van! Nagyon kis helyre befér tíz- vagy húszezer font értékű heroin, és ugyanez érvényes a jó minőségű, csiszolatlan kövekre.

- Mert tudja - folytatta Poirot -, a csempészet gyenge pontja mindig az emberi tényező. Előbb-utóbb egy *személyt* gyanúsítanak, egy légikísérőt, egy lelkes vitorlázót a kis hajójával, egy nőt, aki túl gyakran utazik Franciaországba és vissza, az importőrt, aki az ésszerűnél több pénzt keres, a férfit, aki látható jövedelem nélkül túl jól él. De ha az árut olyan valaki hozza, aki nem is tud róla, mi több, *minden egyes esetben más-más személy*, akkor sokkal nehezebb nyakon csípni.

Wilding a hátizsák felé bökött. - Erre gondol?

- Igen. Ki az a személy, aki napjainkban a legkevésbé gyanúsítható? A diák. A tisztességes, szorgos diák. Kevés a pénze, poggyásza nem több, mint amennyit a hátán elbír. Autóstoppal járja be Európát. Ha egy bizonyos diák hozná mindig az árut, nem kétséges, hogy felfigyelnének rá, de az egész terv arra alapul, hogy a futárok ártatlanok és rengetegen vannak.

Wilding az állát dörzsölte.

- M Poirot, pontosan mit gondol: hogyan szervezik?

Hercule Poirot vállat vont.

- Találgatni tudok csupán. Nem kétséges, hogy sok részletben tévedek, de azt gondolom, nagyjából így zajlik: először piacra dobnak egy bizonyosfajta hátizsákot. Közönséges, mindennapi fajta, olyan, mint bármely más hátizsák, erős, teherbíró és megfelel a célnak. Amikor azt mondom, „Olyan, mint bármely más hátizsák”, ez azért nem teljesen igaz. Az alja bélése kissé eltér. Mint

látja, könnyen elmozdítható, vastagsága és összetétele olyan, hogy a bordái közé akár drágakő, akár por befér. Senki nem gyanakszik, hacsak épp nem azt keresi. A tiszta heroin vagy tiszta kokain nagyon kis helyre befér.

- Nagyon igaz - mondta Wilding. Gyorsan lemérte a mélyedéseket. - Minden egyes esetben öt- vagy hatezer font értékű kábsszert lehet behozni, és senki nem jön rá.

- Így van - mondta Hercule Poirot. - *Alors!* A hátzsisákokat elkészítik, piacra dobják és árusítják - lehet, hogy nem csak egy üzletben. A boltos vagy benne van a bandában, vagy nincs. Lehet, hogy örül a jól jövedelmező olcsóbb árunak - az árai kedvezőbbek, mint más kempingfelszereléseket árusító üzleteké. A háttérben természetesen jól kiépített hálózat működik. Pontos listát vezetnek az orvosi egyetem, a londoni egyetem és más főiskolák diákjairól. A banda vezetője valószínűleg maga is diák, vagy annak adja ki magát. A hallgatók külföldre utaznak. Visszaúton valaki kicseréli a hátzsisákokat. A hallgató hazatér Angliába; simán átesik a vámvizsgálaton. Az ifjú megérkezik a diák szállásra, kicsomagol, és az üres hátzsisákokat a szekrény aljára vagy a szoba sarkába hajítja. Itt ismét kicserélik, vagy gondosan kiveszik a hátzsisák preparált aljzatát, és egy szokványossal helyettesítik.

- És gondolja, hogy a Hickory Roadon ez történt?

Poirot bólintott.

- Ez a gyanúm. Igen.

- De mi vezette erre, M. Poirot, feltételezve, hogy igaza van?

- Az, hogy feldaraboltak egy hátzsisákokat. Miért? Minthogy nincs kézenfekvő indok, az embernek ki kell egyet találnia. Van valami furcsa a Hickory

Road hátizsákjai körül. Túlságosan olcsók. Különleges dolgok sorozata történt ott, de az értük felelős lány esküdött rá, hogy a hátizsákot nem ő tette tönkre. Minthogy a többi bevallotta, ezt miért tagadná - hacsak nem mond igazat? Tehát a hátizsák tönkretételének más oka kell hogy legyen. És mondhatom, hogy nem könnyű szét-
szabdálni egy ilyen hátizsákot. Kemény munka, és valaki nagyon kétségbeesett volt, ha vállalkozott rá. Akkor kaptam szimatot, amikor kiderült, hogy hozzávetőleg (sajnos csak hozzávetőleg, mert az emberek emlékezőtehetsége néhány hónap alatt elhalványul) - tehát hozzávetőleg akkor semmisítették meg a hátizsákot, amikor egy rendőrtiszt felkereste a diákszálló vezetőjét. A rendőr ugyan más ügyben járt ott, de én a következőket képzelem: Az illető benne van ebben a csempészbandában. Este hazatér és megtudja, hogy itt a rendőrtiszt és pillanatnyilag odafent tárgyal Mrs. Hubbarddal. Rögvest feltételezi, hogy a rendőrség a csempészbanda nyomára bukkant, és azért jött, hogy ezt kinyomozza. Tétélezzük fel, hogy e pillanatban *a házban van egy hátizsák*, amit külföldről hoztak haza, és amiben még benne van - vagy nemrég benne volt - a csempészáru. Na már most, ha a rendőrség szimatot kapott, akkor nyilván azzal a határozott céllal jött a Hickory Roadra, hogy a diákok hátizsákját megvizsgálja. Az illető nem mer kimenni a házból a szóban forgó hátizsákkal, mert lehet, hogy odakint is posztol egy rendőr, aki figyeli a házat - és egy hátizsákot nem könnyű eldugni. Az egyetlen, amit tehet, hogy széttepi, és a darabjait a kazánházban lévő szemét közé dugja. Ha kábítószert vagy drágakövet rejteget, azt ideiglenesen fürdősóba süllyeszti. De alapos vizsgálat vagy elemzés esetén még egy üres

hátizsákban is meg lehet találni a heroin vagy kokain nyomát. A hátizsákot ezért meg kell semmisíteni. Egyetértenek, hogy ez lehetséges?

- Mint már mondtam: ötletnek nem rossz - szólt Wilding főfelügyelő.

- Az is lehetségesnek látszik, hogy egy eddig jelentéktelennek tartott kisebb incidens is a hátizsákhoz kapcsolódik. Az olasz szolga, Geronimo szerint aznap, amikor a rendőrség ott járt, kialudt a körte a hallban. Újat keresett, de kiderült, hogy nincs tartalék. Pedig egész biztos volt benne, hogy egy-két nappal korábban látott tartalék körtét a fiókban. Bennem felmerült - lehet, hogy túl megsziremenő következtetés, egyáltalán nem vagyok biztos benne, csak pusztá feltételezés: akadt ott egy rossz lelkiismeretű illető, aki már korábban csempészetbe keveredett, és attól félt, hogy éles fényben a rendőrség felismerheti. Ezért titokban kicsavarta a körtét és az újakat is elrakta. Következésképpen a hallban egyetlen gyertya világított. Hangsúlyozom, ez pusztá feltételezés.

- Leleményes ötlet - mondta Wilding.

- Elképzelhető, uram - csapott le az ötletre Bell őrmester. - Minél inkább belegondolok, annál inkább elképzelhetőnek tartom.

- De ha így van - folytatta Wilding -, akkor nem csak a Hickory Roadról van szó.

Poirot bólintott.

- Igaz. A hálózatnak egyetemi klubokra és hasonlókra is ki kell terjednie.

- Meg kell találni az összekötő láncszemet - mondta Wilding.

Sharpé felügyelő - most első ízben - megszólalt.

- Van egy ilyen láncszem, uram - azazhogy volt. Egy asszony, aki több egyetemi klubot és

szervezetet vezetett. Egy asszony, aki a helyszínen volt: a Hickoiy Roadon. Mrs. Nicoletis.

Wilding gyors pillantást vetett Poirot-ra.

- Igen - mondta Poirot -, Mrs. Nicoletis beleillik a képbe. Mindezek a helyeken anyagi érdekeltsége volt, noha nem maga vezette őket Feddhetetlen erkölcsű, makulátlan előéletű igazgatókat alkalmazott. Ilyen személy az én kedves barátnőm, Mrs. Hubbard. Az anyagi háttérét Mrs. Nicoletis biztosította, de gyanítom, hogy csupán „stróman” volt.

- Hm - mondta Wilding -, érdemes lenne egy kicsit többet tudni róla.

Sharpé helyeslően bólintott.

- Vizsgáljuk. Igyekszünk felderíteni a hátterét és azt, hogy honnan bukkant fel. Óvatosaknak kell lennünk. Nem akarjuk a madárkákat elriasztani. Igyekszünk az anyagi háttérét is felderíteni. Párját ritkítóan goromba nőszemély volt.

Ecsetelte, hogyan viselkedett Mrs. Nicoletis, amikor a házkutatási paranccsal megjelent.

- Konyakosüvegek? - kérdezte Wilding. - Szóval, ivott? Ez megkönnyíti a dolgot. Mi történt vele? Meglépett?

- Nem, uram. Meghalt.

- Meghalt? - szaladt fel Wilding szemöldöke. - Úgy érti, eltették láb alól?

- Igen, úgy gondoljuk. Biztosat csak a boncolás után fogunk tudni. Véleményem szerint kezdett meginogni. A gyilkosság nyilván nem volt ingyére.

- Maga a Celia Austin-ügyről beszél? Az a lány tudott valamit?

- Tudott valamit - mondta Poirot -, de ha megengedi, úgy fogalmaznék: nem hiszem, hogy tudta, mit tud.

- úgy érti, hogy tudott valamiről, de nem mérte fel annak jelentőségét?

- Igen, pontosan. Nem volt okos lány. Nagyon valószínű, hogy képtelen volt következtetni. De valamit látott vagy hallott, és gyanútlanul szóvá tette.

- M. Poirot, nincs fogalma arról, hogy mit látott vagy hallott?

- Csupán találgathatok. Említés esett egy útleveletről. Volt valaki a házban, aki hamis útlevelel rendelkezett, és más név alatt járt át a kontinensre? E tény feltárása komoly veszéllyel fenyegette az illetőt. Celia esetleg meglátta, hogy valaki egy hátizsákkal vacakol, vagy talán azt vette észre, hogy eltávolítja a preparált aljzatot, anélkül hogy rádöbbsen volna, hogy az illető mit is csinál. Talán meglátta a személyt, aki a villanykörtét kicsavarta. Talán megemlítette neki, anélkül hogy a jelentőségére rájött volna. Ah, *mon dieu!* - mondta ingerülten Hercule Poirot. - Találgatások! Találgatások! Találgatások! Többet kellene *biztosan tudni*. Mindig többet kellene tudni!

- Nos - szolt Sharpé -, Mrs. Nicoletis előéletének felderítésével kezdhetjük. Valami felbukkanhat.

- Azért tették el láb alól, mert attól féltek, hogy beszélni kezd? Vajon beszélt volna?

- Egy ideje titokban ivott... és ez azt jelenti, hogy az idegei tönkrementek - mondta Sharpé. - Esetleg kiborul és mindent elköp. A bűntársai ellen vall.

- Gondolom, nem ő volt a banda feje.

Poirot nemet intett.

- Nem hinném. Ki volt téve a nyilvánosságnak. Természetesen tudta, hogy mi folyik, de nem állítom, hogy ő lett volna az agytröszt. Nem.

- Van-e elgondolása, hogy ki lehetett a szellemi irányító?

- Találgatok - és tévedhetek. Igen - *lehet*, hogy tévedek!

I.

- Hickory, dickory, dock - mondta Nigel -, az egér felfutott. A rendőrség azt mondta, „Huh”, a vádlottak padján ki marad ott?*

Hozzátette:

- Elmondani vagy nem elmondani? *Ez* itt a kérdés!

ujabb csésze kávé töltött magának, és visszaült a reggelizők közé.

- Mít elmondani? - kérdezte Len Bateson.

- Bármit, amit tudunk - válaszolta fesztelen legyintéssel Nigel.

Jean Tomlinson közbeszólt:

- Ez csak természetes! Ha bármilyen használható információval rendelkezünk, természetesen el kell mondanunk a rendőrségnek. Egyedül ez helyes.

- így beszél egy tisztességes leányzó - mondta Nigel.

- *Moi je n'aime pas les flics*** - szólt hozzá a témához René.

- Mít elmondani? - kérdezte ismét Leonard Bateson.

- Mindent, amit egymásról tudunk - válaszolta Nigel. Gúnyos tekintete végigsöpört a többiekén.

- Végül is - mondta vidáman - mindannyian rengeteg dolgot tudunk egymásról, nem igaz? Nem kétséges, hiszen egyazon fedél alatt élünk.

* Kiss Zsuzsa fordítása.

** Én nem szeretem a hekusokat.

- De ki dönti el, hogy mi fontos és mi nem? Sok minden van, ami nem tartozik a rendőrségre - mondta Mr. Ahmed Ali hevesen. Emlékezetében élénken élt a képeslapgyűjteményére tett rendőri megjegyzés.

- Ahogy hallom, a te szobádban is találtak néhány nagyon érdekes dolgot - fordult Mr. Akibombo felé Nigel.

Mr. Akibombón bőrszíne miatt nem látszott, hogy elpirul - de kényelmetlenül pislogott.

- Az én országomban nagyon sok babona - mondta. - Nagypám adta nekem dolgokat, hogy idehozzam. Kegyeletből és tiszteletből megtartom. Én magam modern vagyok és tudományos; nem hiszek a vuduban, de tökéletlen nyelvtudás miatt nagyon nehezen tudok megmagyarázni rendőrnek.

- Gondolom, hogy még a drága kis Jeannek is megvannak a titkai - nézett újból Miss Tomlinson-ra Nigel.

Jean hevesen tiltakozott a sértegetés ellen.

- Elmegyek innen, és a Keresztyén Leányok Egyesületének házába költözöm!

- ugyan már, Jean - mondta Nigel. - Adj nekünk még egy esélyt.

- Nigel, hagyd már abba! - mondta fáradtan Valerie. - Az adott körülmények között a rendőrségnek igenis szaglászni kell.

Colin McNabb szólásra készülve köszörülte a torkát.

- Véleményem szerint - mondta fellengzősen - előbb tisztázni kell a helyzetet. Pontosan mi volt Mrs. Nick halálának oka?

- Feltételezem, hogy a halottszemlén megtudjuk - szólt türelmetlenül Valerie.

- Erősen kétlem - mondta ColihT- Véleményem szerint elnapolják a halottszemlét.

- A szíve vitte el, nem? - kérdezte Patrícia. -
Összeesett az utcán.

- Részegen és magatehetetlenül - mondta Len Bateson. - így vitték a rendőrörsre.

- Szóval, tényleg ivott - mondta Jean. - Tudjátok, mindig gyanítottam. Amikor a rendőrség átkutatta a házat, a szobájában - azt hiszem - üres konyakosüvegekkel teli szekrényeket találtak.

- Naná, hogy Jean tud minden disznóságról - mondta elismerően Nigel.

- Hát ez megmagyarázza, miért viselkedett néha olyan furcsán - jegyezte meg Patrícia.

Colin ismét megköszörülte a torkát.

- Hüüm! Szombat este, hazafelé jövet véletlenül megláttam, hogy betér A Királynő Nyakláncába.

- Gondolom, ott tankolt - mondta Nigel.

- Tehát az italtól halt meg? - kérdezte Jean. Len Bateson ingatta a fejét.

- Agyvérzés? Kétlem.

- Az isten szerelmére, csak nem azt gondolod, hogy őt is meggyilkolták? - kérdezte Jean.

- Fogadni mernék rá - szólt Sally Finch. - Egyáltalán nem lepne meg.

- Kérem szépen - mondta Mr. Akibombo. - Azt gondoljátok, hogy megölte valaki? Jól értem?

Tekintete egyik arcra a másikra vándorolt.

- Nincs okunk rá, hogy ilyesmit feltételezzünk - mondta Colin.

- De ki akarta volna megölni? - kérdezte Geneviève. - Sok pénz maradt utána? Ha gazdag volt, talán lehetséges, hogy megölték.

- Dühítő nőszemély volt, kedvesem - mondta Nigel. - Biztos vagyok benne, hogy mindenki meg akarta ölni. Én is gyakran kísértésbe estem - fűzte hozzá, és újabb adag lekvárért nyúlt.

II.

- Kérem, Miss Sally, kérdezhetek valamit? Arról, amit reggelinél beszéltek. Nagyon sokat gondolkodtam.

- A te helyedben nem gondolkodnék olyan sokat - mondta Sally -, nem egészséges.

Sally és Akibombo a Regent's Park egyik vendéglőjének teraszán ebédelt. Hivatalos vélemények szerint megjött a nyár, és kinyitott a vendéglő.

- Egész délelőtt nagyon zavart voltam - mondta gyászosan Akibombo. - Nem tudok jót válaszolni a professzorom kérdéseire. Nincs elégedve velem. Azt mondja, hogy könyvből magolok be nagy részeket, és nem gondolkodom az én fejemmel. De én azért vagyok itt, hogy bölcsességet szedjek össze sok könyvekből és én úgy látom, hogy a könyv jobban megmondja, mint én, mert én nem bírom jól angol nyelvet. Emellett ma délelőtt nem is tudok másra gondolni, mint ami a Hickory Roadon folyik és ami nehézség ott van.

- Azt hiszem, ebben igazad van. Én se tudtam ma délelőtt koncentrálni.

- Ezért kérem, hogy mondjon nekem bizonyos dolgokat, mert én nagyon sokat töröm a fejem.

- Halljuk, mint töröd a fejed?

- Ezen a... ezen a boros savon.

- Boros sav? Ó, bórsav! Igen. Mi van vele?

- Hát, én nem értek nagyon jól. Azt mondják, hogy sav? Olyan sav, mint a kénsav?

- Egyáltalán nem olyan.

- Nem olyan, amit csak laboratóriumi kísérletben használnak?

- El nem tudom képzelni, hogy valaha is kísérleteztek volna vele. Egészen enyhe és ártalmatlan szer.

- úgy érti, olyasmi, hogy a *szemébe* is teheti?

- Így van. Éppen erre használják.
- Ah, akkor ez megmagyaráz. Mr. Chandra Lal. Neki van kis fehér üveg fehér porral és a port meleg vízbe teszi és a szemét fürdeti vele. A fürdőszobában tartja, és egyik nap nem találja és nagyon mérges. Ez lesz az a bórsav, igen?
- Mit akarsz evvel a bórsavval?
- Majd egyszer elmondom. Kérem, most nem. Kicsit még gondolkozni kell.
- Csak ne nagyon ugrálj - mondta Sally- nem szeretném, ha te lennél a következő hulla.

III.

- Valerie, kérhetek tőled egy tanácsot?
- Természetesen kérhetsz, Jean, noha nem tudom, hogy miért kér bárki bármikor tanácsot. Úgysem fogadja meg.
- Lelkiismereti ügyről van szó.
- Akkor én vagyok az utolsó, akihez fordulni érdemes. Nekem nincs említésre méltó lelkiismeretem.
- Ó, Valerie, ne mondj ilyeneket!
- De hát ez az igazság - mondta Valerie, és beszéd közben elnyomta cigarettáját. - Ruhákat csempészek Párizsból, és a legfertelmesebb hazugságokkal traktálom azokat az undok nőket, akik a szalonba jönnek szépítkezni. Ha megszorultam, az autóbuszon is bliccelek. De azért mondd csak el. Miről van szó?
- Arról, amit Nigel mondott a reggelinél. Ha valaki tud a másikról valamit, el kell-e mondania?
- Micsoda ostoba kérdés! Ilyenről nem lehet általánosságban beszélni. Mi az, amit el akarsz mondani, vagy el akarsz hallgatni?

- Egy útlevelelről van szo.
- Útlevelelről? - ült fel meglepetten Valerie. - Kinek az útlevelelről?

- Nigelérl. Hamis útlevele van.

- Nigelnek? - kérdezte hitetlenkedve. - Nem hiszem el. Igen valószínűtlennek tűnik.

- De az övé. És tudod, azt hiszem, felvetődik egy kérdés: véletlenül meghallottam, hogy a rendőrség azt mondta: Celia beszélt valami útlevelelről. Mi van, ha Celia rájött, és Nigel ezért ölte meg?

- Nagyon melodrámaian hangzik. De őszintén szólva egy szót sem hiszek belőle. Mi az a mese az útlevelelről?

- Láttam.

- Hogyan láttad?

- Teljesen véletlenül. Egy-két héttel ezelőtt az irattáskámban kerestem valamit, és tévedésből Nigel diplomataatáskájába néztem. Egymás mellett voltak a polcon a társalgóban.

Valerie gúnyosan nevetett.

- Meséld az öreganyádnak! Valójában mire készültél? Szimatoltál?

- Természetesen nem! - méltatlankodott Jean.

- Soha nem ütöm bele az orrom a mások személyes irataiba. Nem vagyok az a fajta. Csak az történt, hogy meglehetősen szórakozott voltam, ezért kinyitottam a táskát és csak úgy átfutottam...

- Nézd, Jean, ne próbáld nekem megmagyarázni. Nigel diplomataatáskája jóval nagyobb, mint a tiéd és a színe is egészen más. Ha már mindenfélét bevallasz, azt is bevallhatod, hogy igenis *az a fajta* vagy. Oké. Lehetőséged nyílt, hogy Nigel papírjait átnézzed, és te éltél a lehetőséggel.

Jean felállt.

- Hát, ha ilyen utálatos, igazságtalan és barátságtalan vagy, én el...

- Jaj, gyermek, ülj vissza! - mondta Valerie.
- Folytasd. Kezd a dolog érdekelni. Tudni akarom.

- Hát, az alján ott volt az az útlevel. Stanford vagy Stanley vagy ilyesmi névre, és én azt gondoltam: „Milyen furcsa, hogy Nigel valaki másnak az útlevelét tartja magánál.” Kinyitottam, és a fénykép Nigelt ábrázolta! Nem gondolod, hogy kettős életet él? Az én problémám az, hogy el kell-e mondanom a rendőrségnek? Nem gondolod, hogy kötelességem lenne?

Valerie nevetett.

- Peched van, Jean. Ami azt illeti, a magyarázat egészen egyszerű. Pattól tudom. Nigel örökölt valamennyi pénzt, vagy valamit, azzal a feltétellel, hogy nevet változtat. Teljesen legálisan, egyoldalú szerződéssel, vagy hogy hívják, megtette, és ez minden. Azt hiszem, az eredeti neve Stanfield vagy Stanley, vagy valami ilyesmi volt.

- Ó! - mondta csalódottan Jean.

- Ha nekem nem hiszel, kérdezd meg Patríciát.

- Ó, nem, hát ha így van, ahogy mondod, valószínűleg tévedtem.

- Legközelebb talán több szerencsével jársz.

- Nem tudom, mire célzói, Valerie.

- Szeretnéd Nigelt hátba döfni, nem? Jól befektíteni a rendőrség előtt?

Jean kihúzta magát.

- Lehet, hogy nem hiszel nekem, Valerie, de én csak a kötelességem akartam teljesíteni.

Ezzel távozott.

- A fenébe! - mondta Valerie.

Kopogtak és Salfy lépett be.

- Mi baj, Valerie? Olyan levertnek nézel ki.

- Ez az undok Jean. Igazán rémes! Mit gondolsz, van-e valószínűsége annak, hogy Jean tette

el láb alól szegény Celiát? ugrálnék örömben, ha őt állítanák bíróság elé.

- Egyetérték. De nem nagyon valószínű. Nem hiszem, hogy Jean valaha odáig merészkedne, hogy bárkit meggyilkoljon.

- Mrs. Nickről mit gondolsz?

- Nem tudom, mit gondoljak. Azt hiszem, hamarosan megtudjuk.

- Tíz az egyhez, hogy őt is eltették láb alól.

- De miért? Mi folyik itt?

- Bár tudnám! Sally, szoktad-e néha megnézni magadnak az itt lakókat?

- Mit értesz azon, hogy megnézni magamnak?

- Hát, hogy megnézed, és azon töprengsz: „Valóban *ilyen* vagy?” Az az érzésem, hogy egy őrült járkál köztünk. *Valódi* őrült. Úgy értem, veszélyes őrült - nem egyszerűen habókos.

- Meglehet - mondta Sally és megremegett.

- Huh! Borsószik a hátam.

IV.

- Nigel, *muszáj* mondanom neked valamit.

- Mit, Pat? - Nigel lázasan kutatott a fiókjában.

- El nem tudom képzelni, hová a pokolba tettem a jegyzeteimet. Azt hittem, hogy ide löttem be.

- Jaj, Nigel, ne turkálj ilyen vadul! Olyan rendetlenséget csinálsz; most raktam itt rendet

- Hát a fenébe is, meg kell találnom a jegyzeteimet!

- Nigel, figyelj ide!

- Oké, Pat, ne légy ilyen kétségbeesett. Mi van?

- Valamit be kell vallanom.

- Remélem, hogy nem gyilkosságot? - kérdezte a szokott nyegle hangon Nigel.

- Nem, persze hogy nem!
- Helyes. Halljam, mi az a kisebb bűn?
- Egyszer, amikor megstopoltam a zoknijaidat, és idehoztam és a fiókodba raktam...
- Mos?
- ... megláttam az üveg morfint. Tudod, azt, amiről meséltél, amit a kórházból hoztál.
- Igen, és te akkora hűhót csaptál miatta!
- De Nigel, itt tartottad a zoknik között, ahol bárki megtalálhatta.
- Miért találta volna? Senki más nem turkál a zoknijaim között, csak te.
- Én pedig féltem attól, hogy itt hagyjam, és tudtam, hogy a fogadás megnyerése után úgyis meg akarsz szabadulni tőle, de addig is itt hevert.
- Természetesen. Akkor még nem szereztem meg a harmadik mérget.
- Én meg azt gondoltam, hogy ez nagyon helytelen, ezért kivettem az üveget, kiszórtam a mérget és közönséges szóدابikarbónát tettem bele. Majdnem ugyanúgy nézett ki.
- Nigel abbahagyta a keresést.
- Szent ég! Ezt tetted? Tehát amikor én megesküdtem Lennek és Colinnak, hogy az a por morfinszulfát vagy tartarát, vagy mifene, mindvégig közönséges szóدابikarbóna volt?
- Igen. Tudod...
- Nigel morcosan félbeszakította.
- Tudod, nem vagyok biztos benne, hogy ez nem érvényteleníti-e a fogadást. Persze, nekem dunsztom sem volt...
- De Nigel, igazán veszélyes volt itt tartani.
- Ó istenem, Pat, muszáj mindig fontoskodnod? Mit csináltál a morfiummal?
- A szóدابikarbónás üvegbe tettem, és a zseb-kendőim alá rejtettem.

Nigel meghökkenve nézett rá.

- Jaj, Pat. Micsoda esztelen logika! Mi értelme volt?

- úgy éreztem, hogy ott biztonságosabb helyen van.

- Drága lányom, a morfiomot vagy alaposan el kellett volna zárni, vagy ha nem, hát igazán nem számít, hogy az én zoknijaim vagy a te zsebkenődőd alatt van.

- Igenis számít. Először is, én egyedül lakom, te meg másodmagaddal.

- Miért, azt hiszed, hogy a jó öreg Len megfújta volna a morfiomot?

- Soha nem árultam volna el, de most muszáj. Mert tudod, az üveg *eltűnt*.

- Azt mondod, hogy a rendőrség vitte el?

- Nem. Hamarabb eltűnt.

- úgy érted, hogy...? - Nigel döbbsenten nézett rá. - Tisztázzuk: valahol itt hánykolódik egy üveg, címkéjén „szódabikarbóna” felirattal, és bárki bármikor, ha fáj a gyomra, bevesz belőle egy púpozott teáskanállal? Üristen, Pat! Ezt jól megcsináltad! Ha annyira izgatott, mi a fenének nem dobtad el?

- Mert azt gondoltam, hogy értékes anyag és vissza kell szolgáltatni a kórháznak. Az volt a szándékom, hogy mihelyt megnyered a fogadást, odaadom Celiának, és megkérem, rakja vissza a helyére.

- Biztos, hogy *nem* adtad oda neki?

- Nem, persze hogy nem. Azt hiszed, hogy odaadtam, bevette és öngyilkos lett, és mindez az én hibám?

- Nyugodj meg. Mikor tűnt el?

- Nem tudom pontosan. A Celia halála előtti napon kerestem. Nem találtam, de gondoltam: talán máshová raktam.

- A Celia halála *előtti* napon tűnt el?
- Azt hiszem, nagyon ostoba voltam - mondta Pat krétafehér arccal.
- Enyhén szólva. Micsoda végletekre képes egy zűrzavaros agy és a túlzó lelkiismeret!
- Nigel! Gondolod, hogy el kellene mondani a rendőrségnek?
- A fenébe! Azt hiszem, igen. És mindezért engem vádolnak majd.
- Ó nem, drága Nigel, az én hibám. Én...
- Azt a vacakot először én loptam el. Akkor nagyon mulatságos trükknek tűnt. De most - már hallom a bíró vitriolos megjegyzéseit.
- Igazán nagyon sajnálom. Amikor elvittem, a legjobb...
- A legjobb szándékkal vitted el. Tudom! Figyelj: egyszerűen nem tudom elhinni, hogy az üveg elveszett. Elfelejtetted, hogy hová raktad. Valahová félretetted és nem talárod.
- Igen, de...
- Pat habozott, arcán kétkedő kifejezés jelent meg.
- Nigel talpra ugrott.
- Gyerünk a szobádba és kutassuk át alaposan.

V.

- Nigel, az a fehéreneműm!
- Jaj, Pat, most nem lehet szemérmeskedni. Nem a bugyik között van az üvegnek a legjobb helye?
- Igen, de biztos vagyok benne, hogy...
- Semmiben sem lehetünk biztosak, amíg fel nem forgattunk mindent. Én pedig mindent végigturkállok.

Felületes kopogás után belépett Sally Finch. Szeme tágra nyílt a meglepetéstől. Pat Nigel zoknijait szorongatva az ágyon ült, míg Nigel a komód kihúzott fiókjai előtt, izgatott terrierként turkált egy halom pulóver között; körülötte szétszórva bugyik, melltartók, harisnyák és egyéb női fehérneműk.

- Az ég szerelmére, mi történik itt? - kérdezte Sally.

- Szódabikarbónát keresek-vetette oda Nigel.

- Szódabikarbónát? Minek?

- Fáj a hasikám -vigyorgott Nigel -, és csak az segít.

- Azt hiszem, nekem is van valahol.

- Az nem lesz jó. Mindig Pattól kérek; az övé az egyetlen fajta, ami az én fájdalmamat enyhíti.

- Megbolondultál - szögezte le Sally. - Mi baja van, Pat?

Patrícia elkeseredve rázta a fejét.

- Sally, ugye nem láttad az én szódabikarbónámat? Egy kis port az üveg alján?

- Nem - nézett rá kíváncsian Sally. Majd a homlokát ráncolta. - Hadd gondolkozzam. Valaki járt itt - nem emlékszem -, van egy bélyeged, Pat? Szeretnék feladni egy levelet, és elfogyott a bélyegem.

- Ott van a fiókban.

Sally kihúzta az íróasztal keskeny fiókját, kiszedte a bélyegtömböt, egyet letépett, a kezében tartott levélre ragasztotta, visszatette a bélyegtömböt, és két és fél pennyt tett az asztalra.

- Kösz. Adjam fel a te leveledet is?

- Igen — nem — nem, ráér még.

Sally biccentett és kiment.

Pat kiejtette a kezéből a marokra fogott zoknikat, és idegesen tördelte az ujjait.

- Nigel?
- Igen? - Nigel figyelme a szekrény felé fordult, egy kabát zsebében kutatott.
- Még valamit be kell vallanom.
- Úristen, Pat, mit tettél?
- Félek, hogy megharagszol.
- Túl vagyok a haragon. Meg vagyok rémülve. Ha Celiát azzal a méreggel ölték meg, amit én csentem el, akkor ha nem akasztanak fel, évekig rohadhatok a sitten.
- Ennek semmi köze ahhoz a dologhoz. Az apádról van szó.
- *Micsoda?* - Nigel megperdült, elképedt arccal nézett a lányra.
- ügye, tudod, hogy nagyon beteg?
- Nem érdekel.
- Tegnap este bemondta a rádió: „Sir Arthur Stanley, a híres kutatóvegyész igen súlyos állapotban van.”
- Milyen szép dolog hírességnek lenni. Az egész világ értesül a betegségéről.
- Nigel, ha valóban haldoklik, ki kell békülnöd vele.
- Egy nagy nyavalyát!
- De ha haldoklik...
- Haldokolva ugyanolyan disznó, mint amikor viruló egészségnek örvendett!
- Nigel, ne légy már ilyen keserű és kérlelhetetlen!
- Pat, figyelj, egyszer már elmondtam neked: ő ölte meg az anyámat.
- Tudom, hogy elmondtad és tudom, hogy imádtad az anyádat. De az az érzésem, hogy néha *túlzói* Rengeteg férj rideg és érzéketlen, bántja és boldogtalanná teszi a feleségét. De azt állítani, hogy az apád megölte anyádat, igazán túlzás és valójában nem is igaz.

- Te aztán tudod, ugye?
- Tudom, hogy egyszer majd megbánod, hogy a halála előtt nem békültél ki apáddal. Ezért én - Pat mély lélegzetet vett -, ezért én írtam apádnak', megírtam neki, hogy...

- Te írtál neki? Ez az a levél, amit Sally fel akart adni? - Az íróasztalhoz lépett. - Látom.

Kézbe vette a megcímezett és felbélyegzett levelet, és gyors, ideges mozdulatokkal apró darabokra tépte és a papírkosárba dobta.

- Kész! És ne merészelj még egyszer ilyet tenni.

- Jaj, Nigel, milyen gyermeketeg vagy. Eltéphe- ted ezt a levelet, de nem akadályozhatod meg, hogy újabbat írjak, és meg is teszem.

- Milyen gyógyíthatatlanul szentimentális vagy. Felmerült-e valaha benned, hogy amikor elmesél- tem: apám megölte az anyámat, a pusztá, meg- másíthatatlan *tényt* közöltem. Anyám Medinai túl- adagolásába halt bele. A halottszemlén azt mond- ták: tévedésből vette be. *De nem ő vette be.* Apám adta be neki, szándékosan. Tudod, egy másik nőt akart elvenni, és anyám nem volt haj- landó válni. Közönséges gyilkosság volt. Mit tettél volna az én helyemben? Feljelentetted a rendőrsé- gen? Anyám ezt nem akarta volna... Ezért az egyetlen dolog, amit tehettem, hogy közöltem a disznóval, hogy tudom, és leléptem - örökre. Még a nevemet is megváltoztattam.

- Nigel - sajnálom... álomban sem gondol- tam volna...

- Nos, most már tudod... A híres és tisztelt Arthur Stanley az ő kutatásaival és antibiotikumai- val! Virágzik, mint a rózsa! De a szeretője nem ment hozzá. Lelépett. Azt hiszem, kitalálta, mi az ábra...

- Drága Nigel, milyen rettenetes - annyira saj- nállak...

- Oké. Ne beszéljünk többet róla. Térjünk vissza ehhez az átkozott bikarbónához. Próbálj pontosan visszagondolni, hogy hova tehetted. Törd a fejed, Pat Gondolkozz!

VI.

Geneviève rendkívül izgatottan lépett be a társalgóba. Halk, remegő hangon szólt az összegyűlt diákokhoz.

- Most már biztos, teljesen biztos vagyok benne, hogy tudom: ki ölte meg a kis Celiát.

- Kicsoda? - kérdezte René. - Mitől vagy ilyen biztos benne?

Geneviève óvatosan körülnézett és megbizonyosodott, hogy csukva van a társalgó ajtaja. Még halkabban mondta:

- Nigel Chapman.

- Nigel Chapman? Miért?

- Figyeljetek rám. A lépcső felé jövet, a folyosón elhaladtam Patrícia szobája előtt. Hangot hallok. Nigel hangját.

- Nigelét? Patrícia szobájában? - kérdezte rosszallóan Jean. De Geneviève lendületesen folytatta.

- És azt meséli, hogy az apja megölte az anyját, és hogy ezért ő, *pour ga*, nevet változtatott. Tehát világos, nem? Apja elítélt gyilkos és Nigel örökölte a hajlamot...

- Lehetséges - kapott örömet az alkalmon Mr. Chandra Lal. - Kétségtelenül lehetséges. Ez a Nigel olyan heves, olyan kiegyensúlyozatlan. Semmi önuralom. Egyetértesz? - fordult leereszkedően Akibombóhoz; emez lelkesen bólintott gyapjas fekete fejével, széles mosolya felvillantotta hófehér fogsorát.

- Nekem mindig az volt az érzésem - szólt Jean -, hogy Nigelből hiányzik az erkölcsi érzék... Tökéletesen *degenerált* jellem.

- Szexuális gyilkosság volt, igen - mondta Mr. Ahmed Ali. - Lefekszik a lánnyal, azután megöli. Mert a lány kedves, tiszteletreméltó, házasságra számít...

- Marhaság - robbant ki Leonard Bateson.

- Mit mondtál?

- Azt mondtam: MARHASÁG! - harsogta Len.

I.

A rendőrőrs egyik szobájában ülve Migel idegesen nézett Sharpé felügyelő szigorú szemébe. Kicsit hebegve fejezte be történetét

- Cgye, tudja, Mr. Chapman, hogy amit nekünk most elmondott, nagyon komoly dolog? Valóban nagyon komoly.

- Persze hogy tudom. Nem jöttem volna ide elmesélni, ha nem érzem, hogy sürgős.

- És azt állítja: Miss Lane nem emlékszik pontosan, hogy mikor látta utoljára ezt a morfiumot tartalmazó szódabikarbónás üveget?

- Teljesen összezavarodott. Minél tovább gondolkodik, annál bizonytalanabbá válik. Azt állítja, hogy én csak nyugtalanítom. Mialatt itt vagyok, megpróbálja összeszedni a gondolatait.

- Azonnal induljunk a Hickory Roadra.

A felügyelő szavai közben felcsendült az asztalán álló telefon, és a rendőr, aki Migel szavait jegyezte, kinyújtotta kezét és felemelte a kagylót.

- Miss Lane van a vonalban. Mr. Chapmannel akar beszélni.

Nigel áthajolt az asztalon és átvette a kagylót.

- Pat? Itt Nigel.

A lány zihálva, kapkodva beszélt, szünetet sem tartott.

- Migel. *Azt hiszem, megvan!* Úgy értem, azt hiszem, tudom, hogy ki vihette el - tudod - a zsebkendőim mögül, úgy értem - tudod, egyetlen személy van, aki...

Elhallgatott.

- Pat! Halló? Ott vagy? Ki volt az?

- Most nem mondhatom meg. Majd később.
Hazajössz?

A kagyló elég közel volt ahhoz, hogy a rendőr és a felügyelő is tisztán hallja a szavakat. Ez utóbbi bólintással felelt Nigel kérdő pillantására.

- Közölje vele, hogy „azonnal” - mondta a felügyelő.

- Azonnal jövünk - mondta Nigel. - Máris indulunk.

- Ó! helyes. A szobámban leszek.

- Viszlát, Pat.

A Hickory Roadra vezető rövid úton alig váltottak szót. Sharpé felügyelő azon töprengett, vajon kapnak-e végre valamilyen támpontot. Tud-e Patrícia Lane határozott bizonyítékról, vagy csupán feltételez valamit? Nyilvánvaló, hogy eszébe jutott *valami*, amit fontosnak tart. Kézenfekvő, hogy a hallból telefonált, és ilyenkor annyian jönnek-mennek ott, hogy nem mondhatott nevet.

Nigel a kulcsával kinyitotta a Hickory Road 26. kapuját és bementek. A társalgó nyitott ajtaján át Sharpé megpillantotta Len Bateson kócos, vörös haját, amint a könyvei fölé hajol.

Nigel mutatta az utat fölfelé a lépcsőn és át a folyosón Pat szobájához. Koppantott az ajtón és belépett.

^T, Hello, Pat. Itt...

Úgy hallgatott el, mint aki az utolsót sóhajtotta. Lába a földbe gyökerezett. Válla fölött Sharpé meglátta, mitől torpant meg.

Patrícia Lane mozdulatlanul feküdt a padlón.

A felügyelő gyengéden félretolta Nigelt. Előbb re lépett, és a lány kuporgó testéhez térdelt. Fel-emelte a fejét, kitapogatta a pulzusát, majd gyen-

géden az előbbi *pózba* engedte le a fejét. Merev, komor arccal állt fel.

- ügye, nem? - kérdezte éles, természetellenes hangon Nigel. - Nem. Nem. *Nem*.

- Sajnos igen, Mr. Chapman. Halott.

- Nem, *nem*. Nem, Pat! Drága, csacsi Pat. Hogyan...

- Ezzel.

Egyszerű, sebtében rögtönzött fegyver volt: gyapjúzokniba csúsztatott márvány papírnehezék.

- Tarkón vágta. Nagyon hatékony fegyver. Ha megvigasztalja, Mr. Chapman, közölhetem: nem hiszem, hogy tudta volna, mi történik vele.

Nigel az ágyra rogyott.

- Az *én* egyik zoknim... meg akarta stoppolni... ó, istenem, meg akarta stoppolni...

Hirtelen elsírta magát. Ügy sírt, mint egy gyerek - féktelenül, székenkezés nélkül.

Sharpé tovább vizsgálódott.

- Jól ismerhette a merénylőt. Azt a valakit, aki megragadta a zoknit és belecsúsztatta a papírnehezéket. Mr. Chapman, felismeri a nehezéket?

Visszagöngyöltette a zoknit, hogy láthatóvá tegye a nehéz tárgyat.

A még mindig síró Nigel megnézte. - Mindig Pat asztalán állt. A Luzerni Oroszlán.

Arcát a tenyerébe temette. - Pat - ó Pat! Mihez kezdek nélküled?

Hirtelen kihúzta magát, hátravetette loboncos, szőke haját.

- Bárki tette, megölöm! Megölöm a fickót! Azt a gyilkos disznót!

- Nyugalom, Mr. Chapman. Igen, igen, tudom, mit érez. Brutális tett volt.

- Pat soha senkinek nem ártott...

Sharpé felügyelő vigasztaló szavakat mormolva kivezette a szobából. Ő maga visszament. A halott lány fölé hajolt. Nagyon óvatosan kiszedett valamit az ujjai közül.

II.

Geronimo izzadságban fürdő arccal, sötét, riadt szemmel nézte a kérdezősködőket.

- Nem látok semmit. Nem hallok semmit, mondom maguknak. Egyáltalán *semmit* nem tudok. Mariával vagyok konyhában. Főzöm minestronét, reszelem sajtot...

Sharpé félbeszakította a felsorolást

- Senki nem vádolja magát. Néhány időpontot szeretnénk tisztázni. Az utóbbi egy órában tó jött be és tó ment tó?

- Nem tudom. Honnan tudnám?

- A konyhaablakból tisztán látható, hogy tó jön be és ki megy tó, nemde?

- Talán igen.

- Akkor mondja el.

- Ebben az időpontban állandóan ki-be járkálnak.

- Ki volt a házban hat órától fél hétig, amikor mi megérkeztünk?

- Mindenki idehaza volt, kivéve Mr. Nigelt, Mrs. Hubbardot és Miss Hobhouse-t.

- Ők mikor távoztak?

- Mrs. Hubbard a délutáni tea előtt ment el, és még nem jött vissza.

- Folytassa.

- Mr. Nigel olyan fél órával ezelőtt ment el. Hat előtt - nagyon letörve néz tó. Ő magukkal jön most vissza...

- így van.

- Miss Valerie, ő pont hatkor megy el. Ora jelzett pip, pip, pip. Koktélruhában, nagyon csinos. Nem jött még haza.

- Mindenki más idehaza van?

- Igen, uram. Mind itt.

Sharpé a noteszébe nézett. Benne volt Patrícia hívásának az ideje. Pontosan nyolc perccel hat után.

- Mindenki más itt volt a házban? Senki nem jött meg abban a félórán?

- Csak Miss Sally. Ő ment levéllel a postaládához és bejött vissza...

- Tudja-e, hánykor érkezett?

Geronimo a homlokát ráncolta.

- Amikor a híreket adták.

- Tehát hat után?

- Igen, uram.

- Hol tartottak a hírekben?

- Nem emlékszek, uram. De a sport előtt. Mert ha a sport jön, kikapcsoljuk.

Sharpé komoran mosolygott. Túl széles a kör. Csupán Nigel Chapmant, Valerie Hobhouse-t és Mrs. Hubbardot lehet kizárni. Ki volt a társalgóban és ki ment ki? És mikor? Ki szavatol majd és kiért? Hosszú, kimerítő kihallgatás következik. Ráadásul sok diák, különösen az ázsiai és afrikai származásúak, adottságaiknál fogva bizonytalanok az időpontokban. Nem irigylésre méltó feladat.

De végre kell hajtani.

III.

Kínos légkör uralkodott Mrs. Hubbard szobájában. Mrs. Hubbard utcai ruhában ült a pamlagon, kedves, kerek arca feszült és aggódó volt Sharpé

felügyelő és Cobb őrmester egy kis asztal mellett foglalt helyet

- Azt hiszem, hogy Patrícia innen telefonált - mondta Sharpé. - Hat óra nyolc perc körül többen mentek be a társalgóba vagy jöttek ki onnan - legalábbis ezt állítják -, és senki sem látta vagy hallotta, hogy a hallbéli telefont használnák. Az időpont-meghatározások természetesen megbízhatatlanok, legalább a fele sose nézi meg az órát. De én azt hiszem, hogy Pat mindenképpen idejött volna, ha a rendőrörsöt akarja felhívni. Mrs. Hubbard, ön nem volt itthon, de gondolom, nem szokta bezárni az ajtót.

Mrs. Hubbard nemet intett.

- Mrs. Micoletis mindig bezárta, de én sose szoktam...

- Tehát, Patrícia Lane bejön ide telefonálni, roppant izgatott attól, ami eszébe jutott. Mialatt beszél, nyílik az ajtó, és valaki benéz vagy bejön. Patrícia elakad és lecsapja a kagylót. Azért-e, mert a betolakodóban felismerte azt a személyt, akinek a nevét éppen ki akarta mondani? Vagy elővigyázatosságból? Mindkettő lehetséges. Hajlamos vagyok az előbbit feltételezni.

Mrs. Hubbard nyomatékosan bólintott.

- Bárki volt is, valószínű, hogy követte, talán odakint hallgatózott, utána belépett, hogy a folytatásban megakadályozza.

- És azután...

Sharpé arca elsötétült - Az a személy felkíséri Patríciát a szobájába, teljesen köznapian és könnyedén beszél. Lehet, hogy Patrícia megvádolta a lányt, hogy elemelte a bikarbónát, és lehet, hogy amaz elfogadható magyarázatot adott.

Mrs. Hubbard éles hangon kérdezte:

- Miért mondja, hogy *a lányt*?

- Érdekes... Amikor megtaláltuk a holttestet, Nigel Chapman azt mondta: „Bárki tette, megölöm a... Megölöm a *fickót*.” Nigel Chapman tehát nyilvánvalóan azt hitte, hogy a gyilkos *férfi* volt. Lehet, hogy különösen egyvalakit gyanúsított. Ha így volt, rá kell jönnünk, hogy miért gondolta ezt. De én a magam részéről nőre szavazok.

- Miért?

- Azért, mert az a valaki bemehetett Patrícia szobájába - azzal a valakivel otthonosan érezte magát. Ez egy lányra mutat. A fiúk nem mennek a lányok hálószobájába, hacsak nincs külön okuk rá. Így van, Mrs. Hubbard?

- Így. Nem kimondottan szigorú szabály, de általában betartják.

- A ház másik része csak a földszinten ér össze az ittenivel. Ha valaki korábban meghallotta Nigel és Pat beszélgetését, az minden valószínűség szerint nő volt

- Igen, értem, hogy mire gondol. A lányok fele azzal tölti itt az idejét, hogy a kulcslyuknál hallgatózik.

Mrs. Hubbard elpirult és mentegőzve fűzte hozzá:

- Túl keményen fogalmaztam. A helyzet az, hogy noha maguk a házak szilárd épületek, többször átalakították őket, és ezek az új falak papírvékonyak. Óhatatlanul áthallatszik minden. Kénytelen vagyok bevallani, hogy Jean igen sokat hallgatózik. Az a fajta. És persze amikor Geneviève meghallotta, hogy Nigel elmeséli Patnek, hogyan gyilkolta meg az anyját az apja, megállt és teljes odaadással hegyezte a fülét.

A felügyelő bólintott. Már túl volt Salry Finch, Jean Tomlinson és Geneviève kihallgatásán.

- Ki lakik kétoldalt Patrícia szobája mellett? - kérdezte.

- A tulsó oldalán van Geneviève szobája - de az még az eredeti, tömör fal. Az innenső oldalon, a lépcső közelében Elizabeth Johnston szobája van, csupán vékony fal választja el a két szobát

- Ez egy kicsit leszűkíti a lehetőségeket - mondta a felügyelő.

- A francia lány a beszélgetés végét hallotta. Sally Finch korábban volt ott, mielőtt elment volna bedobni a levelet. De az a tény, hogy e két lány ott volt, automatikusan kizárja, hogy bárki más hallgatózhatott volna, hacsak nem nagyon rövid ideig. Itt is kivételt képez Elizabeth Johnston, aki a válaszfalon át mindent hallhatott - ha a szobájában lett volna -, de majdnem teljesen biztos, hogy amikor Sally Finch elment bedobni a levelet, Elizabeth már a társalgóban tartózkodott.

- Mindvégig ott volt?

- Mem, valamikor felment a lépcsőn, hogy hozzon egy könyvet. Szokás szerint senki nem tudja, hogy mikor.

- Bármelyikük lehetett - mondta tehetetlenül Mrs. Hubbard.

- Ami a vallomásokat illeti, igaz - de van egy apró extra bizonyítékunk.

Zsebéből összehajtogatott kis papírdarabkát vett elő.

- Az mi? - kérdezte Mrs. Hubbard.

Sharpé mosolygott.

- Néhány hajszál - Patrícia Lane ujjai közül szedtem ki.

- Úgy érti, hogy...

Kopogtak az ajtón.

- Szabad - szólt a felügyelő.

Myílt az ajtó, és Mr. Akibombo lépett be, fekete arcán széles mosollyal.

- Kérem szépen - mondta.

Sharpé felügyelő türelmetlenül rászólt:

- Igen, Mr.... ööö... izé, mi van?

- Kérem szépen, nekem bejelentésem van. Rendkívül fontos a szomorú és tragikus esemény megvilágítására.

- Mr. Akibombo - mondta megadóan Sharpé felügyelő -, halljuk, miről van szó.

Széssel kínálták. Mr. Akibombo leült, szemben a többiekkel, akik élénk érdeklődéssel figyelték.

- Köszönöm. Most elkezdjem?

- Igen, legyen szíves.

- Tudják, az a helyzet, hogy időnként kellemetlen érzések vannak a gyomromban.

- Ó.

- Gyomorrontás. Miss Sally úgy nevezi. De tudják, igazából nem vagyok *beteg*. Azazhogy nem hányok.

Sharpé felügyelő nagy nehezen türtőztette magát a részletes orvosi előadás hallatán.

- Igen, igen - mondta -, nagyon sajnálatos. De maga arról akart nekünk beszélni...

- Talán a szokatlan ételektől van. Nagyon teli érzésem van *itt* — mutatott a hasa közepére. - Mondok magamnak, nem elég hús és túl sok az, amit maguk kénhidrátnak neveznek.

- Szénhidrátnak-javította ki gépiesen Sharpé. - Nem értem...

- Néha kis pirulát szedek, szódamentolt néha gyomorport. Nem nagyon számít, mi az - csak kijön egy nagy puff! És sok levegő - így ni. - Mr. Akibombo valóság hú, óriási bőfögést hallatott. - utána - mondta angyali mosollyal - sokkal-sokkal jobban érzem magam.

A felügyelő feje belilult. Mrs. Hubbard erélyesen rászólt:

- Jól van, értjük. Folytasd.

- Igen. Persze. Nos, mint mondom, ez történt velem a múlt hét elején - nem emlékszem pontosan, melyik napon. Magyon jó makaróni, rengeteget eszek, utána nagyon rosszul vagyok. Próbálok dolgozni professzoromnak, de nehéz gondolkodni, amikor a has ennyire tele. (Akibombo ismét az inkriminált pontra mutatott.) Vacsora után a társalgóban csak Elizabeth van ott és én mondom neki: „Van bikarbónád vagy gyomorporod, az enyém elfogyott.” És ő azt mondja: - „Nincs. De láttam Pat fiókjában, amikor egy kölcsönvett zsebkendőt visszatettem. Lehozom neked. Pat nem fog megharagudni.” Felmegy a lépcsőn és visszajön a szodabikarbónás üveggel. Nagyon kicsi van benne, az üveg alján, az üveg majdnem üres. Megköszönök neki és a fürdőszobába megyek és majdnem az egészet, egy teáskanálnyit, vízbe teszek és felkavarok és megiszok.

- Egy *teáskanálnyit*? Egy teáskanálnyit! Szent isten!

A felügyelő lenyűgözve nézett rá. Cobb őrmester elképedt arccal hajolt előre. Mrs. Hubbard döbbenten mondta:

- Raszputyin!

- Maga lenyelt egy teáskanálnyi *morfiumot*?

- Persze, azt hittem, hogy bikarbóna.

- Igen, igen, csak azt nem értem, hogy hogy ülhet itt most!

- És akkor utána, rosszul voltam, de tényleg rosszul. Nemcsak a teli érzés. Fájás, nagyon rossz fájás a hasamban.

- Fel nem foghatom, hogy miért nem halt bele!

- Raszputyin - mondta Mrs. Hubbard. - Többször próbálták megmérgezni, rengeteg mérget adtak be neki, és nem halt bele!

Mr. Akibombo folytatta.

- Szóval akkor, másnap, amikor jobban vagyok, viszem az üveget és a kis port, ami benne maradt, a patikába és azt mondom, kérem mondja meg, mi ez, amit lenyeltem és ami olyan fájdalmat csinált?

- És?

- És ő azt mondja, jöjjenek vissza később, és mikor visszamegyek, azt mondja: „Nem csoda! Ez nem bikarbóna. Ez bórsav. Beteheti a szemébe, igen, de ha egy teáskanálnyit lenyel, megbetegszik”.

- Bórsav? - nézett rá elképedve a felügyelő. - De hogy került bórsav abba az üvegbe? Mi történt a morfiummal? Ilyen zavaros ügyet! - nyögött fel kínjában.

- És kérem szépen, én gondolkoztam - folytatta Akibombo.

- Gondolkozott - szögezte le Sharpé -, és min gondolkozott?

- Miss Celián gondolkoztam és hogy halt meg és hogy valaki, azután, hogy meghalt, bement a szobájába és otthagya az üres morfiumos üveget és azt a kis papírdarabkát, ami azt mondja, hogy megölte magát...

Akibombo elhallgatott, és a felügyelő bátorítón bólintott.

- És akkor azt mondom - ki csinálhatta ezt? És azt gondolom, hogy ha egy lány, akkor könnyű lenne, de ha egy fiú, akkor nem olyan könnyű, mert le kell neki menni a lépcsőn a mi házunkban és fel a másikon és valaki felébredhet és meglátja vagy meghallja. És akkor tovább gondolkodok

es azt mondom: lehet, hogy valaki a mi hazunkból, de a Miss Celiával szomszédos szobából - mert ő ebben a házban van. Értik? A fiú ablakánál van balkon és Celia ablakánál is van balkon és ő nyitott ablakkal alszik, mert ez higiénikus. Tehát, ha a fiú nagy és erős és atletikus, át tud ugrani hozzá.

- Várjunk csak, ki is lakik a másik házban Celia szobája mellett - mondta Mrs. Hubbard -, Nigel van ott és... és...

- Len Bateson - mondta a felügyelő, ujjával megérintette a kezében tartott, összehajtott papírt.

- Len Bateson.

- Nagyon rendes fiú - mondta szomorúan Mr. Akibombo. - És nagyon kedves hozzám, de pszichológiailag nem tudni, hogy mi van a felszín alatt. Ez így van, nem igaz? Ez a modern elmélet. Mr. Chandra Lal nagyon mérges, amikor eltűnik a bórsav, ami a szeméhez kell, és később, amikor én megkérdem, azt mondja, hogy neki azt mondták, hogy Len Bateson vitte el...

- A morfiumot kivették Nigel fiókjából és bórsavval helyettesítették, és amikor Patrícia Lane felbukkant és szódabikarbónát rakott bele, azt hívéen, hogy morfium - de valójában bórsav volt... Igen... értem...

- Segítettem, igaz? - kérdezte udvariasan Mr. Akibombo.

- Sokat segített, nagyon hálásak vagyunk. Kérem: másoknak ne beszéljen róla.

- Nem, uram. Nagyon óvatos leszek.

Mr. Akibombo udvariasan meghajolt és kiment

- Len Bateson - mondta elkeseredve Mrs. Hubbard. - Jaj, nem!

Sharpé ránézett.

- Nem szeretné, ha Len Bateson lenne?

- Megkedveltem azt a fiút. Tudom, hogy heves vérmérsékletű, de mindig olyan kedvesnek tűnt.

- Ezt rengeteg bűnözőről el lehet mondani.

Sharpé óvatosan széthajtotta a papírt. Intett Mrs. Hubbardnak, és ő előrehajolt, hogy megnézzze.

A fehér papíron két rövid, göndör, vörös hajsza feküdt...

- Ó, Istenem! - mondta Mrs. Hubbard.

- Hát, igen - szólt elgondolkozva Sharpé. - Tapasztalatom szerint a gyilkos általában legalább *egy* hibát elkövet.

I.

- Barátom, ez gyönyörű - mondta csodálattal Hercule Poirot - Olyan tiszta, olyan szépségesen tiszta.

- Úgy hangzik, mintha levesről beszélne - morgott a felügyelő -, lehet, hogy magának bouillon, de nekem egy csomó pontban olyan homályos még, mint egy sűrű rákleves.

- Most már nem. Minden darabka a helyére került.

- Ezek is?

Mint korábban Mrs. Hubbardnak, most Poirot-nak mutatta meg a két vörös hajszálat

Poirot majdnem ugyanazt a kifejezést használta, mint valamivel előbb Sharpé.

- Ah, igen - mondta. - Hogy is mondja a szakirodalom: az egyetlen szándékos hiba.

A két férfi összenézett.

- Senki nem olyan okos, mint képzeli - mondta Hercule Poirot.

Sharpé felügyelő nagy kísértést érzett, hogy megkérdezze: - Még Hercule Poirot sem? - de fékezte magát.

- Ami a másik dolgot illeti, el van intézve?

- Igen, holnap kilőjük a nyilat

- Maga megy oda?

- Nem. Nekem holnap a Hickory Road 26.-ban van jelenésem, ezért azt az ügyet Cobbra bíztam.

- Kívánjunk neki sok szerencsét.

Poirot ünnepélyesen felemelte mentalikörös poharát.

Sharpé felügyelő whiskys poharáért nyúlt.

- A reményre - mondta.

II.

- Ezt aztán jól kigondolták - mondta Cobb őrmester.

Kelletlen bámulattal nézte a SABRINA FAIR kirakatát.

Sabrina üvegművész kreálta, áttetsző zöld üveg-tárgyak keretében feküdt, felséges kis bugyiban, körötte pompás csomagolású szépítőszerek. A bugyin kívül temérdek barbár divatékszert viselt.

McCrae nyomozó mélységes rosszállással horkant fel.

- Istenkáromlás. Nem mondhatok mást. A Sabrina Fairt Milton írta.

- Fiacskám, Milton nem a Biblia.

- Azt csak nem tagadod, hogy az Elveszett Paradicsom Ádámról és Éváról meg az Édenkert-ről szól és a pokol minden ördögéről, és ha az nem vallás, akkor mi?

Cobb őrmester nem óhajtott vitába szállni. Hátározott léptekkel behatolt az intézménybe, nyomában a morcos detektível. A Sabrina Fair kagylórózsaszín belsejében ők ketten úgy néztek ki, mint a hagyományos elefánt a porcelánboltban.

Lazacrózsaszínbe burkolt káprázatos jelenség libbent elébük, lába alig érintette a földet.

Cobb őrmester köszönt és felmutatta az igazolványát. A bájos jelenség elröppent. Hasonlóan bájos, de valamivel idősebb teremtmény jelent meg.

Majd egy fenséges, csillogó grófnő következett, akinek kékesszürke haja és sima arca nem árulta el korát. Acélszürke szeme találkozott Cobb őrmester rezzenéstelen pillantásával.

- Igen szokatlan eljárás - mondta szigorúan a grófnő. - Erre tessék.

Átvezette egy szögletes szalonon; az asztalon hanyagul odadobált képeslapok és magazinok tornyosultak. Körös-körül elfüggönyözött fülkébe lehetett bepillantani, ahol a szépítés rózsaszín ruhás papnői a hanyatt fekvő nőkkel foglalatoskodtak.

A grófnő egy kis irodába vezette a nyomozókat; nagy, redőnyös íróasztal, kényelmetlen székek és erős világítás uralkodott benne.

- Mrs. Lucas vagyok, az intézmény tulajdonosa - mondta -, társam, Miss Hobhouse, ma nincs bent.

- Nem, madame - mondta Cobb őrmester, akit ez a hír nem ért váratlanul.

- Ez a maguk házkutatási parancsa igencsak önkényesnek tűnik - mondta Mrs. Lucas. - Ez itt Miss Hobhouse magánirodája. Őszintén remélem, hogy... ööö... a vendégeinket nem fogják háborgatni.

- Aggodalma fölösleges - mondta Cobb -, amit mi keresünk, valószínűleg itt lesz.

udvariasan megvárta, amíg a hölgy kényszeredetten visszavonult, azután körülnézett Valerie Hobhouse irodájában. A keskeny ablak más mayfairi cégek hátsó udvarára nézett. Halványszürkére festett falak, a padlón két jó minőségű perzsaszőnyeg. Kutató pillantása a kis széfről a nagy íróasztalra tévedt.

- Nem lesz a széfben - mondta Cobb -, az túlságosan kézenfekvő.

Megyedórával később végeztek a széf és az íróasztal fiókjainak kutatásával.

- Lehet, hogy alapos tévedés - mondta McCrae, aki természeténél fogva mélabús és kételkedő volt.

- Csak most kezdtük - szólt Cobb.

Kiürítette és gondosan összerakta a fiókok tartalmát, és most nekilátott, hogy egyenként kihúzza és felfordítsa a fiókokat.

Nagyot rikkantott örömeiben.

- Megvan, fiacskám!

A legalsó fiók fenekére ragasztószalaggal felerősített fél tucat aranybetűs kis kék könyvecskét talált.

- Útlevelek - mondta Cobb őrmester. - Kiadva őfelsége külügyminisztere által, isten áldja meg a jó szívét.

McCrae érdeklődéssel hajolt oda, amint Cobb kinyitotta az útleveleket és összehasonlította a beléjük ragasztott fényképeket

- Alig hihető, hogy ugyanaz a nő, igaz? - kérdezte McCrae.

Az útlevelek Mrs. da Silva, Miss Irene French, Mrs. Olga Kohn, Miss Nina Le Mesurier, Mrs. Gladys Thomas és Miss Moira O'Neele névre szóltak. Sötét hajú nő szerepelt bennük, kora huszonöt és negyven között mozgott.

- A más-más hajviselet teszi - mondta Cobb -, copf, göndör fürtök, egyenes szálú, sima apródfrizura stb. Olga Kohn esetében az orrával csinált valamit, Mrs. Thomasnál az arcát kerekítette ki. Itt van még kettő: külföldi útlevelek - Madame Mahmoudi Algériából és Sheila Donovan Írországból. Fogadni mernék, hogy minden néven van bankbetétje.

- Egy kicsit bonyolult, nem?

- Bonyolultnak kell lennie, fiacskám. Az adóhivatal mindig szimatol és kellemetlen kérdéseket tesz fel. Csempészettel nem olyan nehéz pénzt szerezni - de pokolian nehéz eltitkolni az eredetét! Fogadni mernék, hogy azt a kis mayfairi játéktermet éppen ezért indította be. A szerencsejátékon szerzett pénz körülbelül az egyetlen dolog, amit az adóhatóság nem tud ellenőrizni. Merem állítani, hogy az összeg tekintélyes részét algériai, francia- és írországi bankokban helyezte el. Az egész ügy gondosan kitervelt üzletszerű tevékenység volt. És akkor egy szép napon valahol szem előtt hagyhatta a Hickory Roadon az egyik hamis útlevelet, s az a szegény kis ördög, Celia meglátta.

- Miss Hobhouse-nak van esze - mondta Sharpé felügyelő. Hangja elnéző, majdnem atyai volt.

Az útleveleket egyik kezéből a másikba rakta, mintha kártyákat osztogatna.

- Bonyolult dolgok a pénzügyek - mondta. - Jó sok munkát adott nekünk, amíg egyik bankból a másikba szaladgáltunk. Kitűnően eltüntette a nyomokat - mármint az anyagiakat. Gondolom, hogy néhány év múlva kiszállt volna a buliból, külföldre távozik, és ahogy mondani szokás, az ebül szerzett vagyonból boldogan él, míg meg nem hal. Nem volt igazán nagy buli: befelé illegális drágakövek - kifelé lopott kövek - és amúgy mellékesen kábítószeres. Mindez alaposan, gondosan megszervezve. Saját néven, vagy hamis útlevelekkel utazott, de nem túl gyakran, és a csempészt mindig valaki mással, egy ártatlan balekkel végeztette. Ügynököket tartott külföldön, akik az adott pillanatban kicserélték a hátizsákokat. Igen, okos ötlet volt. És a felfedése M. Poirot érdeme. Az is okos volt Miss Hobhouse-tól, hogy a szegény Miss Austint rávette arra a lélektani lopási trükkre. M. Poirot, maga ugye majdnem azonnal rájött?

Poirot szerényen mosolygott, és Mrs. Hubbard elragadtatva nézett rá. Hármójuk nem hivatalos jellegű beszélgetése Mrs. Hubbard szalonjában zajlott.

- Kapzsiság okozta a vesztét - mondta Poirot.
- Megkísértette Patrícia Lane gyűrűjének finom gyémántja. Ostobaság volt, mert azonnal elárulta vele, hogy ismeri a drágakövek értékét, és tudja, hogyan lehet eltávolítani és circonnal helyettesíteni a gyémántot. Igen, kétségtelen, hogy ekkor fogtam először gyanút. Azonban okos volt, mert amikor afelől kérdezgettem, hogy ő sugallta-e az ötletet Celiának, bevallotta, és nagyon rokonszenvesen magyarázta meg.

- De hogy gyilkos lenne! - mondta Mrs. Hubbard - hidegvérű gyilkos? Még most se hiszem.

Sharpé felügyelő borúsán nézett maga elé.

- Még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy Celia Austin meggyilkolásával vádoljuk. A csempészést illetően természetesen a kezünkben van. Itt nincs semmi nehézség. De gyilkossággal vádolni: az nehezebb tészta. Lehet, hogy a közvádoló másképp ítéli meg. Persze, van indíték, és volt lehetősége is. Valerie valószínűleg mindent tudott a fogadásról és arról, hogy Nigel birtokában van a morfium, de erre nincs valódi bizonyíték, és figyelembe kell venni a további két gyilkosságot is. Lehet, hogy ő mérgezte meg Mrs. Nicoletist - viszont teljesen biztos, hogy nem ő ölte meg Patrícia Lane-t. Ami azt illeti: nagyjából ő az egyetlen személy, aki teljesen tiszta. Geronimo határozottan állítja, hogy Valerie hatkor kiment a házból, ragaszkodik hozzá. Nem tudom, megvesztegette-e...

- Nem - ingatta a fejét Poirot -, nem vesztegette meg.

- És itt van a sarki gyógyszerész tanúvallomása. Jól ismeri Valerie-t és makacsul állítja, hogy hat után öt perccel nála volt, púdert és aszpirint vásárolt, és a gyógyszerertárból telefonált. Negyed

hétkor lépett ki a patikából, és az előtte lévő droszton fogott taxit.

Poirot kiegyenesedett.

- Hát ez remek! Pontosan erre van szükségünk!

- Mi a csudára gondol?

- Arra, hogy a gyógyszerertárból telefonált.

Sharpé felügyelő elkeseredve nézett rá.

- M. Poirot, figyeljen jól. Vegyük az ismert tényeket. Hat után nyolc perccel Patricia Lane életben van és ebből a szobából telefonál a rendőrsre. Egyetért?

- Nem hiszem, hogy ebből a szobából telefonált.

- Akkor meg a földszinti hallból.

- Onnan sem.

Sharpé felügyelő sóhajtott.

- Gondolom, nem tagadja, hogy befutott egy hívás az őrre? Csak nem hiszi, hogy én meg az őrmester és Nye közrendőr és Nigel Chapman tömeges hallucináció áldozatává lettünk?

- Persze hogy nem. Befutott a hívás. Gyanítom, hogy az a hívás a sarki gyógyszerár nyilvános telefonfülkéjéből érkezett.

Sharpé felügyelőnek egy pillanatra leesett az álla.

- Ügy érti, hogy a hívó fél *Valerie Hobhouse* volt? úgy tett, mintha Patricia Lane lenne, és Patricia Lane akkor *már halott volt?*

- Igen, úgy értem.

A felügyelő egy pillanatig hallgatott, majd öklével az asztalra csapott.

- Nem bírom elhinni. Az a hang - magam is hallottam.

- Hallotta, igaz. Ziháló, izgatott női hangot hallott. De nem ismeri annyira Patricia Lane hangját, hogy azt állíthatná: az *ő* hangja volt.

- *Én* talán nem. De a hívásra Nigel Chapman válaszolt. Ne mesélje be nekem, hogy őt is félrevezette. Nem olyan könnyű telefonon elváltoztatni egy hangot, vagy valaki másnak a hangját utánozni. Nigel Chapmannek tudnia kellett, hogy nem Pat beszél.

- Igaz - mondta Poirot. - *Nigel Chapmannek tudnia kellett.* Nagyon is jól tudta, hogy nem Patrícia az. Ki tudhatta volna jobban, mint ő, aki röviddel azelőtt fejbe vágta és megölte Patríciát.

A felügyelőnek elállt a lélegzete - egy-két pillanatig tartott, amíg megjött a szava.

- Nigel Chapman? Nigel Chapman? De amikor a lányt megtaláltuk - sírt - úgy sírt, mint egy kisgyerek.

- Nem csodálom - szólta Poirot. - Azt hiszem, kedvelte a lányt - már amennyire bárkit kedvelni tudott. De ez sem menthette meg, ha és amennyiben veszélyeztette az érdekeit. Nigel Chapman tűnt mindvégig a legkézenfekvőbb gyanúsított-nak. Kinek volt birtokában morfium? Nigel Chapmannek. Ki rendelkezik olyan léha, ám briliáns intellektussal, hogy kitervelje, és merészséggel, hogy végrehajtsa a csalást és a gyilkosságot? Nigel Chapman. Ki az, aki egyaránt kegyetlen és hiú? Nigel Chapman. Rendelkezik a gyilkos minden jellemző tulajdonságával: túltengő hiúság, bosszúálló természet, növekvő nyugtalanság - ami arra készteti, hogy minden lehetséges módon magára vonja a figyelmet - gondoljanak a dupla trükkre, a zöld tinta elképesztő használatára. És végül túlbecsüli a képességeit azzal a szándékos ostoba hibával, hogy Len Bateson hajszálait rakja Patrícia ujjai közé, megfeledkezve a tényről, hogy mivel Patríciát hátulról ütötték le, nem markolhattott bele támadója hajába. Ezek a gyilkosok mind

ilyenek, elragadja őket az egoizmusuk, áhítattal bámulják saját okosságukat, és bíznak a charmejukban - mert ebben a Nigélben *van charme* - az elkényeztetett gyermek *charmeja*, azé a gyermeké, aki sose nőtt fel, aki soha nem is fog felnőni. Aki egyetlen dolgot lát: önmagát és azt, amit ő akar!

- De miért, M. Poirot? Miért gyilkolt? Celia Austin talán érthető, de miért ölte meg Patricia Lane-t?

- Ezt kell kiderítenünk - válaszolta Poirot.

- Rég nem láttam - mondta Hercule Poirot-nak az idős Mr. Endicott. Élénk figyelemmel nézte a detektívet. - Nagyon kedves, hogy beugrott.

- Nem kedvességéből teszem. Akarok valamit magától.

- Mint tudja, a lekötelezettje vagyok; maga tisztázta számomra azt a ronda Abernathy-ügyet.

- Meglep, hogy itt találom. Azt hittem, visszavonult már.

Az öreg ügyvéd keserűen mosolygott. Cége igen rég alapított, nagyon tiszteletreméltó ügyvédi iroda volt.

- Ma csak azért jöttem be, hogy egy nagyon régi ügyfelemmel találkozzam. Egy-két régi barátom ügyét még mindig én intézem.

- Sir Arthur Stanley ugyebár régi barátja és ügyfele volt?

- Igen. Fiatal kora óta mi intéztük a jogi ügyeit. Briliáns ember volt, Poirot, rendkívüli elme.

- Azt hiszem, a tegnapi hatórási hírekben közölték a halálát.

- Igen. Pénteken lesz a temetése. Már egy ideje betegeskedett. Értesülésem szerint rosszindulatú daganata volt.

- Lady Stanley mikor hunyt el?

- ügy két és fél évvel ezelőtt.

A bozontos szemöldök alatti élénk szempár éles pillantást vetett Poirot-ra.

- Hogyan halt meg?

Az ügyvéd azonnal rávágta:

- Altatószer-túladozásban. Hajói emlékszem, Medináit szedett.

- Tartottak halottszemlét?

- Igen. A határozat az volt, hogy véletlenül vette be.

- És ez igaz?

Mr. Endicott egy pillanatig hallgatott.

- Nem akarom megsérteni - mondta. - Nem kétlem, hogy okkal teszi fel a kérdést. Tudomásom szerint a Medinai meglehetősen veszélyes orvosság, alig egy hajszálnyi a különbség a hatékony és a halálos adag között. Ha a beteg elálmosodik és elfelejti, hogy már bevett egy adagot és egy újabbat vesz be - nos, az eredmény végzetes lehet.

Poirot bólintott.

- Ezt tette?

- Feltehetőleg. Semmi nem vallott öngyilkosságra vagy öngyilkos szándékra.

- És - másra sem vallott semmi?

Ismét az a metsző pillantás.

- A férje tanúsága szerint nem.

- És mit mondott?

- Rávilágított, hogy a felesége az esti adag után néha összezavarodott és újabbat kért.

- Hazudott?

- Igazán, Poirot, micsoda felháborító kérdés! Hogyan tételezheti fel, akár egy pillanatra is, hogy én tudom: hazudott-e.

Poirot mosolygott. Nem tévesztette meg a haragos kitörés.

- Maga, barátom, nézetem szerint, nagyon jól tudja. De pillanatnyilag nem akarom azzal zavarba hozni, hogy megkérdezem: mit tud. Ehelyett a véleményét kérem. Egy férfi véleményét egy má-

sik férfiról. Arthur Stanley az a fajta volt-e, aki elteszi láb alól a feleségét, mert egy másik nőt akar elvenni?

Mr. Endicott akkorát ugrott, mintha kígyó marta volna meg.

- Esztelenség - mondta dühösen -, teljes képzelenség! És nem volt másik nő. Stanley odaadóan szerette feleségét.

- Gondoltam - mondta Poirot. - És most elmondom, hogy miért jöttem. A maga irodája készítette el Arthur Stanley végrendeletét. És valószínűleg ön a végrendelet végrehajtója.

- Így van.

- Arthur Stanleynek volt egy fia. Ez a fiú az anyja halála idején összeveszett az apjával. Szakítottak, és a fiú elment hazulról. Még a nevét is megváltoztatta.

- Erről nem tudtam. Minek nevezi magát?

- Arra is rátérünk majd. De még előbb megkockáztatok egy feltételezést. Ha igazam van, maga valószínűleg elismeri. Feltételezésem szerint Arthur Stanley hagyott magánál egy lepecsételt levelet, azzal a kikötéssel, hogy azt halála után, vagy bizonyos körülmények között lehet csak felbontani.

- Nahát, Poirot! A középkorban minden biztonnyal máglyán végezte volna. Honnan a csudából tudja azt, amit tud?

- Tehát igazam van? Azt hiszem, a levél két lehetőséget tartalmazott: vagy megsemmisítendő - vagy szükség esetén felhasználandó.

Elhallgatott.

- *Bon dieu!* — mondta riadtan Poirot. - Csak nem semmisítette meg...

Megkönnyebbülten felsóhajtott, amikor Mr. Endicott lassan nemet intett.

- Soha semmit nem sietünk el - mondta szemrehányóan. - Először alaposan körül kell nézнем - tökéletesen meg kell győződnöm...

Elhallgatott, majd így folytatta: - Ez az ügy szigorúan bizalmas. Még magának sem tárhatom fel - rázta a fejét.

- És ha alapos okot tárok fel?

- Magától függ. El nem tudom képzelni, honnan tudhat bármiről, ami ezzel a végrendelettel összefügg.

- Nem *tudok* biztosat - tehát találgatnom kell. És ha pontosan kitalálom...

- Felettébb valószínűtlen - hessegette el Mr. Endicott

Poirot mély lélegzetet vett.

- Na jól van. Véleményem szerint a maga utasításai a következők: Sir Arthur halála esetén fel kell kutatnia a fiát, Nigelt, megbizonyosodnia arról, hogy hol él és hogy él, különösen arról, folytatott-e vagy folytat-e bármiféle törvénsértő üzemet.

Mr. Endicott rendíthetetlen ügyvédi nyugalma ezúttal alapjaiban megrendült. Olyan felkiáltás hagyta el az ajkát, amelyet kevesen hallottak eddig tőle.

- M. Poirot, minthogy úgy látszik, maga teljes birtokában van a tényeknek, elmondok magának mindent, amit tudni akar. Feltételezem, hogy egy nyomozás során bukkant rá Nigelre. Mibe keveredett az a sátánfajzat?

- Azt hiszem, hogy a következő történt. Otthona elhagyása után nevet változtatott - az érdeklődőknek azt mondta, hogy ez az öröklés egyik feltétele. Majd összeakadt egy bandával, akik kábítószer és drágakövet csempészték. Azt hiszem, neki köszönhető a banda jelenlegi szervezete, az a rendkívül rafinált mód, ahogy mit sem sejtő, jóhi-

szemű diákokat használtak fél csempészetre. Az egész ügyet két személy bonyolította: Nigel Chapman - ahogy most nevezi magát - és egy Valerie Hobhouse nevű fiatal nő, aki, azt hiszem, eredetileg bevezette a csempészetbe. A kettejük biznisze volt, jutalék fejében dolgoztak - óriási nyereséggel. Olyan árura szakosodtak, ami kis helyen elfér; több ezer font értékű drágakövet vagy kábítószer könnyen el lehet rejteni. Minden jól ment, amíg be nem következett egy nem várt esemény: egy rendőrtiszt jelent meg a diákszállón. Egy Cambridge melletti gyilkosság tettesét kereste. Gondolom, maga is tudja, hogy a rendőrtiszt felbukkanása miatt sodorta pánikba Nigelt. Azt hitte, hogy őt keresik. Eltávolított néhány villanykörtét, hogy félhomály legyen, és ijedtében egy bizonyos hátizsákot a hátsó udvarba vitt, feldarabolta és a kazán mögé dobta, mert attól tartott, hogy a hátizsák preparált alján narkónyomokra bukkanhatnak.

- Ijedelme teljesen alaptalan volt - a rendőrtiszt egy bizonyos eurázsiai diák után érdeklődött -, de az egyik lány véletlenül kinézett az ablakon, és meglátta, hogy mit művel a hátizsákkal. A lány ezzel még nem írta alá a halálos ítéletét. Nigel meg a társa fondorlatos trükköt eszelt ki: különböző ostoba cselekedetekre beszélték rá a lányt, és ezzel igen szégyenletes helyzetbe hozták. De túllőttek a célon. Itt kapcsolódtam be én. Javasoltam, hogy forduljanak a rendőrséghez. A lány elvesztette a fejét és mindent bevallott - mármint azt, amit ő követett el. De azt hiszem, utána felszólította Nigelt, hogy ő is vallja be azt a hátizsákügyet és hogy leöntötte tintával az egyik diáklány jegyzeteit. Sem Nigel, sem a büntársa nem engedhette, hogy a hátizsákra terelődjék a figyelem - egész tervük összeomlott volna. Mi több, a szóban forgó

lány, Celia, még egy veszélyes titokról tudott - történetesen azon az estén tárta fel, amikor ott vacsoráztam. Celia tudta, hogy valójában kicsoda Nigel.

- De hiszen - ráncolta a homlokát Mr. Endicott

- Nigel két világ peremén élt. Ha korábbi barátaival összefutott, azok tudhatták, hogy most Chapmannek nevezi magát, de mit sem tudtak arról, hogy mit csinál. A diákszállóban senki nem tudta, hogy a valódi neve Stanley - de Celia hirtelen felfedte, hogy mindkét nevét ismeri. Celia azt is tudta, hogy Valerie Hobhouse - legalábbis egy alkalommal - hamis útlevéllal utazott külföldre. Túl sokat tudott. Másnap este találkozót beszélt meg Nigellel, valahol odakint. Nigel megitta kávéval, amibe morfiumot tett. Celia álmában halt meg, és úgy nézett ki, mintha öngyilkosságot követett volna el.

Mr. Endicott fészkelődött Mélységes elkeseredés suhant át az arcán. Halkan mormogott valamit.

- De ez még nem minden - mondta Poirot. - A diákszállók és klubok tulajdonosnője röviddel ezután gyanús körülmények között elhunyt, és végül következett a legkegyetlenebb és -szívtelebbs bűncselekmény. Patrícia Lane, az a lány, aki rajongott Nigelért - és akit Nigel is kedvelt -, öntudatlanul belekeveredett az ügyeibe, sőt ragaszkodott ahhoz, hogy annak halála előtt béküljön ki az apjával. Nigel egy sor hazugsággal etette, de rájött, hogy Miss Lane makacssága arra vezethet, hogy újabb levelet írjon az apjának - az elsőt Nigel megsemmisítette. Azt hiszem, barátom, maga megmondhatja: Nigel szempontjából miért lett volna az a levél olyan végzetes.

Mr. Endicott felállt. A széfhez ment, kinyitotta, és hosszúkás borítékot vett ki. A boríték hátán

törött, piros pecsét. Két papírlapot vett ki, és letette Poirot elé.

Kedves Endicott

e levelet csak a halálom után nyitod majd fel. Szeretném, ha megtalálnád biigél fiamat, és kiderítenéd, hogy részt vett-e bármiféle bűncselekményben.

Az itt felvázolt tények csak előttem ismertek. Nigel mindig szélsőségesen gyenge jellemet mutatott. Két ízben is hamisította az aláírást. Mindkét esetben a magaménak ismertem el az aláírást a csekken, de figyelmeztettem, hogy többé nem teszem. A harmadik esetben az anyja aláírását hamisította. Anyja megvádolta vele. Nigel kérlelte, hogy hallgasson róla, de az anyja visszautasította. A feleségem meg én már korábban beszélünk fiunkról, és az anyja világosan értésére adta, hogy szólni fog nekem. Ekkor történt, hogy... hogy túlragasztotta az altatót. Mielőtt azonban hatott volna, a feleségem bejött a szobámba és mindent elmondott. Másnap reggel, amikor holtan találtuk, tudtam, hogy ki tette.

Megvádoltam Nigelt, és közöltem, hogy átadom a rendőrségnek. Kétségbeesetten könyörgött Endicott, te mit tettél volna? A fiamat illetően nincsenek illúzióim, tudom, hogy kicsoda: egyike azon veszedelmes, félresikerült lényeknek, akikben nem lakozik sem lelkiismeret-furdalás, sem szánalom. Nem volt miért megmentenem. De meginogtam, mert szeretett feleségem jutott eszembe. Ó vajon helyeselte volna, ha igazság szolgál-tatik? Azt hittem, hogy tudom a választ: nem

akarná bitófára juttatni a fiát. Visszahőkölt volna, ahogy én is visszahőköltem attól, hogy besározzuk a nevünket De mást is tekintetbe kellett venni. Szilárd meggyőződésem, hogy aki egyszer ölt, máskor is fog ölni. A jövőben mások is áldozatául eshetnek. Alkut kötöttem a fiammal és nem tudom, hogy jól tettem-e, vagy sem. Vallomást írtam vele, s megtartottam magamnak. Az alku része volt, hogy örökre elhagyja a házam, új életet kezd. Adok neki még egy lehetőséget Az anyjától örökölt pénzt automatikusan megkapja. Jó nevelésben részesült Minden lehetőségre megvan rá, hogy jó útra térjen.

De - ha bármilyen bűnös tevékenység miatt elítélik, a nálam hagyott vallomást azonnal átadom a rendőrségnek. Azt is megmagyaráztam neki, hogy az én halálom nem oldja majd meg a problémát

Te vagy a legrégebb barátom. Terhet rakok a válladra, a magam és annak az asszony-nak a nevében, aki ugyancsak a barátod volt Találd meg Nigelt Ha azóta tisztességesen él, semmisítsd meg ezt a levelet és a mellékelt vallomást Ha nem - add át az igazságszolgáltatásnak.

*Szerető barátod,
Arthur Stanley*

- Ah! - sóhajtott hosszan Poirot.
Kisimította a mellékelt papírlapot.

Ezennel bevallom, hogy Medinal-túladagolással 1950. november 18-án meggyilkoltam az anyámat.

Higel Stanley

- Miss Hobhouse, tisztában van a helyzetével. Figyelmeztettem...

Valerie Hobhouse közbeszólt.

- Tudom, hogy mit teszek. Figyelmeztetett, hogy amit mondok, felhasználható ellenem. Felkészültem rá. Elkaptak csempészésért. Ez azt jelenti, hogy semmi reményem: hosszú börtönbüntetés vár rám. A másik meg azt, hogy gyilkossággal vádolnak, tettestársként.

- A beismerő vallomás segíthet, de semmiféle kedvezményt nem ígérhetek.

- Füttyülök rá. Megérdemlem, hogy évekig rohadjak börtönben. Vallomást akarok tenni. Lehet, hogy ahogy maga nevezi, tettestárs vagyok, de nem vagyok gyilkos. Soha nem szándékoztam és soha nem akartam ölni. Nem vagyok akkora bolond. Igenis azt akarom, hogy akadálytalanul vádat emelhessenek Nigel ellen...

- Celia túl sokat tudott, de vele valahogy elbántam volna. Nigel nem adott rá időt. Rávette, hogy házon kívül találkozzanak, azt mondta, kész bevallani a hátizsák és a zöld tinta ügyét, majd morfiumot szórt a kávéjába. Megkaparintotta a Mrs. Hubbardhoz címzett levelét és kitépte belőle az „öngyilkosságra” utaló mondatot. Azt és az üres morfiumosüvegcsét (amiről azt állította, hogy már eldobta) az ágya mellé tette. Most már tudom, hogy már korábban foglalkoztatta a gyilkosság gondolata. Cltána

odajött hozzám és elmondta, hogy mit tett. Saját érdekemben mellé kellett állnom.

- ugyanez történhetett Mrs. Nick esetében. Nigel rájött, hogy a nő iszik, megbízhatatlan kezd lenni - hazafelé menet valahol összeakadtak és Nigel megmérgezte az italát. Letagadta - de tudom, hogy ő tette. Ezután következett Pat. Nigel bejött a szobámba, és elmondta, hogy mi történt. Megmondta, mit kell tennem ahhoz, hogy neki is, nekem is megdönthetetlen alibink legyen. Akkor már a markában tartott, nem volt kiút... Ha maguk nem kapnak el, azt hiszem, külföldre megyek és új életet kezdek. De elkaptak... és most már csupán egy dolog érdekel - biztosítani, hogy felakasztják azt a mosolygó, kegyetlen sátánt.

Sharpé felügyelő mélyet lélegzett. Amit hallott, a legnagyobb mértékben kielégítő volt, hihetetlen szerencsés fogás - mégis zavarba hozta.

A jegyzetelő rendőr megnyalta a ceruzája hegyét.

- Nem egészen értem - kezdte Sharpé.

Valerie közbeszólt.

- Felesleges, hogy megértse. Nyomós okom van rá.

Hercule Poirot gyöngéden kérdezte:

- Mrs. Nicoletis?

Valerie érdesen szívta be a levegőt.

- ügye, az anyja volt?

- Igen - válaszolta Valerie Hobhouse -, az anyám volt...

I.

- Nem értem - panaszkodott Mr. Akibombo. Aggódva nézett az egyik vörös hajúról a másikra. Mr. Akibombo nehezen tudta követni Sally Finch és Len Bateson párbeszédét.

- Gondolod - kérdezte Sally -, hogy Nigel azt szerette volna, ha téged vagy engem gyanúsítanak?

- Valamelyikünket - válaszolt Len. - Azt hiszem, hogy a hajszálatat az én hajkeféméből vette.

- Kérem szépen, én nem értem - mondta Mr. Akibombo. - Akkor Mr. Nigel ugrott át a balkonon?

- Nigel úgy ugrik, mint a macska. Én nem ugorhattam volna át, ahhoz túl nehézkes vagyok.

- Mélységesen és alázatosan bocsánatot kérek teljesen megalapozatlan gyanúsításomért.

- Semmi baj - mondta Len.

- Valójában sokat segítettél - szolt Sally - azzal, hogy annyit gondolkodtál a bórsavról.

Mr. Akibombo arca felderült.

- Az embernek már rég rá kellett volna jönni - mondta Len -, hogy Nigel tökéletesen deviáns típus és...

- Ó, az isten szerelmére - éppen úgy beszélsz, mint Colin. Őszintén szólva, Nigeltől mindig libabőrös lettem - és most végre tudom, hogy miért. Tudod-e, Len, hogy ha az a szegény Sir Arthur Stanley nem lett volna olyan szentimentális és Nigelt azonnal rendőrkézre adja, megakadályozhatta volna három ember halálát? Elgondolkoztató.

- Mindazonáltal érthető, hogy mit érzett az apja...

- Miss Sally, kérem szépen...
- Igen, Akibombo?
- Ha ma este az egyetemi mulatságon találkozik a professzorommal, ugye megmondja neki, kérem, hogy jó gondolataim voltak? Professzorom gyakran mondogatja, hogy gondolataim zavarosak.
- Megmondom neki - ígérte Sally.
- Len Bateson maga volt a búbánat.
- Egy hét múlva visszamész Amerikába.
- Pillanatnyi csend támadt.
- Visszajövök - mondta Sally -, vagy te jössz át, és ott fejezed be a tanulmányaidat.
- Mi értelme?
- Akibombo, szeretnél egyszer vőfély lenni egy esküvőn? - kérdezte Sally.
- Mi az a vőfély, kérem szépen?
- A vőlegény, például ez a Len, odaad neked megőrzésre egy gyűrűt, és te meg ő szépen kiöltözve templomba mentek és az adott pillanatban elkéri tőled a gyűrűt és te odaadod, és ő az ujjamra húzza és az orgonán szól a nászinduló és mindenki sír. Ez minden.
- úgy érted, hogy te meg Mr. Len összeházásodtok?
- Úgy.
- *Sally!*
- Persze csak akkor, ha Lennek is tetszik az ötlet.
- *Sally!* De te nem tudod - az apám...
- És akkor mi van? Természetesen tudom. Az apád dilis. Na és? Sok fiúnak dilis az apja.
- Nem örökletes fajtájú elmebajban szenved. Erről biztosíthatlak. Ha tudnád, hogy milyen rettenetesen boldogtalan voltam miattad.
- Volt valami halvány gyanúm.

- Afrikában - szólalt meg Mr. Akibombo - a régi időkben, az atomkorszak és a tudományos gondolkozás megjelenése előtt nagyon furcsa és érdekes házassági szokások voltak. Elmondom...

- Inkább ne - mondta Sally. - Az az érzésem, hogy Len meg én elpirulnánk, és igen feltűnő, ha egy vöröshajú elpirul.

II.

Hercule Poirot a Miss Lemon által gépelt utolsó levelet is aláírta.

- *Trés bien* - mondta megfontoltan -, teljesen hibátlan.

Miss Lemon kissé megsértődött

- Nem szoktam gyakran hibázni.

- Nem gyakran. De megesett. Mellesleg: hogy van a nővére?

- Tengeri körutazást tervez. Az északi fővárosokba.

- Ah - mondta Hercule Poirot.

Töprengett, hogy - esetleg - egy tengeri körutazáson?

Nem mintha ő maga hajlandó volna tengerre szállni - nincs az az isten...

Egyet ütött mögötte az óra.

Egyet üt az óra

egér fut le róla

Hickory, dickory, dock*

- szavalta Hercule Poirot.

- Tessék, M Poirot?

- Á, semmi - válaszolta Hercule Poirot.

Kiss Zsuzsa fordítása.